

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Blynyddol Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan 2020/21

Mae ein Hadroddiad Blynyddol yn cynnwys cyfres o ddogfennau am ein sefydliad, y gwasanaethau a'r gofal rydym yn eu darparu a'r hyn rydym ni'n ei wneud i gynllunio, darparu a gwella gofal iechyd i chi. Yn ogystal, mae'n rhoi gwybodaeth am sut gwnaethom berfformio yn 2020/21, yr hyn yr ydym wedi'i gyflawni, sut rydym yn bwriadu parhau i wella'r flwyddyn nesaf a'n cynlluniau ar gyfer y dyfodol. Mae'r adroddiad hwn hefyd yn egluro pa mor bwysig yw hi i ni weithio gyda chi a gwrando ar eich barn, er mwyn darparu gwasanaethau sy'n diwallu'ch anghenion yn well, mor agos at eich cartref â phosibl.

Mae ein Hadroddiad Blynyddol ar gyfer y cyfnod 1 Awst 2020 i 31 Mawrth 2021 yn cynnwys:

- Ein **Hadroddiad Perfformiad** sy'n nodi sut rydym wedi perfformio yn erbyn ein targedau a'r camau sydd wedi'u cynllunio i gynnal neu wella ein perfformiad.
- Ein **Hadroddiad Atebolrwydd** sy'n manylu ar ein gofynion atebolrwydd allweddol ac yn rhoi gwybodaeth am sut rydym yn rheoli ein hadnoddau, yn adnabod ac yn ymateb i'n risgiau, ac yn cydymffurfio â'n trefniadau llywodraethu ein hunain.
- Ein **Datganiadau Ariannol a'n Cyfrifon Blynyddol** sy'n manylu ar sut rydym wedi gwario ein harian a chyflawni ein rhwymedigaethau.

Adran Un - Yr Adroddiad Perfformiad	
Cyflwyniad	3
Meysydd Cyfrifoldeb	3
Effaith Covid-19 ar gyflwyno gwasanaethau	3
Cynllunio a chyflwyno gwasanaethau diogel, effeithiol o ansawdd	5
Cyflwyno mewn Partneriaeth	36
Rheoli'r Gweithlu a Lles	38
Gwneud penderfyniadau a llywodraethu	47
Casgliad ac edrych ymlaen	49
Adran Dau - Yr Adroddiad Atebolrwydd	
Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol	51
• Adroddiad y Cyfarwyddwyr • Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Atebol • Datganiad Llywodraethu Blynnyddol	51 53 55
Adroddiad Cyflogau a Staff	81
Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol	98
Adran Tri - Datganiadau Ariannol	
Cyfrifon Ariannol Archwiliedig 2020-21	121

Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan

Adran 1 - Adroddiad Perfformiad

1 Ebrill 2020 - 31 Mawrth 2021

Cyflwyniad

Mae'r Llawlyfr Cyfrifon (MfA) yn cadarnhau mai pwrpas yr adroddiad perfformiad (neu'r adran o'r adroddiad blynyddol) yw darparu gwybodaeth am y sefydliad, ei brif amcanion a'i strategaethau a'r prif risgiau y mae'r sefydliad yn eu hwynebu. Mae'r adroddiad hwn yn gwneud hyn ar gyfer y Bwrdd Iechyd ar gyfer y flwyddyn 1 Ebrill 2020 - 31 Mawrth 2021.

Meysydd Cyfrifoldeb

Sefydlwyd Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan ym mis Hydref 2009 ac fe gafodd statws 'Prifysgol' ym mis Rhagfyr 2013. Rydym yn gwasanaethu poblogaeth o dros 639,000, sy'n tua 21% o gyfanswm poblogaeth Cymru.

Gyda chyllideb o **£1.6 biliwn** rydym yn darparu gwasanaethau gofal iechyd i bobl ym Mlaenau Gwent, Caerffili, Sir Fynwy, Casnewydd, Torfaen a hefyd yn darparu rhai gwasanaethau i bobl De Powys.

Cawn ein llywodraethu gan Fwrdd sy'n cynnwys Cyfarwyddwyr Gweithredol ac Aelodau Annibynnol sy'n gwneud penderfyniadau am yr holl wasanaethau a gofal sy'n cael eu darparu yn ein hardal. Yn 2020/21, cadeirydd y Bwrdd oedd Ann Lloyd a Judith Paget oedd yn darparu'r arweinyddiaeth weithredol a'r cyfeiriad fel ein Prif Weithredwr a Swyddog Atebol.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi parhau i ddatblygu i sicrhau ein bod yn gweithredu mewn dull claf-ganolog, diogel, agored a doeth. Y Bwrdd sy'n gosod yr amcanion strategol, yn monitro cynnydd, yn cytuno ar gamau gweithredu i gyflawni'r amcanion hyn ac yn sicrhau bod rheolaethau priodol ar waith ac yn gweithio'n gywir ar draws y sefydliad.

Effaith Covid-19 ar gyflwyno gwasanaethau

Roedd y flwyddyn ddiwethaf, 2020/2021, yn heriol iawn i'r Bwrdd Iechyd ynghyd â gweddill y GIG a'r gwasanaethau gofal wrth ymateb i'r pandemig COVID-19. Rydym yn hynod falch o'r ffordd yr ymatebodd ein staff gan ddangos gwytnwch, dewrder, deinamigrwydd, dyfeisgarwch a medrusrwydd i ddelio â'r heriau enfawr a wynebwyd yn ystod y pandemig. Er mwyn sicrhau ein bod yn gallu parhau i ymateb yn briodol i anghenion gofal iechyd pobl, gwnaethom gyflwyno ffyrdd newydd o weithio, gan chwyldroi nifer y cleifion a gefnogwyd trwy ymgynghoriadau ac adolygiadau digidol, cyflwyno cyfathrebu digidol rhwng cleifion mewnol a'u teuluoedd pan roedd yna gyfyngiadau ar ymweld â chleifion, sicrhau bod gan ein staff PPE priodol ac effeithiol a chroesawu gweithio ystwyth i

gadw ein staff mor ddiogel â phosibl ac agor Ysbyty Athrofaol y Faenor yn llwyddiannus yn gynt na'r disgwyl.

Mae gwasanaethau sylfaenol a chymunedol yn parhau i fod yn flaenoriaeth ac ynghyd â'n gwasanaethau iechyd meddwl ac anableddau dysgu maent wedi cynnal yr holl wasanaethau hanfodol craidd trwy gydol y pandemig ac wedi ymateb i'r anghenion newidiol a welwyd trwy gydol y flwyddyn.

Mae cefnogi staff yn gorfforol, yn feddyliol ac yn emosiynol mewn ymateb i'r amgylchedd sy'n newid wedi golygu mwy o angen am ein Gwasanaethau Lles Gweithwyr. Mae'r gwasanaethau hyn wedi bod yn amhrisiadwy i'n staff a chredwn y bydd yn parhau i fod yn bwysicach fyth wrth symud ymlaen.

Fe wnaeth gweithio'n agosach gyda'n partneriaid yn y sector cyhoeddus hwyluso cyflwyno Rhaglen Profi, Orlhain a Diogelu Gwent yn llwyddiannus gyda chyfradd llwyddo olrhain cysylltiadau o 98%. Roedd ein parodrwydd ar gyfer y Brechiadau COVID-19 yn golygu bod y Bwrdd Iechyd yn gallu dechrau'n gyflym ac yn dilyn canllawiau JCVI, parhau i addasu'n gyflym i anghenion ein poblogaeth. Rydym wedi brechu dros hanner miliwn o bobl yn y pedwar mis a hanner diwethaf.

Fel rhan o ymrwymiad y Bwrdd Iechyd i gyflawni ei Gynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP), cafodd deg blaenoriaeth sefydliadol mwy o ffocws a gwell arweinyddiaeth Weithredol yn ystod 2020/21 i sicrhau eu bod yn cael eu cyflawni'n gyflym ac yn bwrpasol. Y rhain oedd:

Ar yr 16 Mawrth 2020, ac mewn ymateb i'r her ddigynsail sy'n gysylltiedig â'r pandemig COVID-19, ataliwyd y broses Cynllunio Tymor Canolig Integredig ar gyfer GIG Cymru a mabwysiadodd Llywodraeth Cymru fframwaith gweithredu chwarterol COVID-19. Roedd yn ofynnol i Fyrddau

Iechyd ddatblygu cynlluniau gweithredol yn disgrifio eu hymateb i COVID-19 a darparu gwasanaethau iechyd hanfodol a rheolaidd.

Mae realiti llywio'r sefydliad trwy'r pandemig COVID-19 wedi effeithio ar y cynnydd a fu'n bosibl i gyflawni'r blaenoriaethau sefydliadol hyn. Ar gyfer rhai blaenoriaethau roedd hyn yn golygu cyflymu graddfa a chyflymder y cyflawni, i eraill roedd angen eu hatal ac ailffocysu adnoddau i gefnogi'r ymateb uniongyrchol a sylweddol i'r pandemig COVID-19.

Roedd yn rhaid i'r Bwrdd Iechyd atal gwasanaethau dewisol rheolaidd ac ymgymryd ag ad-drefnu mawr ar wardiau ac adrannau ein hysbytai lle'r oedd atal a rheoli heintiau yn allweddol i greu amgylchedd diogel i gleifion gyda COVID-19 a chleifion heb COVID-19. Roedd hyn yn cyd-fynd â Fframwaith Gweithredu COVID-19 GIG Cymru a luniwyd i gynorthwyo'r GIG yng Nghymru yn ei ymateb a'r dychweliad graddol i wasanaethau brys a gwasanaethau wedi'u cynllunio.

Ynghyd â'r holl Fyrddau Iechyd yng Nghymru, mae'r aflonyddiad ar wasanaethau wedi arwain at fwy o restrau aros ac amseroedd aros hirach. Yr her fu addasu i ail-ddylunio llwybrau mynediad a ffyrdd newydd o weithio sy'n ddiogel ac yn uchafu capasiti.

Mae'r staff wedi cyflawni llwyddiannau anhygoel yn y 12 mis diwethaf. Mae llwyddo i agor ysbyty newydd yng nghanol pandemig yn arbennig yn gyflawniad eithriadol. Roedd hwn yn gyfrwng allweddol i'r Bwrdd Iechyd reoli ei ymateb i COVID a sicrhau parhad gofal mewn amgylchedd mwy diogel a mwy priodol, gan ddarparu gwell capasiti diagnostig a llawfeddygol.

Mae'r naratif canlynol yn rhoi trosolwg o rai o'r meysydd allweddol a sut mae'r gwasanaethau hyn wedi perfformio yn ystod 2020/2021.

Cynllunio a chyflwyno gwasanaethau diogel, effeithiol o ansawdd

Newidiodd ymateb y Bwrdd Iechyd i'r pandemig COVID-19 yn ystod y flwyddyn wrth i ni ddod yn llawer mwy gwybodus am y clefyd a ffyrdd o wella ein gofal. Nodweddwyd hyn gan drawsnewid ar draws y system trwy gynllunio a darparu gwasanaethau wedi'u hategu gan egwyddorion ein Strategaeth Dyfodol Clinigol, gan arwain at gomisiynu ac agor Ysbyty Athrofaol y Faenor (GUH) yn gynnar ac ad-drefnu gwasanaethau yn yr Ysbytai Cyffredinol Lleol sy'n weddill ac yn y gymuned i gefnogi mwy o wytnwch. Trwy'r newidiadau galluogi hyn, daeth y Bwrdd Iechyd mewn sefyllfa well i ganolbwyntio ar ehangu mynediad ar draws ein cymunedau.

Roedd ansawdd y gwasanaethau a diogelwch cleifion yn parhau i fod wrth wraidd ein hymateb, gyda ffocws ychwanegol a chlir ar les ein staff a ymatebodd i'r her o reoli pwysau'r gaeaf wrth sicrhau bod gwasanaethau hanfodol yn cael eu cynnal a bod gofal rheolaidd yn cael ei wneud lle mae'n ddiogel ac yn ymarferol.

Yn sail i'n hymateb ac yn ei gydbwyso oedd y pwysau cyfartal a roddwyd i'r *Pedwar Niwed* gyda'r nod o leihau'r anghydraddoldebau a allai gyfrannu at gyfraddau marwolaeth uwch mewn rhai cymunedau.

Niwed o COVID-19 ei hun

Fe wnaeth gwersi a ddysgwyd yn y cyfnod Ymateb ar Unwaith helpu i lywio ein cynllunio ymlaen llaw ar gyfer yr ail don ddisgwyliedig o'r pandemig ac addasu gwasanaethau hanfodol i'w gwneud yn gynaliadwy ar ôl agor Ysbyty Athrofaol y Faenor (GUH). Enghraifft o'r dysgu hwn oedd yn ein Gwasanaethau Gofal Sylfaenol a Chymunedol sydd wedi bod ar flaen y gad o ran ffyrdd newydd o weithio trwy gofleidio technoleg. Gwnaethom ddal barn a phrofiadau staff rheng flaen ac uwch reolwyr trwy arolygon ar-lein a chyfweliadau lled-strwythuredig ym mis Mehefin 2020. Yr angen sylfaenol ar adeg ymateb brys oedd gwneud penderfyniadau amserol, gan y gallai gwneud penderfyniadau yn araf, neu beidio â gwneud penderfyniad, achosi niwed ynddo'i hun. Helpodd y wybodaeth hon i addasu ein strwythurau llywodraethu, gwella cyfathrebu, sicrhau bod blaenoriaethau'n cael eu cyflawni, a chryfhau'r gefnogaeth strategol tymor hwy ar gyfer cartrefi gofal.

Niwed o Wasanaethau Iechyd a system gofal cymdeithasol sydd wedi'u gorlethu

Fe wnaeth sicrhau bod ein hymateb i COVID-19 yn gyson â'r senarios modelu a nodwyd gan Lywodraeth Cymru gynorthwyo'r Bwrdd Iechyd i gynnal gwasanaethau hanfodol yn ystod brigau cyfraddau heintio yn ogystal â chwrdd â gofynion pwysau'r gaeaf a lleihau'r potensial am niwed yn sgil system GIG a Gofal Cymdeithasol wedi'i gorlethu. Cynorthwyodd defnyddio'r capasiti a ddarparwyd gan y GUH newydd a chymhwyso llwybrau cleifion COVID a chleifion heb COVID trwy ein system ofal i leihau'r potensial ar gyfer haint a gafwyd yn yr ysbyty a galluogi i ni reoli ein gweithlu yn gynaliadwy. Roedd defnyddio'r cyfleusterau gofal critigol newydd o'r radd flaenaf i ofalu am gleifion difrifol wael yn ganolog i'n gallu i reoli'r llwybrau hyn.

Niwed o leihad mewn gweithgarwch nad yw'n gysylltiedig â COVID-19

Gwnaeth deall ein galw a'n capasiti ochr yn ochr â chynllun ymateb fesul cam hefyd ein helpu i reoli ein gwasanaethau trwy'r gaeaf, gan sicrhau bod ein gweithredoedd yn effeithiol, yn amserol ac yn gymesur ac i ailgyflwyno gwasanaethau pan a phryd y byddai'n ddiogel gwneud hynny, gan leihau'r potensial am niwed oherwydd gostyngiadau mewn gweithgarwch nad yw'n gysylltiedig â COVID-19.

Ymateb Fesul Cam BIPAB i'r Pandemig Covid-19

Roedd strwythur yr ymateb yn addasadwy ac yn hyblyg i alluogi gwneud penderfyniadau clir ac effeithiol o fewn fframwaith strategol, tactegol a gweithredol wedi'i ddiffinio'n dda gan ddefnyddio offer a ddatblygwyd yn arbennig, fel y Thermomedr Sefydliadol, i helpu'r sefydliad i ymateb i sbardunau a newidiadau yn y galw.

Yng ngoleuni'r arbenigedd gwyddonol sy'n cynghori'r Llywodraeth, roedd holl brosesau a phrotocolau'r Bwrdd Iechyd yn ymwneud â COVID-19 yn seiliedig ar ganllawiau'r Llywodraeth Genedlaethol. Roedd y cynllunio ar gyfer cyfnod y gaeaf yn seiliedig ar senario *tebygol* a'r *senario waethaf resymol*, gyda'r nod o gydbwyso'r galw a chapasiti gwelyau.

Niwed o gamau/cyfyngiadau cymdeithasol ehangach

Amlygwyd y potensial ar gyfer niwed seicolegol a chymdeithasol ynghyd ag effeithiau ar iechyd corfforol y boblogaeth yn ystod y pandemig. Gall ynysigrwydd cymdeithasol, trawma seicolegol, gorbryder, iselder ysbryd a symptomau eraill o drallod effeithio ar les nifer fawr o grwpiau yn y gymdeithas gan gynnwys plant, myfyrwyr, yr henoed, a staff iechyd a gofal.

Cafodd gwasanaethau iechyd meddwl ac anabledd dysgu hanfodol craidd eu cynnal trwy gydol y pandemig ac ymatebodd staff i'r anghenion newidiol gyda ffyrdd newydd o gefnogi gwell iechyd meddwl a lles yn y gymuned wrth barhau i ddatblygu ein gwasanaethau argyfwng fel rhan o drawsnewid ehangach gwasanaethau iechyd meddwl ac anableddau dysgu. Gwnaed nifer o addasiadau i ddarparu gwasanaethau i greu capasiti a diwallu anghenion cleifion a dinasyddion mewn ffyrdd arloesol, gan gynnwys y defnydd cynyddol o gysylltiadau nad ydynt yn wyneb yn wyneb, gyda dulliau cyfathrebu dros y ffôn a rhithwir yn cael eu defnyddio lle bo hynny'n glinigol briodol.

Mae tystiolaeth bellach wedi dod i'r amlwg dros y cyfnod sy'n dangos y bydd effeithiau'r pandemig ar iechyd meddwl yn fwy difrifol ac yn para'n hirach i rai grwpiau o'r boblogaeth. Mae staff rheng flaen a phobl sydd wedi cael profedigaeth bellach mewn mwy o berygl o les meddyliol gwael. Mae lles meddyliol yn flaenoriaeth gydnabyddedig i iechyd y cyhoedd ac mae'r Bwrdd Iechyd wedi sefydlu Prosiect Haen Sylfaen Uwch i wella lles meddyliol y boblogaeth a lleihau anghydraddoldebau. Datblygwyd cynlluniau i sicrhau hygyrchedd, argaeledd ac ymwybyddiaeth tymor hwy o adnoddau hunangymorth priodol, cyson, cyfoes a seiliedig ar

dystiolaeth, gan gydnabod y bydd yr angen hwn yn sylweddol fel rhan o'r broses o adfer ar ôl COVID-19 i lawer o bobl.

Cynllun Blynnyddol y Bwrdd Iechyd ar gyfer 2021/22

Mae'r dysgu a amlinellwyd uchod wedi helpu'r Bwrdd Iechyd i bennu ei ymateb parhaus i'r pandemig COVID-19, parhau i ddarparu gwasanaethau i'n poblogaeth a chaniatáu i drawsnewid ffynnu ar draws y system.

Mae egwyddorion Dyfodol Clinigol wedi'u hintegreiddio yn ein hymateb i'r pandemig Covid-19, sy'n ein galluogi i symud ymlaen a gwneud penderfyniadau clir tuag at ein huchelgeisiau tymor hir wrth gefnogi'r arweinyddiaeth a'r gwytnwch a ddangosir gan ein timau rheng flaen sydd wedi parhau i weithredu gyda phroffesiynoldeb a thosturi trwy gyfnod anodd. Mae ein cynllun ar gyfer 2021/22 wedi'i ddatblygu yng ngoleuni'r heriau a'r profiadau uchod gan gydnabod bod effeithiau'r pandemig ar ein poblogaeth, ein gweithlu, ein partneriaid a'n system yn rhedeg yn ddwfn a bydd yn dominyddu ymdrechion i ailosod gwasanaethau iechyd a lles ar gyfer ein cymunedau. Cynlluniwyd y cynllun i ddal ein bwriadau craidd a rhoi blaenoriaethau clir ar gyfer delio â galw sy'n gysylltiedig â COVID-19 a'r risgiau a'r heriau wrth ailffocysu ar ddarparu gofal rheolaidd mewn ffordd hyblyg ac ystwyth. Bydd newid diwylliannol cynaliadwy trwy gyflawni ein Cynllun Blynnyddol yn ei gwneud yn bosibl i bobl weld y system a sut mae'n gweithio ac yn galluogi ac yn annog staff i weithredu.

Gofal Sylfaenol

Roedd datblygiad cyflym y pandemig o fis Mawrth 2020 yn gofyn am ymateb adweithiol mewn gofal Sylfaenol a Chymunedol i sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn gallu ymateb i gyfres o amgylchiadau digynsail a'u rheoli. Roedd cyfle'r saib rhwng camau un a dau yn caniatáu i ni gynnal adolygiad ac i newidiadau ac addasiadau gael eu gwneud.

Yn y cyfnod rhwng mis Mehefin a Hydref 2020 dechreuodd y Bwrdd Iechyd ddychwelyd i 'fusnes fel arfer' wrth ddechrau gyda gofal nad yw'n fater brys ac adlewyrchwyd hyn mewn gwasanaethau sylfaenol a chymunedol, gan gynnwys mwy o ymgynghoriadau mewn gofal sylfaenol, ailddechrau rhai ymyriadau deintyddol a gweithgaredd ychwanegol i gleifion allanol. Er y gwelwyd gostyngiadau mewn gweithgaredd wedi'i gynllunio eto ym mis Rhagfyr, ni roddwyd gorau i wneud yr holl waith nad oedd yn fater brys fel y gwelwyd yng ngham un.

Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol

Mae Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol (GMS) wedi ymateb yn dda i'r sefyllfa COVID-19 gyda gwasanaethau'n cael eu cynnal yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru gyda phrosesau uwchgyfeirio a chyfathrebu cadarn ar waith.

Yn dilyn cam adweithiol cyntaf y pandemig, datblygwyd cynllun adfer GMS a phecyn cymorth a chefnogwyd meddygfeydd i ddechrau ailddechrau gwasanaethau yn unol â chynllun adfer Llywodraeth Cymru. Cynhaliwyd gwasanaethau hanfodol, ac mae archwiliad mewn perthynas ag archwiliad

corfforol babanod 6-8 wythnos oed wedi dechrau. Cafodd llaciadau cytundebol neu ataliadau pellach eu cyflwyno a'u rheoli. Mae agweddau cytundebol craidd, megis y broses practis gwag hefyd wedi parhau.

Cefnogodd y Bwrdd Iechyd weithrediad grantiau gwella COVID-19 penodol a gefnogodd 50 o ddarparwyr gofal sylfaenol ar draws 71 adeilad i ddatblygu amgylcheddau diogel o ran COVID-19.

Cynigiwyd Gwasanaethau Imiwneiddio COVID-19 Cymunedol Cynradd i bob practis gyda 73 allan o 74 meddygfa yn cymryd rhan. Paratowyd pecyn adnoddau manwl, gyda diweddariadau rheolaidd yn cael eu darparu. Mae cyfarfodydd wythnosol gyda meddygfeydd yn cael eu cynnal ac mae adolygiad parhaus o ddata, gweithgaredd a chyflwyniad y rhaglen yn parhau.

Mae'r ôl-groniad presennol o ofal a'r niwed anhysbys yn parhau yn bryder sylweddol i'r Bwrdd Iechyd. Bydd ailddechrau gwasanaethau gofal eilaidd a'r llwybrau i gefnogi hynny hefyd yn cael effaith ar hyn. Bydd yna gynnydd mewn galw a disgwylir y bydd y nifer o apwyntiadau wyneb yn wyneb yn codi. Mae angen dadansoddiad pellach o'r seilwaith telefoni a bydd y Safonau Mynediad presennol yn aros yn eu lle ar gyfer 2021/22.

Gwasanaethau Deintyddol

Effeithiwyd yn sylweddol ar Wasanaethau Deintyddol gan y pandemig COVID-19 ac yng nghanm cyntaf yr ymateb brys, roedd canllawiau uwchgyfeirio'r llywodraeth yn mynnu mai dim ond triniaethau brys iawn a gynhaliwyd.

Mae'r canllaw bellach yn y cyfnod ambr ac mae cynllun adfer deintyddol wedi'i ddatblygu, gyda rhwydwaith cyfathrebu cadarn yn cefnogi'r broses o'i gyflwyno. Sefydlwyd dull cydweithredol "Rhwydwaith Gofal Cymdogaeth" (NCN) rhwng practisau deintyddol a oedd yn cefnogi agweddau fel trefniadau "cyfeillio". Mae'r 3 safle Hwb COVID-19 yn parhau yn eu lle a daeth y 3 Safle Gofal Deintyddol Brys Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol (GDS) a ddynodwyd gan y Bwrdd Iechyd ar gyfer cynnal Gweithdrefnau Cynhyrchu Aerosol (AGP) ar gleifion deintyddol nad odd ganddynt COVID-19 i ben ar 31 Rhagfyr 2020. Darparodd Llywodraeth Cymru gymorth ariannol (£82,000) ar gyfer gwell awyru ar gyfer 77 allan o 78 o bractisau sy'n darparu AGP. Sicrhawyd sesiynau mynediad brys ychwanegol ac o fis Mawrth 2021, ariannwyd 33 practis ar gyfer Gwerth Contract Blynnyddol o 100% i ddarparu apwyntiadau Gwasanaeth Deintyddol Brys, gan arwain at oddeutu 600 o apwyntiadau ychwanegol. Cyflwynwyd y system rithwir Attend Anywhere sy'n cynnig ymgynghoriadau fideo a chynghor ac arweiniad dros y ffôn gyda 21 practis wedi ei gweithredu, a chynhaliwyd 144 o ymgynghoriadau rhwng mis Hydref 20 a Chwefror 2021.

Cydnabyddir bod yna ôl-groniad o ddarpariaeth gofal mewn deintyddiaeth a gofynnwyd i bractisau ohirio gwiriadau deintyddol rheolaidd ar gyfer cleifion risg isel fel bod ganddynt apwyntiadau ar gael i'r rheini sydd angen triniaeth frys neu driniaeth sydd wedi'i gohirio. Ar hyn o bryd, mae'n bwysig bod y rheiny sydd angen gofal deintyddol fwyaf yn ei gael cyn y rheiny nad ydynt yn profi unrhyw broblemau ar hyn o bryd. Bydd

hyn yn parhau yn chwarter 1 a 2 2021/22 a gweithredir gofynion Llywodraeth Cymru mewn perthynas â mynediad a darparu gofal. Gan y rhagwelir y bydd yr angen am apwyntiadau brys yn cynyddu. Nid yw'r gwasanaeth deintyddol cartref wedi dechrau eto, fodd bynnag, mae cynlluniau ar waith i fynd i'r afael â hyn.

Optometreg

Cynhaliwyd y ddarpariaeth gwasanaeth yn unol â cham coch/ambr y pandemig. Sefydlodd y Bwrdd Iechyd 17 o bractisau optometreg lletya yn ystod y cyfnod coch; o'r rhain, roedd 4 practis optometreg yn gallu darparu gofal gwell trwy Ragnodwyr Annibynnol.

Yn ystod cam dau, roedd pob practis ar agor o leiaf 75% o'r oriau craidd cyn COVID-19 ac roedd nifer o wasanaethau'n gallu aildechrau gan gynnwys, Gwasanaeth Offthalmig Cyffredinol, Argyfwng Iechyd Llygaid Cymru, cartref, carchar a golwg gwan.

Mae timau ym mhob lleoliad wedi croesawu gweithio o bell a gwelwyd newid yn y modd y mae cydweithwyr yn cyfathrebu â chleifion; bydd hyn yn cael ei ystyried fel rhan o'n darpariaeth gofal tymor hir.

Fferylliaeth

Nodwyd newid mewn gweithgaredd dros y flwyddyn ddiwethaf ac roedd fferyllfeydd cymunedol yn bartneriaid gweithredol wrth gefnogi'r rhaglen frechu rhag y fflw. Roedd y tîm fferylliaeth aciwt yn allweddol o ran cefnogi agoriad Ysbyty Athrofaol y Faenor. Sicrhaodd y tîm fod cyffuriau gofal critigol ar gael yn rhwydd i glinigwyr yng Ngwent a datblygwyd dangosfwrdd yn disgrifio'r argaeledd, a fabwysiadwyd yn genedlaethol fel rhan o'r ymateb i COVID-19. Ni oedd y Bwrdd Iechyd cyntaf i fabwysiadu'r System Fferylliaeth Genedlaethol newydd, sydd bellach yn cael ei gweithredu ym mhob un o'r 4 fferyllfa yn y Bwrdd Iechyd.

Timau Cymunedol Cyfun - gweithio'n agosach ar draws disgyblaethau ac asiantaethau

Yn ystod y pandemig COVID datblygwyd y Timau Cymunedol Cyfun (CCT) fel dull cydweithredol, ar draws ffiniau tîm a sefydliadol, i sicrhau'r ymateb mwyaf effeithiol i gefnogi preswylwyr. Datblygodd pob un o dimau'r fwrdeistref brosesau i ddeall y sbardunau a oedd yn gofyn am gyfarwyddyd canolog i gynorthwyo gyda gwneud penderfyniadau. Profwyd y broses hon mewn ymarfer pen bwrdd ddiwedd mis Mehefin ac yna cafodd ei phrofi'n weithredol rhwng mis Tachwedd 2020 a Chwefror 2021. Adroddwyd bod y broses yn gweithio'n dda a'i fod yn arbennig o lwyddiannus wrth gefnogi uwchgyfeirio mewn cartrefi gofal. Wrth i'r Bwrdd Iechyd weithio tuag at Ofal Seiliedig ar Le, bydd egwyddorion y dull hwn yn bwysig wrth gefnogi integreiddio.

Gwasanaethau Therapi

Yn ystod y pandemig, gwnaethom baru nifer o Weithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd (AHP) a staff gwyddor iechyd a bylchau posibl yn y gwasanaeth, a'u hadleoli. Neilltuwyd staff, y gohiriwyd eu rolau arferol, i feysydd proffesiwn penodol amgen a chynigiodd rhai staff eu cefnogaeth i ymgymryd â rolau y tu allan i'w rôl arferol i sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn rhedeg yn esmwyth. Roedd rheolwyr therapi yn darparu gwasanaeth cyflenwi rhwng yr holl wasanaethau therapi a defnyddiwyd Cyfarwyddwyr Cynorthwyol Therapiau a Gwyddor Iechyd i gefnogi gwaith cynllunio mewn ysbytai lleol a chyfrannu at gynllunio strategol cyffredinol COVID-19 ar gyfer y Bwrdd Iechyd.

Mae nifer eang o broffesiynau AHP a staff gwyddor iechyd wedi ysgogi strategaethau asesu, triniaeth a chymorth o bell ar gyfer eu gwasanaethau ac yn defnyddio ymarfer o bell newydd, gan gynnwys defnydd eang o'r gwasanaeth 'Attend Anywhere'. Mewn un gwasanaeth (y tîm Strôc Cymunedol ac ABI) mae'r dull rhithwir wedi arwain at gymhareb 4:1 o gysylltiadau rhithwir o'i gymharu â chysylltiadau wyneb yn wyneb. Mae Gwasanaethau Deieteg wedi defnyddio mynediad o bell brys at wasanaethau dros y ffôn, tra bod y tîm Therapi Galwedigaethol a'r Gwasanaeth Adsefydlu Niwro Cymunedol wedi bod yn cynnal ymweliadau cymunedol, gan gynnwys mewn cartrefi gofal a lleoliadau arbenigol, gan ddefnyddio technoleg ac arferion gweithio amgen e.e. asesiadau a thriniaethau yn cael eu gwneud o bell/yn yr ardd. Mae'r Gwasanaethau Ffisiotherapi wedi bod yn defnyddio asesiadau ac arweiniad dros y ffôn a defnyddiodd y tîm ffisiotherapi plant y system Attend Anywhere ar gyfer asesiadau a thriniaethau cymhleth. Mae'r Gwasanaeth Therapi Lleferydd ac Iaith yn defnyddio strategaethau rhithwir ar gyfer achosion sydd fwyaf agored i niwed a risg uchel trwy gyswllt fideo gyda therapi lleferydd yn cael ei gynnig yn unigol; mae'r gwasanaeth yn archwilio darparu trwy ddefnyddio swyddogaeth grŵp yn seiliedig ar raglenni wedi'u haddasu ar sail tystiolaeth.

Gwasanaethau Acíwt

Mae Proffil Risg y Bwrdd Iechyd yn nodi bod risg bosibl i iechyd y boblogaeth mewn perthynas â niwed y gellir ei osgoi oherwydd blaenoriaethu rheoli COVID-19. Fodd bynnag, mae'r dystiolaeth yn dangos bod ysbytai a lleoliadau gofal yn amgylcheddau risg uchel ar gyfer trosglwyddo COVID-19 gan beri risg sylweddol i ddiogelwch cleifion. Felly, mae gwyliadwriaeth a monitro pwysig o heintiau COVID-19 a gafwyd mewn ysbytai (trosglwyddiad nosocomiaidd) wedi bod yn hanfodol i nodi ffynonellau ac i leihau'r risg o drosglwyddo pellach.

Gofal dewisol

Blaenoriaethu Cleifion yn seiliedig ar Risg Clinigol

Mae gweithgaredd dewisol a wnaed yn ystod y pandemig a ffocws ar bryd y gallwn ailddechrau gwasanaethau wedi bod yn seiliedig ar ganllawiau'r Fframwaith Gwasanaethau Hanfodol a ddosbarthwyd gan Lywodraeth Cymru, lle diffiniwyd cyflenwi gan flaenoriaethu clinigol y claf yn hytrach na dull seiliedig ar amser. Diffinnir gwasanaethau a ystyrir yn hanfodol yn fras fel gwasanaethau sy'n achub bywydau neu'n effeithio ar fywyd, lle byddai niwed yn sylweddol neu'n anghildroadwy heb ymyrraeth amserol. Canolbwyntiwyd ar ailsefydlu elfennau o wasanaeth rheolaidd er mai'r her fu gallu ymateb i ymchwyddiadau mewn pwysau oherwydd COVID-19.

Mae rheolaeth rhestrau aros dewisol yn dal i gael ei fesur yn seiliedig ar safon perfformiad ac arweiniad cenedlaethol amseroedd aros Rhwng Atgyfeirio a Thriniaeth (RTT). Ddiwedd mis Mawrth 2021 adroddodd y Bwrdd Iechyd ar 35,367 o gleifion a oedd wedi mynd heibio'r targed RTT uchaf o 36 wythnos, ac roedd 29,354 o gleifion yn aros dros 52 wythnos. Ddiwedd mis Mawrth 2020, y sefyllfa yr adroddwyd amdani oedd 1,623 o gleifion yn aros 36 wythnos ac roedd 113 o gleifion wedi bod yn aros dros 52 wythnos. Cafodd atal gwasanaethau dewisol rheolaidd yn ystod y pandemig a'r dull o beidio ag addasu arosiadau llwybr cleifion os nad oedd y claf ar gael neu'n bryderus ynghylch mynd i apwyntiad oherwydd COVID-19, wedi cael effaith sylweddol ar y cynnydd mewn rhestrau aros ac amseroedd aros.

Roedd yn bwysig felly, pan ail-ddechreuodd gwasanaethau gyda chapasiti ac adnoddau cyfyngedig, gallu nodi a thargedu'r lleoedd gorau i flaenoriaethu adnoddau i sicrhau'r canlyniadau mwyaf posibl a lliniaru'r niwed mwyaf o lwybrau gohiriedig. Yn ystod cyfnod aciwt COVID-19 cyflwynodd Coleg Brenhinol y Llawfeddygon (RCS) ganllawiau ar ba lwybrau y dylid eu blaenoriaethu a sut a nododd gyfnodau gohirio diffiniedig i bob cod blaenoriaeth i gefnogi gostyngiad mewn niwed pellach o aros. Erbyn diwedd mis Mawrth 2021, roedd 96% o'r holl restrau aros llawfeddygol ar gyfer cleifion sy'n aros am ymyrraeth llawfeddygol wedi cael blaenoriaeth risg. Wrth symud ymlaen, bydd cleifion sydd angen triniaeth yn parhau i gael eu blaenoriaethu ar sail angen clinigol yn hytrach nag amser aros ar restrau aros ac mae hyn wedi cael, a bydd yn parhau i gael, effaith negyddol ar amseroedd aros cyffredinol.

Cleifion Allanol

Mae'r gwaith parhaus fel rhan o Raglen Trawsnewid Gwasanaethau i Gleifion Allanol Cymru gyfan yn parhau i adeiladu ar y ffyrdd newydd o weithio a moderneiddio a sefydlwyd yn ystod ton gyntaf y pandemig. Mae hyn yn cynnwys y mesurau i wella gwasanaethau ar gyfer cleifion allanol a amlinellwyd gan ofynion y Bwrdd Rhaglen Gofal wedi'i Gynllunio, targedau allweddol o ran rheoli risg cleifion sy'n aros yn hir am apwyntiad dilynol a osodwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae'r prif dargedau'n cynnwys:

- Gostyngiad o 20% yng nghyfanswm maint y rhestr aros am apwyntiadau dilynol (safle mis Mawrth 2021 o 104,511 yn erbyn targed o 100,053)

- Cyfanswm y cleifion sy'n aros >100% ar ôl eu dyddiad adolygu arfaethedig (safle mis Mawrth 2021 o 12,739 yn erbyn targed o 5,637)

Gosodwyd y targedau hyn gan Lywodraeth Cymru yn erbyn safle diwedd blwyddyn Mawrth 2019 fel llinell sylfaen. Roedd y targedau yn heriol o ystyried nifer y cleifion, fodd bynnag, ni chymerwyd unrhyw ystyriaeth o atal gwasanaethau dewisol yn ystod y pandemig.

O ganlyniad, mae'r Bwrdd Iechyd wedi bachu ar y cyfle i wneud mwy o waith cleifion allanol yn rhithwir. Ar gyfartaledd, mae 47% o'r holl ymgynghoriadau yn cael eu cynnal trwy fideo, dros y ffôn a defnyddio Attend Anywhere. Mae wedi bod yn hanfodol sicrhau bod adolygiad dan arweiniad clinigol o geisiadau am glinigau wyneb yn wyneb a sicrhau bod y cleifion a'r cyflyrau â'r flaenoriaeth uchaf yn cael lle clinigol neu ystyried a ellid cynnal yr adolygiad yn rhithwir. Wrth symud ymlaen, bydd cynlluniau gwasanaeth yn seiliedig ar y cyfleoedd o amgylch y modelau presenoldeb newydd hyn ac nid ymgynghoriadau wyneb yn wyneb yn unig.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi archwilio nifer o fentrau i reoli'r dasg o'n blaenau i ddelio â'r ôl-groniad o gleifion newydd a dilynol sy'n aros i gael eu hadolygu gan gynnwys ymgynghoriadau fideo grŵp a fydd yn cael eu treialu yn y gwasanaeth anadlol/asthma cymunedol. Mae gan y Bwrdd Iechyd hefyd y dasg o ryddhau 20% o gleifion a adolygwyd i restr "Sylw yn ôl Symptomau" (SOS) neu "Apwyntiadau dilynol a wnaed gan Gleifion" (PIFU). Mae hyn yn sicrhau bod cleifion yn cael eu grymuso i gael eu gweld pan fydd newid yn eu cyflwr a'u bod yn gallu cael gafael ar ofal a chynghor yn gynt o lawer. Yn ogystal, mae'n dileu'r angen am apwyntiadau dilynol diangen ac yn caniatáu i gleifion ag anghenion mwy cymhleth gael eu gweld wrth wella mynediad a phrofiad cleifion. Trwy gydol y pandemig nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi gallu cyflawni'r targed hwn yn bennaf oherwydd bod llai o gleifion yn cael eu hadolygu a dull gofalus timau clinigol yn ystod y pandemig ac wrth sicrhau mai hwn yw'r canlyniad gorau i gleifion nad ydynt efallai wedi cael eu gweld ers cryn amser.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi gweithredu proses newydd yn rhan olaf 2020 i ddarparu llythyrau "cyngor yn unig" i feddygon teulu, sydd wedi osgoi ychwanegu at restrau aros cleifion allanol. Anfonwyd bron i 4,000 o lythyrau ac mae hyn yn enghraifft o arfer da a fydd yn cael ei fabwysiadu ar draws GIG Cymru.

Fel gyda'r rhestrau aros am driniaeth, rhoddir ystyriaeth i sut i flaenoriaethu'r rhestrau aros cleifion allanol yn ôl risg. Ar hyn o bryd mae'r Bwrdd Iechyd yn defnyddio dull a reolir gan risg tuag at drafodaethau gyda chleifion am eu lle ar y rhestrau aros a'r llinell amser o gael eu gweld. O ystyried nifer y cleifion sy'n aros am apwyntiad cyntaf mae Llywodraeth Cymru wedi amlinellu y bydd cyfathrebu safonol â chleifion sy'n esbonio'n glir yr heriau o fewn Byrddau Iechyd a disgwyliadau o ran amseroedd aros. Mae'r Bwrdd Iechyd yn canolbwyntio ar y cleifion hynny sy'n aros 52 wythnos a throsodd, cleifion canser a chleifion brys a'r cleifion hynny ar y rhestr aros am apwyntiad dilynol sydd wedi mynd heibio eu dyddiad adolygu yn sylweddol.

Mynediad diagnostig

Mae'r llai o weithgaredd diagnostig yn ystod y pandemig wedi arwain at gynnydd sylweddol mewn amseroedd aros i gleifion. Mae gwasanaethau diagnostig wedi canolbwyntio ar y cleifion mwyaf brys a arweiniodd at gynnydd yn nifer y cleifion sy'n aros yn hwy na'r targed o 8 wythnos.

Roedd 5,707 o gleifion yn aros dros 8 wythnos ddiwedd mis Mawrth 2021 o'i gymharu â 1,491 ar ddiwedd mis Mawrth 2020.

O ran endosgopi, roedd yr ymateb cychwynnol i COVID-19 yn adlewyrchu canllawiau gan Gymdeithas Gastroenteroleg Prydain a Choleg Brenhinol y Llawfeddygon. O ganlyniad i lai o gapasiti, a chyda chytundeb clinigol y meddygon a'r llawfeddygon, cyflwynwyd y prawf FIT10 gyda llwybr newydd ar gyfer achosion Lle'r Amheuir Canser Gastroberfeddol Isaf ac atgyfeiriadau brys a aseswyd yn glinigol. Mae gweithgaredd endosgopi wedi parhau i gynyddu dros y misoedd diwethaf ar draws pob safle ac wedi adfer i lefelau gweithgaredd cyn-COVID-19. Mae cynlluniau'n cael eu datblygu i fynd i'r afael â'r ôl-groniad a'r opsiynau ar gyfer capasiti ychwanegol gyda chefnogaeth trwy'r sector annibynnol.

Effeithiwyd yn sylweddol ar wasanaethau radioleg ond maent wedi parhau i ddarparu mynediad i gleifion sydd angen gwasanaethau hanfodol a darparu gwasanaeth delweddu i gleifion COVID-19. Mae'r gofynion cadw pellter cymdeithasol, glanhau a PPE wedi cael effaith sylweddol ar gapasiti. Fodd bynnag, mae diagnosteg radioleg yn parhau i adfer yn dda, yn enwedig yn yr ardaloedd yn ymwneud ag uwchsain cyhyrysgerbydol a rhai o'r ddiagnosteg cardiaidd cymhleth a gefnogwyd trwy rywfaent o'r capasiti yn y sector annibynnol.

Canser a'r Llwybr Canser Sengl

Yn 2020 daeth newid mawr o ran rheoli ac adrodd ar gleifion ar lwybr cancer. Roedd Byrddau Iechyd wedi bod yn rheoli cleifion o dan ddau fesur cancer, achosion brys lle'r amheuir cancer 62 diwrnod ac achosion llai brys lle'r amheuir cancer 31 diwrnod. Ym mis Mehefin 2019 cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y byddai pob Bwrdd Iechyd yn gweithio i weithredu Llwybr Canser Sengl yng Nghymru. Yn dilyn cyfnod o adrodd cysgodol, dechreuodd yr adrodd ffurfiol yn erbyn y mesurau newydd ym mis Rhagfyr 2020 gyda gofyniad bod o leiaf 75% o gleifion yn dechrau eu triniaeth ddiffiniol gyntaf cyn pen 62 diwrnod ar ôl yr amheuaeth o ganser.

Mae'r Llwybr Canser Sengl (SCP) yn darged Llywodraeth Cymru ar gyfer gwneud diagnosis o ganser a dechrau triniaeth yn gyflymach a dyma'r cyntaf yn y DU i fesur amseroedd aros ar gyfer cancer ond yn bwysicach fyth mae'n darparu llwyfan uchelgeisiol ar gyfer trawsnewid gofal cancer. Bydd yr offer dealltwriaeth busnes newydd sy'n sail i'r Llwybr Canser Sengl yn caniatáu i GIG Cymru olrhain a rheoli pobl yr amheuir bod cancer arnynt yn llawer mwy manwl.

Mae'r SCP yn benllanw mwy na thair blynedd o waith i newid sut mae byrddau iechyd yn adnabod canserau ac yn adrodd arnynt ac i wella canlyniadau a phrofiadau i bobl y mae cancer yn effeithio arnynt. Am y tro cyntaf, bydd Byrddau Iechyd yn cofnodi pa mor hir y mae cleifion yn

aros o'r pwynt yr amheuir cancer yn gyntaf, waeth pa ffordd y maent yn mynd i mewn i'r system gofal iechyd.

Yn yr un modd, ar gyfer y cleifion hynny nad oes cancer arnynt, byddant yn cael tawelwch meddwl yn brydlon, gan leihau straen a phryder diangen.

Er bod y newidiadau a roddwyd ar waith i reoli perfformiad cancer wedi cael croeso cynnes, mae canlyniadau COVID-19 a'r heriau sy'n gysylltiedig â chadw cleifion a staff yn ddiogel wedi gwneud ymlyniad wrth y mesurau newydd yn heriol ac mae'r rhain yn cael eu hadlewyrchu yn y perfformiad yr adroddwyd arno. Wrth i'r pwysau o don gyntaf y pandemig leddfu, a'r prosesau i ategu'r mesurau adrodd newydd gael eu rhoi ar waith, gwellodd perfformiad ac ar ei anterth ym mis Tachwedd 2020 cyflawnodd 73.2% yn erbyn y trothwy o 75%. Nid oedd y gostyngiad dramatig yn y galw fel y profwyd yn y don gyntaf yn cyd-fynd â'r ail don a chyda'r cyngor cysgodi yn cael ei roi eto, salwch staff yn codi a chleifion yn dewis oedi, dirywiodd y perfformiad o ganlyniad. Yn ogystal, arweiniodd cyflwyno'r rhaglen frechu at lawer o gleifion yn dewis gohirio apwyntiadau nes iddynt gael eu brechu.

Mae ffocws ysgubol y Bwrdd Iechyd bellach yn troi at adfer y sefyllfa cancer trwy leihau ôl-groniad o achosion dros 62 diwrnod, gwella mynediad i apwyntiadau cyntaf amserol o fewn pythefnos a sicrhau diagnosis o fewn 28 diwrnod. Mae gwelliannau cadarnhaol yn y metrigau hyn o fewn camau olaf y flwyddyn yn arwydd addawol o sefyllfa gydymffurfio sy'n gwella wrth i'r Bwrdd Iechyd symud i'r flwyddyn ariannol newydd.

Mae'r gwasanaeth wedi cydnabod y cyfleoedd y mae COVID-19 wedi'u cyflwyno i ddatblygu a gweithredu'r SCP ac wedi caniatáu trafodaethau ynghylch rheoli llwybrau cancer ac yn arbennig rheolau ynghylch y protocol addasu cyfredol ar gyfer llwybrau cancer. Wrth baratoi, mae'r gwasanaeth wedi bod yn gweithio i sicrhau bod cleifion a atgyfeirir yn ystod y pandemig i gyd yn cael eu trin yn gyfartal â'r un brys, er gwaethaf yr angen am gysgodi.

Er gwaethaf yr heriau, mae gwasanaethau cancer y Bwrdd Iechyd yn parhau i dreialu ac arwain datblygiad y Llwybr Cancer Sengl ledled Cymru ac mae hyn yn cael ei adlewyrchu ym mherfformiad y Bwrdd Iechyd. Dylai'r dull llwybr sengl newydd leihau'r angen am fewnbwn gweinyddol sylweddol a dylai wella cysondeb a chywirdeb data. Mae datblygu offeryn dealltwriaeth busnes y Bwrdd Iechyd sy'n monitro'r cleifion ar y Llwybr Cancer Sengl ac sy'n cynorthwyo i reoli ac uwchgyfeirio wedi denu sylw gan nifer o Fyrddau Iechyd eraill. Mae'r Ganolfan Diagnosis Cyflym (RDC) yn parhau i ddangos tystiolaeth o ddiagnosis cleifion cymhleth yn gyflymach o lawer. Ar hyn o bryd, mae'r Bwrdd Iechyd yn comisiynu clinig mynediad cyflym ar gyfer cleifion yr amheuir bod cancer arnynt yn Ysbyty Sant Joseff. Rhagwelir, gyda'r mentrau sydd ar waith a chefnogaeth y rheolwr prosiect yn targedu'r meysydd hynny sy'n peri pryder, y bydd llwybrau cancer yn parhau i wella i gleifion ac yn cael effaith gadarnhaol ar berfformiad.

Mesurau Gofal Llygaid

Bydd gan bob unigolyn sy'n cael ei atgyfeirio i'r ysbyty am apwyntiad offthalmoleg uchafswm amser aros yn seiliedig ar asesiad clinigol o'u cyflwr a'u lles. Bydd pob claf offthalmoleg sydd angen adolygiad neu driniaeth barhaus reolaidd yn cael ei weld o fewn cyfnodau a nodir yn glinigol, a fydd yn cael eu hadolygu ym mhob apwyntiad. Mae'r mesurau hyn yn canolbwyntio ar y profiad a'r canlyniadau i gleifion, yn hytrach na mesurau amser aros traddodiadol. Fodd bynnag, rhaid i'r Bwrdd Iechyd adrodd ar gydymffurfiaid perfformiad i Lywodraeth Cymru ar gyfer y mesurau Gofal Llygaid ac amseroedd aros Rhwng Atgyfeirio a Thriniaeth.

Cyfrifir y mesur perfformiad newydd fel 95% o gleifion â blaenoriaeth neu risg 1, i'w gweld erbyn eu dyddiad targed neu o fewn 25% yn fwy na'u dyddiad targed ar gyfer gofal/ triniaeth. Mae'r mesur yn seiliedig ar flaenoriaeth a brys y gofal sy'n ofynnol gan bob claf. Mae'r flaenoriaeth yn seiliedig ar y risg o niwed sy'n gysylltiedig â chyflwr llygaid y claf os yw'r dyddiad targed ar gyfer adolygu yn cael ei golli. Ystyrir brys fel pa mor fuan y dylid gweld y claf hwnnw o ystyried y cyflwr presennol a/neu'r risg o ddatblygiad y cyflwr.

Ar ddechrau'r pandemig, bu'r gwasanaeth Offthalmoleg a gofal sylfaenol yn gweithio ar y cyd i amddiffyn gwasanaethau gofal llygaid hanfodol er mwyn sicrhau cyn lleied o niwed â phosib i ddefnyddwyr gwasanaeth a'r rhai sy'n aros am asesiad neu ofal.

Nodwyd practisau lletyol ar gyfer mwyafrif y rhwydweithiau clinigol cymdogaeth i ddarparu gwell cefnogaeth a lleihau'r baich ar wasanaethau gofal eilaidd. Cafodd aelodau'r tîm optometreg eu hadleoli i bractisau Meddygon Teulu i gefnogi darparu gwasanaethau a sefydlwyd grŵp WhatsApp rhwng Rhwydweithiau Gofal Cymdogaeth (NCNs) i gynnig cefnogaeth rhwng meddygfeydd cyfagos. Cefnogwyd gofal llygaid sylfaenol brys trwy bractisau optometreg lleol gyda chleifion yn gallu cael apwyntiadau dros y ffôn a fideo a darparwyd Offer Amddiffynnol Personol (PPE) i bractisau optometreg cymunedol. Ar gyfer y cleifion hynny â symptomau COVID-19 a phroblemau llygaid brys na allai aros i symptomau basio, gwnaed penderfyniad meddygol yn cydbwysu'r risg o golli golwg posibl yn erbyn symptomau COVID-19. Gwelwyd y rhai yr oedd angen triniaethau brys arnynt mewn ardal bwrpasol amheuaeth o COVID-19/COVID-19 wedi'i gadarnhau. Yn gyffredinol, mae nifer y cleifion a welwyd wedi lleihau er mwyn cynnal gofynion cadw pellter cymdeithasol ond parhaodd nifer o wasanaethau, megis y Clinig Llygaid Brys, Clinigau Mynediad Cyflym, Triniaethau Laser Brys, Achosion Brys Lle'r Amheuir Canser ac adolygiadau Glawcoma Rhithwir. Oherwydd natur agored i niwed ac oedran mwyafrif y defnyddwyr gwasanaeth dim ond y cleifion hynny oedd mewn perygl o golli golwg yn barhaol a welwyd mewn clinigau wyneb yn wyneb yn ystod y ddau ymchwydd mewn achosion o COVID-19.

Y ffocws yn ystod y pandemig fu gweld cleifion sydd wedi'u categoraiddio fel R1 (mewn perygl o golli golwg yn barhaol), pa un a oeddynt yn gleifion newydd neu'n gleifion oedd yn cael adolygiadau dilynol. Yn ystod 2020/21 roedd 83% o'r cleifion a adolygwyd yn gleifion oedd yn cael adolygiad dilynol o'i gymharu â 70% y flwyddyn flaenorol. Yn 2020/21 y

presenoldeb ar gyfartaledd oedd 89% i gleifion gyda ffactor Risg R1 ac roedd hyn wedi cynyddu dros 60% o'i gymharu â'r rhai a welwyd ar ddechrau mis Ebrill 2020.

Fodd bynnag, er gwaethaf y ffocws ar y cleifion R1, cynyddodd nifer y cleifion y tu hwnt i'r targed ar y rhestr aros yn ystod y flwyddyn. Mae hyn oherwydd bwlch cyn-COVID-19 mewn capasiti a galw a waethygydd gan ostyngiad mewn capasiti oherwydd gofynion cadw pellter cymdeithasol. Effeithiwyd ar y gwasanaethau llygaid gofal eilaidd o ran capasiti gan argaeledd staff (salwch a gwarchod yn gysylltiedig â COVID-19), gofynion cadw pellter cymdeithasol a chanllawiau rheoli heintiau cysylltiedig â COVID-19 ar gapasiti corfforol a chynllun clinigau, gofal llygaid brys, achosion dydd a thriniaethau cleifion mewnol. Cafodd staff offthalmoleg hefyd eu hadleoli i gefnogi'r ymateb gofal eilaidd ehangach i COVID-19.

Yn ystod y pandemig ehangodd y gwasanaeth y gwasanaeth AMD Gwlyb (cleifion R1 sydd angen triniaeth reolaidd) a bydd hyn yn parhau i'r flwyddyn ariannol newydd.

Mae'r Bwrdd Iechyd eisoes wedi trefnu cytundeb allanol ar gyfer cleifion sy'n cael eu hatgyfeirio gyda chataractau. Fodd bynnag, er i'r cytundeb hwn gael ei atal am 9 mis cyntaf 2020, mae bellach wedi'i ail-sefydlu.

Iechyd Meddwl

Mewn ymateb i'r pandemig COVID-19 gwnaed sawl addasiad ar draws gwasanaethau iechyd meddwl, i greu capasiti a diwallu angen mewn ffordd wahanol. Roedd iechyd meddwl yn cael ei ystyried yn wasanaeth hanfodol ac oherwydd cyfnodau clo, gwarchod a chadw pellter cymdeithasol, roedd yn rhaid i dimau ail-feddwl sut roedd pobl a atgyfeiriwyd yn mynd i gael eu hasesu yn ogystal â sut y dylid rhoi cefnogaeth i'r rhai sydd eisoes yn y system iechyd meddwl.

Roedd yn anochel gyda chadw pellter cymdeithasol ac ymdrechion mawr i leihau lledaeniad y feirws y byddai'n rhaid cwtogi'n ddifrifol ar gysylltiadau wyneb yn wyneb â defnyddwyr gwasanaeth, rhwng staff a rhwng sefydliadau. Adlewyrchwyd y cynnydd yn y defnydd o gyfathrebu dros y ffôn a thrwy ddulliau rhithwir mewn iechyd a gofal cymdeithasol.

O ran y Niwroddatblygiad (ND) a'r Gwasanaeth Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed Arbenigol (SCAMHS), mae perfformiad yn erbyn y targed o 80% wedi'i gynnal trwy gydol y pandemig. Ymatebodd timau'n dda i anghenion defnyddwyr gwasanaeth, ac ni welodd y gwasanaeth ostyngiad yn nifer yr atgyfeiriadau ar gyfer asesiadau SCAMHS/ND.

Yn ogystal ag asesiadau wyneb yn wyneb, roedd atebion technolegol fel Attend Anywhere yn ddefnyddiol ar gyfer cyfathrebu â theuluoedd. Mae'r cyfuniad o gyfathrebu wyneb yn wyneb (gyda mesurau diogelwch priodol ar waith ar y pryd), dros y ffôn a chyfathrebu rhithwir wedi galluogi'r timau i gynnal y ddarpariaeth ac atgyfeirio i driniaeth. Roedd y llinell uniongyrchol yn adeiladu ar yr hyn a oedd ar waith o'r blaen o ran llinellau ffôn presennol ar gyfer gweithwyr proffesiynol yn ogystal â'r pwynt mynediad sengl presennol ar gyfer lles emosiynol ac iechyd meddwl pobl ifanc (y panel SPACE - Lles). Roedd y llinell ymgynghori a

oedd ar gael o'r blaen ar gyfer gweithwyr proffesiynol ar gael i deuluoedd gan eu galluogi i allu siarad yn uniongyrchol â chlinigydd medrus a chael cyngor a chefnogaeth.

Bu'n rhaid i'r Gwasanaeth Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol (PCMHSS) drawsnewid yn llwyr gan arwain at ddarparu 100% o'r gwasanaeth o bell ar anterth y pandemig. Mae'r gwasanaeth yn parhau i gynnal y mwyafrif o ymgynghoriadau dros y ffôn neu trwy fideo-gynadledda. Lle mae apwyntiadau wyneb yn wyneb wedi ailddechrau, mae llety wedi bod yn her gan na all pob lleoliad gydymffurfio â gofynion cadw pellter cymdeithasol, sydd wedi golygu chwilio am gyfleusterau amgen addas. Mae apwyntiadau yn aml yn cymryd mwy o amser, gan fod angen i ymarferwyr gydymffurfio â chanllawiau PPE, gwiriadau cyn apwyntiad ac arferion glanhau. Nid yw'r gwasanaeth yn hapus gyda pherfformiad o ran mynediad, fodd bynnag, mae'r gwasanaeth yn canolbwyntio ar asesu, er mwyn sicrhau bod pob claf yn cael yr asesiad cychwynnol gydag ymarferydd iechyd meddwl cofrestredig. Mae hyn yn rhan o ddull sy'n ceisio lleihau nifer y rhyngweithio â gwahanol ymarferwyr a chyfeirio cleifion i'r gofal a'r gefnogaeth fwyaf priodol y tro cyntaf. Yn achos therapi, y nod fu cynnal ymyriadau gofal gyda'r un ymarferydd. At ei gilydd, bernir bod hyn yn gofalu am gleifion unigol yn well wrth gydnabod y gallai effeithio ar y targed perfformiad mynediad i ddechrau.

O ran y galw am wasanaethau, mae atgyfeiriadau i oedolion yn ôl i lefelau cyn-COVID-19 ac mae atgyfeiriadau Plant a Phobl Ifanc (CYP) ar lefel sy'n fwy na niferoedd atgyfeirio cyn y pandemig. Er gwaethaf yr heriau niferus a ddisgrifiwyd, a cholli rhai staff, mae'r gwasanaeth yn canolbwyntio ar wella perfformiad yn 2021/2022.

O ran Therapi Seicolegol, ni chyflawnwyd cydymffurfiad yn erbyn y targed o 80% o gleifion yn cael eu gweld a'u trin o fewn 26 wythnos, ond mae wedi aros yn gymharol sefydlog. Trwy gydol y pandemig, mae seicolegwyr wedi cefnogi'r Bwrdd Iechyd ehangach, er enghraifft, lles gweithwyr, datblygu adnoddau cyd-nerthu cymunedol a chefnogi gwasanaethau aciwt i oedolion. Yn ogystal, bu'n rhaid i'r gwasanaeth addasu i ddarparu ymyriadau therapi priodol gan gynnwys ymyriadau o bell.

Ar gyfer y cleifion hynny sydd mewn perygl o ailwaeledd, hunan-niwed neu hunanladdiad, mae gofal a thriniaeth wedi'u dwysau. Mae ymgynghoriadau wyneb yn wyneb wedi bod ar gael trwy gydol y pandemig, yn arbennig ar gyfer cleifion risg uchel. Dangosir hyn yn y cynnydd mewn cysylltiadau yn ystod y cyfnod.

Mae'r gwasanaeth wedi cyflwyno gweithdrefnau newydd i weld defnyddwyr gwasanaeth ar yr un pryd ac mae hyn bellach wedi lleihau'r adnodd sydd ei angen. Wrth symud ymlaen, mae llawer o strategaeth y gwasanaeth yn seiliedig ar y ddarpariaeth o ymyriadau mewn fformat grŵp.

Mae gweithdrefnau rheoli heintiau, mynediad i gyfleusterau clinig priodol ac absenoldebau/adleoli staff wedi cael effaith ar berfformiad. Roedd cydymffurfiad y gyfarwyddiaeth oedolion hŷn yn 82.5% ym mis Ionawr, ond mae'n parhau i geisio gwella.

Rhagwelir yn eang y bydd y pandemig COVID-19 a'r mesurau rheoli iechyd cyhoeddus yn arwain at ganlyniadau iechyd meddwl sylweddol. Mae teimlo'n ynysig, unigrwydd a datgysylltiad yn cael eu hadrodd yn gyffredin. Mae llawer o bobl yn y gymuned wedi dioddef colled a thrawma sylweddol. Therapiau seicolegol yw'r ymyrraeth a nodwyd mewn amgylchiadau o'r fath ac mae'r gwasanaeth yn rhagweld cynnydd sylweddol mewn atgyfeiriadau unwaith y bydd gwasanaethau'n dychwelyd i gyflwr mwy normal. Mae mynediad at therapïau seicolegol i oedolion hŷn yn y Bwrdd Iechyd wedi'i nodi fel her ac nid yw cyfraddau atgyfeirio mewn gwasanaethau iechyd meddwl sylfaenol ac eilaidd yn cynrychioli mynychder derbyniol cyflyrau iechyd meddwl ymhlith pobl hŷn yn ardal y Bwrdd Iechyd. Yn benodol, mae yna than-atgyfeirio hanesyddol o oedolion hŷn ar gyfer therapi seicolegol a thystiolaeth ymchwil sy'n awgrymu mai meddyginiaeth yw'r opsiwn diodyn. Bydd cynlluniau i fynd i'r afael â hyn yn gofyn am ddull gwahanol o ran y gwasanaethau a gynigir ac ailddyrannu adnoddau i helpu i gyflawni hyn.

Sgrinio

Ym mis Mawrth 2020, yn ystod camau cynnar y pandemig COVID-19, cytunodd Llywodraeth Cymru ag argymhelliad 'Iechyd Cyhoeddus Cymru' i atal rhai o'r rhaglenni sgrinio ar sail y boblogaeth dros dro. Roedd hyn mewn ymateb i gyhoeddiad Llywodraeth Cymru i atal apwyntiadau cleifion allanol nad ydynt yn achos brys a derbyniadau a gweithdrefnau llawfeddygol nad ydynt yn rhai brys er mwyn ailgyfeirio staff ac adnoddau i gefnogi'r ymateb i COVID-19.

Effeithiodd yr atal yma ar y rhaglenni sgrinio canlynol: Bron Brawf Cymru, Sgrinio Serfigol Cymru, Sgrinio Coluddion Cymru, Sgrinio Llygaid Diabetig Cymru a Sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen Cymru. Parhaodd y rhaglenni Sgrinio Clyw Newydd-anedig, Sgrinio Smotyn Gwaed Newydd-anedig a'r rhaglenni Sgrinio Cyn Geni trwy gydol y pandemig ac ni chawsant eu hatal ar unrhyw adeg.

Wrth i nifer yr achosion COVID-19 ddechrau lleihau ym mis Mai 2020, datblygwyd cynlluniau i adfer y rhaglenni sgrinio. Nododd Iechyd Cyhoeddus Cymru'r amodau a oedd yn ofynnol i aildechrau sgrinio; gan ddefnyddio dull wedi'i asesu ar risg i flaenoriaethu'r garfan o gyfranogwyr sydd angen eu cynnig ac i aildechrau'r rhaglenni yn raddol er mwyn gallu cynnig y sgrinio'n ddiogel i gyfranogwyr.

Cafodd y rhaglenni eu haildechrau yn y drefn ganlynol: Sgrinio Serfigol (Mehefin), Sgrinio Coluddion, Sgrinio'r Fron a Sgrinio Ymlediad (Awst) a Sgrinio Llygaid Diabetig (Medi).

Gostyngwyd nifer y cyfranogwyr a gynigiwyd sgrinio ym mhob clinig er mwyn sicrhau llwybrau diogel o ran COVID-19. Mae cyfyngiadau o hyd o ran argaeledd lleoliadau clinig, gostyngiadau yn argaeledd staff, cyfyngiadau o ran argaeledd gofal sylfaenol ar gyfer sgrinio serfigol, cyfyngiadau o amgylch darpariaeth colonosgopi a llai o bobl yn y rhaglen Sgrinio Llygaid Diabetig.

Gwnaed argymhellion ar gyfer dechrau 2021/22 i fynd i'r afael â'r heriau hyn gyda'r nod o ddod â chyflwyniad y rhaglenni yn ôl tuag at lefelau cyn-

COVID-19. Bellach gellir ailddechrau nifer o ffrydiau gwaith sylweddol mawr a gafodd eu hatal oherwydd y pandemig, megis optimeiddio'r rhaglen sgrinio coluddion a'r rhaglen newydd ar gyfer sgrinio'r fron a bydd ganddynt fudd iechyd cyhoeddus clir i'r boblogaeth fynd i'r afael â chanlyniadau canser.

Gofal Strôc

Mae cynnal gwasanaethau strôc trwy gydol y pandemig wedi wynebu nifer o heriau. Yn gynnar yn y pandemig, gwnaethom gyfathrebu â'n cymunedau a defnyddio cyfryngau cymdeithasol i annog pobl i ofyn am gymorth os oeddent yn profi symptomau strôc ac rydym yn falch bod mynediad i'n gwasanaethau strôc wedi'i gynnal. Gorfododd y pandemig i ni weithio mewn ffordd wahanol gan fod salwch a gwarchod wedi effeithio'n ddifrifol ar y timau clinigol, ac adleoliwyd rhai staff clinigol i gefnogi ymateb ehangach y Bwrdd Iechyd i'r pandemig. Gorfodwyd ni hefyd i wneud newidiadau i'n cyfleusterau clinigol i hwyluso'r mesurau diogelwch COVID-19 gofynnol. Gwnaethom addasiadau i'n llwybrau adsefydlu, am ein bod yn gorfod cyfuno ein safleoedd adsefydlu fel bod ein timau clinigol yn gallu ymateb yn well. Gweithiodd ein tîm Gwasanaeth Adsefydlu Niwro Cymunedol yn galed i gynyddu rhyddhau cleifion yn gynnar gyda chymorth i ganiatáu i'r rheini oedd yn gwella o strôc ddychwelyd adref cyn gynted â phosibl ac mae'r gwaith hwnnw'n parhau. Er bod y symudiad cynnar i Ysbyty Athrofaol y Faenor ym mis Tachwedd yn golygu ein bod wedi gallu symud i'n Huned Strôc Tra Acíwt a ddyluniwyd yn bwrpasol yn gynharach na'r disgwyl, roedd y gwasanaeth strôc yn parhau i gael ei herio gan bwysau ehangach yn y system, a wnaeth effeithio ar ein gallu i weithredu ein llwybr strôc aciwt yn llawn. Fodd bynnag, rydym nawr yn gweithio i adfer ac ail-sefydlu ein llwybrau aciwt ac adsefydlu.

Gofal Heb Ei Drefnu

Mae presenoldeb yn Adrannau Brys y Bwrdd Iechyd wedi bod yn cynyddu ers yn gynnar yn 2020 a gwnaed newidiadau gwella i lif cleifion yn ac ar draws rhwydwaith yr ysbytai. Mae gweithredu trefniadau arweinyddiaeth dros dro ar sail safle wedi ategu'r ffocws ar reoli pwysau gweithredol dyddiol a gweithio rhwng safleoedd.

Mae'r tabl isod yn dangos y cynnydd mewn galw yn Adrannau Brys y Bwrdd iechyd ers dechrau 2020.

Month/Year	Mar-20	Apr-20	May-20	Jun-20	Jul-20	Aug-20	Sep-20	Oct-20	Nov-20	Dec-20	Jan-20	Feb-20	Mar-20	Apr-20
Patients	10240	6908	10086	10996	12261	12988	12512	11011	11118	10157	9515	9200	12465	14328

Model Canolfan Llif

Yn seiliedig ar y dadansoddiad o'r galw, a oedd yn dangos y gallai mwy na 30% o gleifion sy'n mynd i'r adran achosion brys gael eu hailgyfeirio i leoliad mwy priodol rydym yn cefnogi cleifion i gael mynediad at y gwasanaethau cywir y tro cyntaf. Mae mynediad a llif yn cael ei wella ar gyfer cleifion sydd angen triniaeth ddiffiniol mewn adrannau brys ac

unedau mân anafiadau. Mae'r risg o haint nosocomiaidd wedi'i leihau. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi'i baratoi'n optimaidd ar gyfer ton arall o COVID-19.

Gofal Sylfaenol Brys 24/7

Yn unol â Chynllun Chwarter 3 a 4, mae ystod o flaenoriaethau wedi'u cyflwyno yng nghyd-destun gofal brys, ochr yn ochr ag agor yr ysbyty newydd, er mwyn sicrhau gwell ymateb gan y system a gwytnwch. Mae'r model ar gyfer canolfannau gofal brys yn Ysbyty Brenhinol Gwent ac Ysbyty Nevill Hall wedi'i sefydlu gyda'r ganolfan gofal brys yn Ysbyty Brenhinol Gwent a grëwyd ym mis Tachwedd ac yn Ysbyty Nevill Hall ym mis Rhagfyr. Mae cleifion yn cael eu dargyfeirio i ffwrdd o Ysbyty Athrofaol y Faenor lle bo hynny'n briodol trwy eu hailgyfeirio gan 111 a'r ganolfan llif. Mae gwasanaethau estynedig 24 awr y tu allan i oriau meddygon teulu wedi dechrau yn Ysbyty Brenhinol Gwent ac Ysbyty Nevill Hall gyda gweithlu amlddisgyblaethol ar waith i ddarparu hyd at 90 o apwyntiadau bob dydd a chleifion yn cael eu hailgyfeirio i apwyntiadau wedi'u trefnu trwy'r hwb clinigol.

Hwb Adolygiad Clinigol (Cysylltu'n Gyntaf)

Mae hon yn elfen allweddol o ofal brys wedi'i ail-gyflunio, gyda'r prif nod o sefydlu 111 fel y pwynt cyswllt cyntaf a mynediad i ofal brys, yn hytrach na thrwy alwad frys 999. Mae dull graddol yn cael ei gymryd i liniaru unrhyw risgiau clinigol posibl gan weithio ar y cyd ag Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru (WAST), GIG 111 a'r Hybiau Adolygu Clinigol Gofal Sylfaenol Brys newydd 24/7. Aeth Cam 1 o wasanaeth Cysylltu'n Gyntaf y Bwrdd Iechyd yn fyw ym mis Tachwedd 2020 gan ailgyfeirio galwadau Adran Argyfwng/111 gan ddefnyddio Rhestr 'Bob amser' gyfyngedig i alinio ag agor Ysbyty Athrofaol y Faenor, yn dilyn asesiad risg cynhwysfawr, camau lliniaru a chwblhau a chytuno ar yr holl lwybrau gofynnol. Ehangwyd y Tîm Cysylltu'n Gyntaf craidd gyda chwmpas a nifer galwadau cynyddol. Disgwylir i Gam 2 gael ei weithredu ym mis Mai 2021 yn dilyn ymgysylltu â'r Cyngor Iechyd Cymuned a rhanddeiliaid allweddol eraill a chytunwyd ar strategaeth gyfathrebu lawn gyda WAST a 111.

Mae strategaeth werthuso ar waith i lywio Cam 3 a fydd yn ceisio ymestyn y gwasanaeth o Orffennaf 2021, gan dreialu apwyntiadau yn yr Adran Frys ac ehangu llwybrau ehangach i CAMHS, Iechyd Meddwl a gwasanaethau arbenigol ehangach.

Gweithio Ystwyth a Ffyrdd Newydd o Weithio

Mae'r pandemig wedi saethu gwahanol ffyrdd o weithio i mewn i'r presennol a bydd yn golygu newidiadau sylweddol iawn i'n gweithlu, ein cleifion a'n defnyddwyr gwasanaeth, ein dinasyddion a'n system iechyd. Mae ein Fframwaith Gweithio Ystwyth yn rhoi siop un stop ar gyfer cymorth ac adnoddau i'n gweithwyr. Ar hyn o bryd, rydym yn adolygu gweithio ystwyth yng nghyd-destun ein Strategaeth Ystadau i ddeall sut y gallwn ddarparu ein llety yn wahanol ynghyd ag atebion digidol i gefnogi

gweithio ystwyth a defnydd mwy effeithiol o adnoddau. Rydym yn bwriadu cadw llawer o'r ffyrdd newydd ac arloesol o weithio sydd wedi ein gwasanaethu'n dda yn ystod y pandemig. Bydd hyn yn cynnwys adeiladu ar y ffordd y mae gwasanaethau wedi cefnogi cleifion i gael mynediad at ymgynghoriadau ac adolygiadau digidol lle bo hynny'n briodol, er enghraifft lleihau amseroedd aros i gleifion allanol.

Mae cynnal y newidiadau hyn yn cefnogi darparu gofal yn agosach at adref, ein hymateb parhaus i heriau COVID-19 a chyflawni ein hymrwymiad i ddod yn garbon niwtral erbyn 2030. Yn bwysig, mae'n ystyried anghenion newidiol ein staff a'u lles. Ein cynllun yw sicrhau ein bod yn dal y dysgu o'r pandemig a'i gymhwyso fel ein bod yn dod yn sefydliad mwy arloesol, ystwyth a chyfrifol yn gymdeithasol sy'n cyd-fynd â'n Strategaeth Dyfodol Clinigol a'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Bydd ffyrdd newydd o weithio yn cael eu cefnogi gan raglen Datblygu Sefydliadol sy'n canolbwyntio ar ddatblygu a meithrin ymddygiad arloesol a chydweithredol.

Dylunio a Gweithredu Profi ac Imiwneiddio ar gyfer COVID-19

Mae'r Bwrdd Iechyd yn gyfrifol am brofion symptomatig COVID-19 yn ei ardal ddaearyddol ac mae hyn wedi'i wreiddio'n dda yn ein strwythur profi, olrhain a diogelu mewnol (TTP). Mae ein Rhaglen Profi Coronafeirws wedi bod yn weithredol ers mis Mawrth 2020 ac mae wedi tyfu'n esbonyddol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Mae'r rhaglen yn anelu i ddarparu profi amserol, effeithlon ac effeithiol i unrhyw un sydd angen prawf. Yn y 12 mis cyntaf, ar adeg adrodd, mae dros 650,000 o brofion wedi'u cynnal.

Mae ein rhaglen profi yn rheoli un ar bymtheg o gyfleusterau profi cymunedol, fflyd o dimau symudol sy'n ymweld â chartrefi, staff i wneud profion ym mhob un o'n hysbytai, rhaglen profi reolaidd ar gyfer staff y Bwrdd Iechyd sy'n wynebu'r cyhoedd a thîm ymroddedig i ymateb yn gyflym i achosion, clystyrau a digwyddiadau.

Mae profi yn rhan annatod o allu'r rhanbarth i gyflawni ei gyfrifoldebau a nodir yng Nghynllun Rheoli'r Coronafeirws Cymru. Mae'r Gwasanaeth Profi yn gweithio fel swyddogaeth integredig gydag awdurdodau lleol ac Iechyd Cyhoeddus Cymru a thimau rheoli digwyddiadau lleol i ystyried trosglwyddo cymunedol.

Mae gan ein rhaglen profi 5 ffrwd waith allweddol:

- Profi cymunedol ar gyfer aelodau symptomatig o'n cymunedau
- Profi yn yr ysbyty i gefnogi darparu gofal iechyd diogel ac effeithiol
- Profi cyn triniaethau dewisol i ddarparu gofal diogel i gleifion
- Profi mewn ymateb i achosion a digwyddiadau
- Profi staff y Bwrdd Iechyd yn rheolaidd

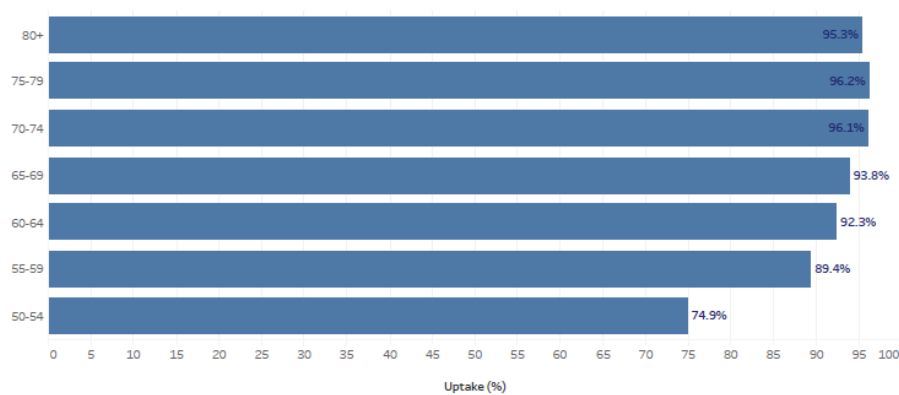
Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am raglen profi'r Bwrdd Iechyd yn Adroddiad Blynyddol y [Tîm Profi Covid-19 2020/21](#).

Y Rhaglen Brechu Torfol

Dechreuodd y Rhaglen Brechu Torfol ar 8 Rhagfyr 2020, gan gynnig brechiadau i grwpiau blaenoriaeth fel y'u diffiniwyd gan y Cydbwyllgor ar Imiwneiddio a Brechu (JCVI) a Llywodraeth Cymru.

Rhoddodd y rhaglen gyfanswm o 367,177 o frechiadau rhwng 8 Rhagfyr 2020 a 30 Mawrth 2021, i 277,061 o drigolion. Mae dros hanner poblogaeth oedolion y Bwrdd Iechyd, bellach wedi cael eu dos cyntaf o'r brechlyn COVID-19, ac mae cyfanswm o 90,116 o drigolion wedi cael eu hail ddos. Cyflenwad brechlynnau yw'r ffactor sy'n cyfyngu ar y rhaglen ac mae'r tîm wedi dangos y gall gyflymu neu arafu'r rhaglen yn ôl y cyflenwadau amrywiol.

Summary by age group, Aneurin Bevan University Health Board

Mae'r rhaglen ar y trywydd iawn i gwblhau'r cynnig o ddosau cyntaf erbyn canol mis Ebrill i'r 9 Grŵp Blaenoriaeth cyntaf. Mae'r rhaglen yn cyflawni cyfraddau uchel gyda dros 95% o'r rhai dros 70 oed wedi cael eu dos cyntaf; mae 90% o'r rheini rhwng 60 a 69 oed wedi cael eu dos cyntaf, ac mae'r rhaglen wedi rhagori ar darged Llywodraeth Cymru o 75%+ ar gyfer grŵp oedran 50-59 (mae'r brechu yn parhau yn y grwpiau hyn).

Brechlynnau fflw

Clefyd heintus tymhorol yw'r fflw, ac er ei fod yn salwch anadlol cymharol ysgafn i'r rhan fwyaf o unigolion, mae'n gysylltiedig â lefel sylweddol o afiachusrwydd a marwolaethau mewn unigolion sy'n agored i niwed gan gynnwys yr henoed, y rhai â chlefyd cronig, unigolion imiwnoataliedig a menywod beichiog.

Gall achosion o'r fflw hefyd fod yn gysylltiedig â lefelau sylweddol o absenoldeb staff gan greu pwysau ar lefelau staffio ar adegau pan fydd mwy o bwysau ar y system. Mae imiwneiddio yn cynnig lefel glinigol arwyddocaol o amddiffyniad rhag cael haint neu leihau difrifoldeb y salwch, cyfnodau yn yr ysbyty a marwolaeth ymhlith unigolion wedi'u brechu.

Ar 21 Mai 2020, amlinellodd y Prif Swyddog Meddygol y blaenoriaethau ar gyfer Rhaglen Imiwneiddio rhag y Fflw 2020-21 (Cylchlythyr Iechyd Cymru 2020-009). Arhosodd y grwpiau oedd yn gymwys am frechiad rhag y fflw am ddim trwy'r GIG yr un fath â 2019-20 sef:

- plant dwy a thair oed ar 31 Awst 2020
- plant oed cynradd o'r dosbarth derbyn i flwyddyn 6 (yn gynhwysol)
- pobl 65 oed a hŷn
- babanod o chwe mis i bobl o dan 65 oed sydd mewn grwpiau risg clinigol
- menywod beichiog
- pobl sy'n byw mewn cartrefi gofal neu gyfleusterau gofal arhosiad hir eraill
- gofalwyr
- cysylltiadau agos unigolion ag imiwnedd gwan

Ar 14 Awst 2020, pwysleisiodd y Prif Swyddog Meddygol yr angen i sicrhau bod gymaint â phosib o unigolion yn y grwpiau blaenoriaeth yn cymryd brechiad rhag y fflw a gosododd targed cenedlaethol o 75% o unigolion ar draws yr holl grwpiau cymwys yn cymryd y brechiad a chymeradwyodd ymestyn y rhaglen fflw i gynnig brechiad rhag fflw am ddim i gysylltiadau cartref cleifion y GIG oedd yn gwarchod, pob carcharor sy'n oedolyn nad yw'n gymwys fel arall, a phobl 50-64 oed yn amodol ar argaeledd brechlynnau ychwanegol.

Mae data am faint o unigolion sydd wedi cael brechiad rhag y fflw yn cael ei gasglu, ei goladu a'i gyhoeddi gan Iechyd Cyhoeddus Cymru¹ ac ar 23 Mawrth 2021, y nifer a oedd wedi cael brechiad ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan oedd:

- Gosodwyd targed o 75% o bobl dros 65 oed yn cymryd brechiad rhag y fflw. Yn y Bwrdd Iechyd cynyddodd nifer y brechiadau a roddwyd o 70.8% yn 2019-20 i 78.3% yn 2020-21. At ei gilydd, dyma'r uchaf yng Nghymru. Gwnaeth 52 (o 74) o feddygfeydd gwrdd â'r targed, neu ragori arno
- Ymhlith babanod 6 mis a phobl o dan 64 oed yn y grŵp risg clinigol gosodwyd targed brechu o 75%. Yn y Bwrdd Iechyd cynyddodd nifer y brechiadau a roddwyd o 46.5% yn 2019-20 i 54.6% yn 2020-21. At ei gilydd, dyma'r uchaf yng Nghymru eto. Fodd bynnag, dim ond 4 (allan o 74) o feddygfeydd wnaeth gwrdd â'u targed, neu ragori arno.
- Cynyddodd nifer y plant 2 a 3 oed a gafodd eu brechu o 59.9% yn 2019-20 i 61.2% yn 2020-21. Eto dyma'r ffigwr uchaf yng Nghymru.
- Ymhlith plant rhwng 4 oed a 10 oed, cynyddodd y nifer a gafodd brechiad o 68% yn 2019-20 i 70% yn 2020-21, sy'n is na chyfartaledd Cymru (72.4%)
- Yn ardal y Bwrdd Iechyd cafodd 1,628 o staff gofal cymdeithasol mewn amrywiol leoliadau brechiad rhag y fflw am ddim.
- Yn ardal y Bwrdd Iechyd cafodd 2,100 o fenywod beichiog brechiad rhag y fflw am ddim.

¹ <http://nwww.immunisation.wales.nhs.uk/ab-ivor>

- Nifer y staff BIPAB a oedd yn gymwys i gael y brechiad y tymor hwn oedd 13,847; mae hyn yn gynydd o 458 aelod o staff o'i gymharu â thymor 2019/20. Nifer y staff a gafodd eu brechu ar ddiwedd y tymor oedd 9,190; mae hyn yn cynrychioli 66.4% yn gyffredinol ymhlith yr holl staff, sy'n uwch na'r nifer yn 2019-20 (61.0%)

Summary by Health Board and Local Authority (23mar2021)

		Children 2 to 3 years			Clinical risk 6m to 64y			65y and older		
		Denominator	Immunised	Uptake (%)	Denominator	Immunised	Uptake (%)	Denominator	Immunised	Uptake (%)
Aneurin Bevan UHB	Blaenau Gwent	1,480	886	59.9%	11,506	5,933	51.6%	14,304	10,837	75.8%
	Caerphilly	3,975	2,433	61.2%	27,129	14,477	53.4%	36,832	28,543	77.5%
	Monmouthshire	1,857	1,397	75.2%	13,289	8,590	64.6%	26,050	21,295	81.7%
	Newport	3,891	2,287	58.8%	21,907	11,424	52.1%	27,197	20,954	77.0%
	Torfaen	2,094	1,204	57.5%	14,614	7,905	54.1%	19,721	15,543	78.8%
	AB Total	13,297	8,207	61.7%	88,445	48,329	54.6%	124,104	97,172	78.3%
Wales	Wales	66,234	37,270	56.3%	444,330	226,590	51.0%	681,255	521,082	76.5%

Cyflwyno Mesurau Rheoli Heintiau i ddarparu Gofal COVID-19 a Gofal nad yw'n gysylltiedig â COVID-19

Yn unol â sefydliadau GIG eraill a systemau gofal iechyd ledled y byd, mae'r pandemig COVID-19 nid yn unig wedi effeithio ar wasanaethau "arferol" - ond mae wedi herio'n ddifrifol y cynnydd sylweddol a wnaed o ran atal heintiau sy'n gysylltiedig â gofal iechyd dros y 10 -15 mlynedd diwethaf.

Yr her i dimau Atal a Rheoli Heintiau (IP&C) oedd diffyg sylfaen dystiolaeth ar gyfer y feirws hwn - gan arwain at newid canllawiau cenedlaethol wrth i wybodaeth ddod i'r amlwg o wledydd oedd yn rheoli eu hachosion, megis Tsieina a'r Eidal.

Yng ngoleuni'r arbenigedd gwyddonol sy'n cynghori'r Llywodraeth, mae holl brosesau a phrotocolau'r Bwrdd Iechyd sy'n ymwneud â COVID-19 wedi'u seilio ar ganllawiau'r Llywodraeth Genedlaethol.

Fel yr adroddwyd yn eang yn y cyfryngau, rhoddodd y pandemig straen enfawr ar y GIG gyda sylw sylweddol ar allu gweithwyr gofal iechyd i gael mynediad at a defnyddio Offer Amddiffynnol Personol. Roedd y defnydd o PPE anadlol yn arbennig o bwysig i atal trosglwyddo o staff i gleifion ac i'r gwrthwyneb.

Er gwaethaf y cyhoeddusrwydd negyddol, nid oedd mynediad at PPE yng Nghymru yn broblem, er bod cydweithwyr caffael ar sawl achlysur wedi codi pryder bod nifer y cyflenwadau'n isel.

Ar ddechrau'r pandemig roedd yn galonogol gwybod bod Llywodraeth Cymru wedi casglu ynghyd PPE ond cymerodd beth amser i'r stoc gael ei rhyddhau'n ffurfiol. Gan mai ni oedd y Bwrdd Iechyd cyntaf yng Nghymru i orfod rheoli achosion roedd angen cael mynediad at stoc ar frys.

Syrthiodd stociau PPE i lefel isel ar safleoedd ysbytai ond nid oedd y Bwrdd Iechyd erioed mewn sefyllfa lle'r oedd stoc (ac eithrio fisorau) wedi ei disbyddu ac mae wedi cynnal y sefyllfa hon yn ystod y pandemig.

Roedd mynediad at fisorau yn broblemus ledled y DU a chymerwyd camau brys i gysylltu â busnesau lleol a ddefnyddiodd eu peiriannau i greu fisorau; rhoddwyd niferoedd sylweddol i'r Bwrdd Iechyd yn rhad ac am ddim.

Dylid nodi bod uwch arweinyddiaeth y Tîm Atal a Rheoli Heintiau (IP&C) wedi asesu'r offer. Mewn amgylchiadau arferol byddai offer o'r fath yn cael ei brofi'n drylwyr yn y Labordy Profi Deunyddiau Llawfeddygol (SMTL) yng Ngorllewin Cymru. Serch hynny, yn absenoldeb unrhyw fisorau, roedd yr offer yn lliniaru'r risg yn sylweddol.

Roedd dosbarthu'r offer hefyd yn peri problemau ar ddechrau'r pandemig gyda'r tîm IP&C yn camu i mewn i ddosbarthu offer pan oedd y stoc yn isel. Datryswyd hyn trwy greu hybiau PPE ar draws y Bwrdd Iechyd a mireiniwyd prosesau cyflenwi ymhellach gyda chymorth y lluoedd arfog.

Mae'r Bwrdd Iechyd bellach mewn safle cyfforddus o safbwynt PPE.

Roedd cyrhaeddiad y claf cyntaf i Ysbyty Brenhinol Gwent ym mis Mawrth 2020 a'r cynnydd mewn achosion wedi hynny yn golygu ei bod yn amhosibl cyflwyno addysg ffurfiol IP&C gan ddefnyddio'r llwybr traddodiadol. Byddai casglu ynghyd gweithwyr gofal iechyd mewn sesiynau ystafell ddosbarth wedi creu risg pellach o drosglwyddo. Ymatebodd y tîm IP&C trwy ddarparu hyfforddiant mewn meysydd clinigol wedi'i ategu gan gyfarwyddyd ar sut i wisgo a thynnu PPE ar safle'r Fewnrwyd.

Bellach mae gan y tîm IP&C strategaeth addysg y cytunwyd arni gyda metrigau perfformiad yn cael eu cyflwyno yn y Grŵp Lleihau Trosglwyddo Heintiau Nosocomiaidd.

Arweiniodd y pandemig at yr angen i ad-drefnu safleoedd ysbytai a rhoi'r gorau i bob gwasanaeth clinigol heblaw am achosion brys ym mis Mawrth 2020 - i gadw cleifion yn ddiogel a lliniaru'r risg o drosglwyddo. Adolygwyd seilwaith ysbytai yn gyflym a gweithredwyd mesurau rheoli heintiau hanfodol, megis addasu awyru a darparu drysau i gilfannau ar wardiau a chiwbiclau mewn ardaloedd asesu, megis, Unedau Asesu Meddygol a'r Adran Argyfwng.

Dros gyfnod yr haf rhoddwyd mesurau lliniaru pellach ar waith yn unol â chanllawiau'r Llywodraeth gan gynnwys cadw pellter o 2 fetr ar draws holl adeiladau'r Bwrdd Iechyd a rhwng gwelyau â defnyddio llenni plastig, i dorri'r llwybr trosglwyddo trwy'r awyr.

Datblygwyd llwybrau i ffrydio cleifion i mewn i ffrydiau COVID-19, Dim COVID-19 ac amheuaeth o COVID-19 ac yn ddiweddarach rhoddwyd cod lliw ar y rhain - Coch, Porffor ac Ambr gyda llwybr gwyrdd (RPAG) wedi'i ychwanegu ar gyfer cleifion dewisol yn haf 2020. Mae'r llwybrau hyn yn parhau ar waith hyd heddiw a dim ond yn unol â chanllawiau'r Llywodraeth y rhoddir gorau i'w defnyddio.

Er gwaethaf cyflwyno'r llwybrau hyn, mae gwasanaethau'n ail-ddechrau ac mae'n rhaid iddynt 'ffitio' o fewn y trefniadau RPAG hyn. Mae hyn yn

heriol, ond mae ffyrdd newydd a chreadigol o weithio yn sicrhau bod diogelwch cleifion yn cael ei gynnal.

Mae ailddechrau pob gwasanaeth yn cael ei adolygu gan y Grŵp Lleihau Trosglwyddo Heintiau Nosocomiaidd; mae hyn yn cynnwys uwch dimau arweinyddiaeth a staff IP&C. Cyn i bob gwasanaeth ailddechrau rhaid i hynny gael ei ystyried a'i gymeradwyo gan y IP&C.

Cydymffurfio â Thargedau Llywodraeth Cymru

Mae targedau Llywodraeth Cymru wedi parhau i fod yn "weithredol" er gwaethaf y pandemig ac mae'r tabl canlynol yn amlinellu cydymffurfiad yn seiliedig ar ffigurau dros dro hyd at 31 Mawrth 2021.

Organeb	Targed 2020/21	Y gyfradd bresennol	Cymhariaeth Cymru gyfan
<i>C.difficile</i>	Cyfradd o ddim mwy na 25 achos fesul 100,000 o'r boblogaeth	24.69 Targed wedi'i gyflawni	Yn ail isaf
Staffylococws awrëws	Cyfradd o ddim mwy na 19 achos fesul 100,000 o'r boblogaeth	26.56 23% cynnydd Targed heb ei gyrraedd	Yr ail uchaf
<i>EColi</i>	Cyfradd o ddim mwy na 61 achos fesul 100,000 o'r boblogaeth	49.73 - 30% yn llai o achosion Targed wedi'i gyflawni	Yr Isaf Pan fo'r holl facteria sy'n adweithio'n negyddol i brofion Gram wedi'u cyfuno BIPAB yw'r bwrdd iechyd sydd wedi gwella fwyaf gyda gostyngiad cyffredinol o 31+%
Klebsiella	Gostyngiad o 10% o'i gymharu â 2019/20	19.45 - 20% yn llai o achosion Targed wedi'i gyflawni	
Pseudomonas Aeruginosa	Gostyngiad o 10% o'i gymharu â 2019/20	4.06 - 38% yn llai o achosion Targed wedi'i gyflawni	

Yn amlwg mae angen canolbwyntio ar leihau heintiau llif gwaed staffylococws awrëws yn 21/22.

Bydd strategaeth lleihau yn cael ei datblygu gan ystyried y dysgu o achosion a nodwyd yn y gymuned yn ogystal â'r ysbyty.

Trin pobl fel unigolion

Gweithgareddau ystyrlon - cyfranogiad uniongyrchol a phecynnau gweithgaredd

Yn ystod hydref 2020, ataliwyd yr holl weithgaredd gwirfoddoli oherwydd canllawiau'r llywodraeth a chyfyngiadau ar ymweld ag ysbytai. Cynyddodd hyn unigrwydd a diflastod i gleifion ym mhob ardal ward, yn enwedig i'r rheini mewn ystafelloedd sengl. Ymwelodd y Tîm Gofal sy'n Canolbwytio ar yr Unigolyn (PCCT) â rhai wardiau yn Ysbyty Aneurin Bevan (YAB) yn ystod y cyfnod hwn i ddarparu rhywfaint o ryngweithio cymdeithasol ychwanegol i'r cleifion hyn nes bod gwirfoddolwyr yn gallu dychwelyd.

Darparwyd gweithgareddau gan gynnwys, croeseiriau, posau geiriau, gweithgareddau lliwio, pecynnau celf, cylchgronau a chylchlythyrau y gall unigolion eu defnyddio'n ddiogel. Mae unedau Gweithgareddau Therapi Rhyngweithiol Hel Atgofion (RITAs) wedi'u darparu, a rhoddwyd hyfforddiant i staff a gwirfoddolwyr ar eu defnydd wrth ddarparu gweithgaredd ac adloniant ystyrlon i gleifion. Mae hyn wedi bod yn hynod werthfawr wrth gefnogi cleifion gyda nam gwybyddol.

Gwirfoddolwyr a Chymdeithion Digidol

Cafodd gweithgaredd gwirfoddoli ym mhob maes clinigol ei atal am ychydig fisoedd ond yn raddol mae'n cael ei aildddechrau lle mae'r amgylchedd yn ddiogel ac mae'r gwirfoddolwyr yn ddiogel yn unol â'u hasesiadau risg personol. Fodd bynnag, mae llawer o wirfoddolwyr wedi gofyn am barhau i 'ymweld' â chleientiaid trwy gyfeillio dros y ffôn ac erbyn hyn mae yna 102 o wirfoddolwyr cyfeillio yn ffonio 106 o gleientiaid, gan ddarparu cysylltiad cymdeithasol gwerthfawr.

Mae gwirfoddolwyr wedi parhau i gael eu recriwtio a'u hyfforddi (o bell) trwy gydol y cyfyngiadau fel y gellir eu defnyddio cyn gynted ag y gellir gwneud hynny'n ddiogel. Mae llawer o'r gwirfoddolwyr sy'n dychwelyd i'r meysydd clinigol hefyd yn darparu cefnogaeth ddigidol ac yn dod yn Hyrwyddwyr Digidol. Gallant gynorthwyo cleifion i ddefnyddio technoleg ddigidol i ddarparu gweithgaredd ac adloniant a hefyd i gysylltu â ffrindiau a theulu.

Caplaniaeth - cyswllt rhwng cleifion a theuluoedd

Dechreuodd y prosiect cyswllt rhwng cleifion a theuluoedd mewn ymateb i angen amlwg i wella cyfathrebu rhwng teuluoedd a chleifion yn ystod cyfnod lle na chaniatawyd cyswllt ac ymweliadau go iawn. Gwnaeth y gwahanu gorfodol yn ystod cyfnodau o salwch aciwt a gofal diwedd oes posibl achosi trallod emosiynol, seicolegol ac ysbrydol i deuluoedd a chleifion.

Roedd caplaniaid o Ysbyty Athrofaol y Faenor, Ysbyty Brenhinol Gwent ac Ysbyty Nevill Hall eisoes yn gweithio ar sail ad-hoc i gefnogi wardiau trwy drefnu galwadau ffôn, a sgysiau dros FaceTime neu WhatsApp rhwng cleifion a theuluoedd. Gwnaeth sefydlu'r prosiect Cyswllt rhwng Cleifion/Teuluoedd ffurfioli darparu'r gwasanaeth hwn a rhoi gwell adnoddau iddo. Roedd y gwasanaeth caplaniaeth yn cydnabod bod angen parhau ag ymweliadau bugeiliol cyffredinol yn ystod y cyfnod hwn ac roedd yn gallu addasu a chynnwys y gwaith hwn o fewn y fframwaith hwn.

Arweiniodd y Tîm Gofal sy'n Canolbwyntio ar y Claf ymgyrch gyhoeddusrwydd a gwybodaeth i sicrhau bod wardiau'n ymwybodol o'r gefnogaeth sydd ar gael ac ail-ymweld â'r ardaloedd lle'r oedd yr angen fwyaf. Roedd yr atgyfeiriadau trwy Ffrind i Mi yn isel, fodd bynnag, cafwyd nifer sylweddol o geisiadau yn uniongyrchol gan wardiau i gaplaniaid yr oeddynt yn eu hadnabod trwy eu hymweliadau rheolaidd â wardiau.

Cynyddodd caplaniaid hefyd nifer yr ymweliadau cyffredinol â wardiau yn ystod y cyfnod hwn a thrwy ymweliadau bugeiliol generig canfuwyd nifer o gleifion a oedd yn awyddus i ddefnyddio'r ddarpariaeth.

Bwriad y Prosiect Cyswllt Teulu/Cleifion oedd ategu a chefnogi gwaith cyfathrebu â theuluoedd sydd eisoes yn cael ei wneud gan staff y ward. Yn gyffredinol, roedd y rhifau'n gymharol fach, gyda thri deg saith o gleifion hyd yn hyn yn cael eu cefnogi trwy alwad ffôn neu sgwrs Facetime. Mae Caplaniaid yn parhau i gefnogi ychydig o bobl i gyfathrebu â'u teulu, fel arfer o ganlyniad i ymweliad bugeiliol.

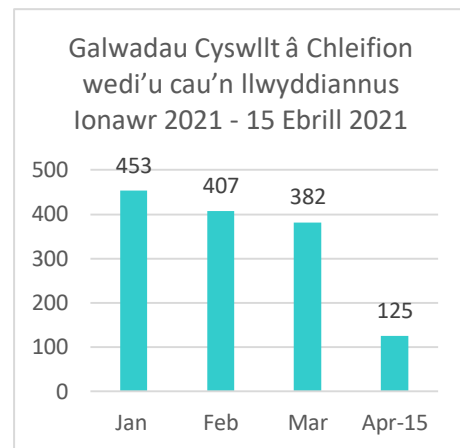
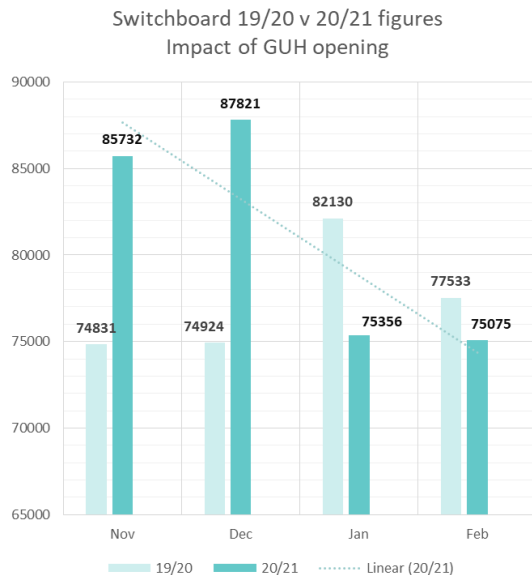
Ymweliadau Rhithwir

Mae troliau Ymweliadau Rhithwir (VV) ac iPad newydd wedi'u darparu i bob ward, Uned Asesu Meddygol, Uned Asesu Llawfeddygol a'r Adran Argyfwng. Mae FaceTime ar gael ar bob dyfais felly gall staff eu defnyddio nawr i ddarparu Ymweliadau Rhithwir er bod y defnydd o Attend Anywhere yn cael ei ffafrio. Mae Ymweliadau Rhithwir nawr yn brosiect lleol a chenedlaethol a gefnogir gan Technology Enabled Cymru.

Cyswllt rhwng Cleifion a Theuluoedd trwy Gymorth Teleffoni Penodedig

Yn ystod 2020/21 roedd yn amlwg bod y pandemig a'r cyfyngiadau ar ymweliadau o ganlyniad yn arwain at lawer mwy o alw ar amser clinigol. Effeithiwyd ar wardiau gan gynydd sylweddol mewn galwadau ffôn gan berthnasau nad oeddynt yn gallu eu hateb. Cafodd hyn yn ei dro effaith sylweddol ar y gwasanaethau switsfwrdd gyda galwadau yn dychwelyd yn ôl atynt pan nad oedd neb yn ateb. Roedd llawer o'r galwadau hyn yn ddirdynol, yn ofidus ac yn heriol iawn i'r tîm eu rheoli ar gyfnewidfa telathrebu ganolog brysur.

Yr ateb oedd cyflwyno 'Gwasanaeth Cyswllt â Chleifion' yn gyflym ar y tri phrif safle i ddarparu'r llwybr cyfathrebu rhwng y galwr a'r claf. Pe gallai'r Swyddog Cyswllt â Chleifion ateb yr ymholiad ar unwaith roeddynt yn gwneud hynny, ond fe wnaethant hefyd ymweld â'r ward yn gorfforol i gael y wybodaeth ofynnol i'r galwr. Roedd hyn yn amrywio o fanylion lles sylfaenol i gais am wybodaeth glinigol fanwl a oedd staff y ward wedyn yn ei darparu i'r ymholwr. Dechreuodd y gwasanaeth ganol mis Ionawr 2021 ac o 31 Mawrth mae wedi'i gyfyngu i safle Ysbyty Athrofaol y Faenor oherwydd gostyngiad yn y galw ar safleoedd eraill.

Cefnogi Pobl gyda Nam ar y Synhwyrau

Mae'r 12 mis diwethaf wedi bod yn heriol i'r Gwasanaethau Cyfieithu a Chyfieithu ar y Pryd, fodd bynnag, mae'r Bwrdd Iechyd wedi parhau i ddod o hyd i gyfieithwyr ar y pryd lle gofynnir iddynt i gefnogi gofal hanfodol i gleifion, gan gynnwys y cleifion hynny sydd angen cefnogaeth gan gyfieithydd Iaith Arwyddion Prydain.

Mae cyfieithwyr ar y pryd wedi parhau i fynd i apwyntiadau wyneb yn wyneb lle mae angen, fodd bynnag, gyda chyflwyno Attend Anywhere a Microsoft Teams, rydym hefyd wedi gallu cynnig apwyntiadau rhithwir.

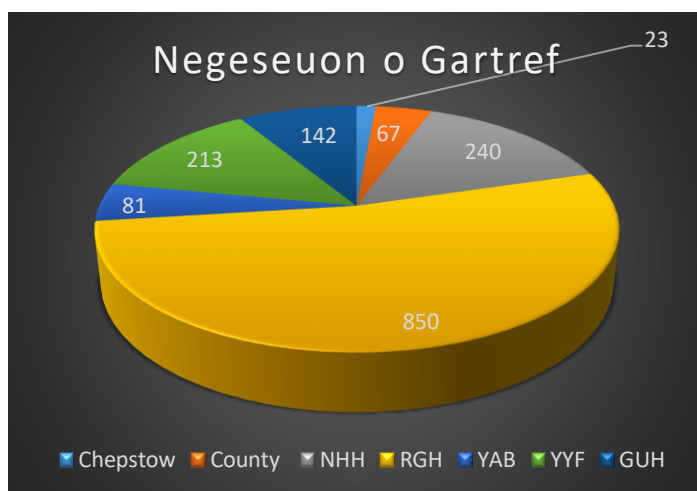
Mae cyfieithwyr ar y pryd dan gontract BIPAB bellach yn cymryd rhan yn y rhaglen profi llif unffordd COVID-19, a thrwy hynny sicrhau dull mwy diogel o gyfieithu ar y pryd wyneb yn wyneb, yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru.

Negeseuon o Gartref

Yn dilyn canllawiau cenedlaethol, caewyd safleoedd ysbytai'r Bwrdd Iechyd i ymwelwyr ym mis Mawrth 2020 i'n galluogi i gadw cleifion, ymwelwyr a staff yn ddiogel yn ystod y pandemig COVID-19. Rydym yn gwybod bod clywed gan anwylyn sydd ddim yn gallu ymweld mor bwysig i gleifion. Er bod llawer o bobl wedi cofleidio technoleg gan ddefnyddio ffonau symudol, cydnabyddir bod yna lawer o gleifion nad ydyn nhw'n gallu gwneud hyn.

O ganlyniad, sefydlwyd gwasanaeth pwrpasol a alluogodd i deuluoedd a ffrindiau i e-bostio neges a/neu ddelwedd at anwylyn yn yr ysbyty gan ddefnyddio'r cyfeiriad e-bost messagesfromhome.ABB@wales.nhs.uk

Mae gan bob safle ysbyty unigolyn penodol sy'n monitro'r blwch post ac yna'n argraffu ac yn dosbarthu negeseuon i'r ward. Mae staff ward yn sicrhau bod negeseuon yn cael eu dosbarthu i'r claf a bod cymorth yn cael ei roi i ddarllen y neges os oes angen. Rhwng 16 Ebrill 2020, pan dderbyniwyd y neges gyntaf, a 16 Ebrill 2021 rydym wedi dosbarthu cyfanswm o 1,616 o negeseuon ar draws ein safleoedd ysbyty fel y dangosir isod:

Cefnogwyd y gwasanaeth gan y Tîm Cyfathrebu sy'n cyhoeddi nodiadau atgoffa rheolaidd am y gwasanaeth ar draws ein gwefannau cyfryngau cymdeithasol. Mae'r gwasanaeth wedi cael adborth cadarnhaol gan aelodau'r cyhoedd a'r staff sydd wedi cefnogi'r gwasanaeth. Mae rhai o'r sylwadau'n cynnwys:

"Syniad gwych mae pwysigrwydd cyfathrebu effeithiol yn ystod yr amseroedd digynsail hyn o'r pwys mwyaf i gleifion a'u teuluoedd."

"Mae fy merch yn Seland Newydd wedi defnyddio'r gwasanaeth i anfon neges at ei Mam-gu yn Ysbyty Nevill Hall. Gwnaeth hynny godi ei chalon gymaint. Diolch."

"Am fenter garedig ac ystyriol".

Cymdeithion Gofal Diwedd Oes (EoLC)

Yn seiliedig ar fodel Marie Curie, datblygodd y Bwrdd Iechyd wasanaeth Cymdeithion Gofal Diwedd Oes i gefnogi cleifion a oedd mewn perygl o farw ar eu pennau eu hunain mewn ysbytai. I'r bobl hynny a oedd â theulu neu ffrindiau, byddai ein model hefyd yn cefnogi perthnasau, gan ddarparu seibiant iddynt.

Mae recriwtio gwirfoddolwyr i fod yn Gymdeithion Gofal Diwedd Oes (EoLC) wedi parhau trwy'r pandemig. Darparwyd hyfforddiant gorfodol o bell a bydd yr hyfforddiant EoLC yn dechrau pan ellir ei ddarparu'n ddiogel trwy gadw pellter cymdeithasol. Mae 29 o wirfoddolwyr wedi cwblhau'r broses recriwtio ac mae yna 28 arall wrthi'n ei gwblhau. Ar hyn o bryd, mae yna 8 gwirfoddolwr Diwedd Oes gweithredol wedi'u lleoli yn Ysbyty Athrofaol y Faenor ac Ysbyty Aneurin Bevan. Bydd hyn yn cael ei ymestyn i ysbytai eraill yn ôl capasiti. Mae rhai o'r gwirfoddolwyr hyn hefyd wedi ymgymryd â diwrnod ychwanegol o hyfforddiant Hylendid Bwyd Lefel 2, er mwyn darparu cefnogaeth bellach ar y wardiau

Mesurau Profiad a Adroddir gan Gleifion (PREMs) a'r Cynllun Cyfeillio Cyngor Iechyd Cymru (CIC)

Ystyriwyd cydbwyso'r risg o gynyddu 'nifer yr ymwelwyr' ar y wardiau â sicrhau bod adborth profiad cleifion yn cael ei ddal. Mae Mesurau Profiad a Adroddir gan Gleifion (PREMs) wedi'u dal mewn dwy ward iechyd meddwl (Talygarn a Thŷ Cyfannol).

Cefnogwyd y Cyngor Iechyd Cymuned (CIC) i gwblhau eu harolygon cleifion ar draws safleoedd BIPAB ym mis Hydref 2020 ac yn Ysbyty Prifysgol y Faenor (GUH) ym mis Mawrth 2021 trwy fynediad o bell. Roedd y Tîm Gofal sy'n Canolbwyntio ar Unigolion yn gallu darparu cymorth trwy baru cleifion gydag aelodau o'r CIC trwy alwadau fideo.

Mae'r cynllun 'Cyfeillio' cleifion mewnol yn brosiect rhwng y Cyngor Iechyd Cymuned a'r Bwrdd Iechyd gyda'r bwriad o gael adborth gan gleifion mewnol. Ymwelodd staff y Bwrdd Iechyd â wardiau a hwyluso amser wyneb yn wyneb/sgrin rhwng y cleifion mewnol ac Eiriolwyr y Cyngor Iechyd Cymuned. Dechreuodd Cam 1 y cynllun Cyfeillio CIC ar 8 Medi 2020 yn yr Uned Asesu Meddygol yn Ysbyty Brenhinol Gwent ac fe'i cwblhawyd ar 8 Hydref yn yr Uned Asesu Meddygol yn Ysbyty Nevill Hall yng nghanol y pandemig COVID-19.

Uchafbwyntiau allweddol o'r Arolwg o Adran Argyfwng Ysbyty Athrofaol y Faenor

Comisiynwyd consolau 'Hapus neu Ddim' gan yr Uned Gomisiynu Gydweithredol Genedlaethol (NCCU) i ddal adborth cleifion a chawsant eu lleoli yn yr ystafell aros cyn y pandemig. Ar ddechrau'r pandemig, barnwyd ei bod yn amhriodol defnyddio'r consolau 'Hapus neu Ddim' oherwydd materion atal a rheoli heintiau.

Ar ôl agor Ysbyty Athrofaol y Faenor roedd yna ofyniad i gael adborth amser real gan gleifion. Yn absenoldeb y consolau 'Hapus neu Ddim', cynhaliwyd trafodaeth gyda'r Tîm Gofal sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn ynghylch y posibilrwydd o ymgymryd â'r Mesuriadau Profiad a Adroddir gan Gleifion (PREMs) cenedlaethol. Penderfynwyd nad oedd hynny'n briodol ar gyfer Adran Argyfwng.

Cytunwyd felly y dylid cynnal arolwg pwrpasol a chyfrinachol o brofiad cleifion a fyddai'n rhoi profiad amser real i'r adran Argyfwng yn y man gofal. Roedd cwestiynau'r arolwg yn canolbwyntio ar 7 thema allweddol:

- Cwrteisi staff
- Ystyriol a gofalgarg
- Cysurlon a charedig
- Llawn gwybodaeth
- Parchu preifatrwydd
- Cyfathrebu
- Glendid yr amgylchedd

Dechreuodd hyn ar 11 Ionawr 2021 ac fe'i cynhaliwyd tan 31 Mawrth 2021. Cwblhawyd cyfanswm o 321 o arolygon ac maent yn cael eu gwerthuso ar hyn o bryd.

Gwella diogelwch

Materion diogelu

Yn ystod cam cychwynnol y pandemig addasodd y Tîm Diogelu Corfforaethol ei arfer i gefnogi ymarferwyr rheng flaen. Roedd hyn yn cynnwys yr arweinwyr gwasanaeth plant yn dod yn bwynt cyswllt ar gyfer 5 ardal Awdurdod Lleol. Gwnaeth yr arweinwyr gwasanaeth oedolion gymryd drosodd y gwaith o gwblhau'r ymholiadau Adran 126 ar ran y timau Rhanbarthol. Roedd gan lawer o wasanaethau llai o gapasiti gan fod staff wedi'u hadleoli i gefnogi gwasanaethau cleifion mewnol.

Yn dilyn y don gyntaf, bu'r Pwyllgor Diogelu yn ystyried effaith y pandemig o ran Diogelu a nododd y bu oedi neu oedi posibl wrth adnabod pryderon diogelu mewn rhai achosion. Cytunwyd felly na fyddai staff o'r adrannau Ymwelwyr Iechyd a Nyrsio Ardal yn cael eu hadleoli yn ystod tonnau pellach i sicrhau bod cyswllt wyneb yn wyneb yn y gwasanaethau craidd hyn yn cael ei gynnal.

Parhaodd y Bwrdd Diogelu Rhanbarthol i gwrdd. Grŵp gweithredol bach oedd hwn i ddechrau er mwyn sicrhau bod effaith COVID-19 ar Ddiogelu yn cael ei deall. Parhaodd Adolygiadau Diogelu a chynhaliwyd cyfarfodydd trwy Microsoft Teams, mae'r defnydd o gyfarfodydd electronig wedi bod yn hynod fuddiol ar sail ranbarthol a lleol ac wedi sicrhau bod gwaith diogelu yn parhau. Wrth i ni symud ymlaen bydd cyfarfodydd rhithwir yn parhau wrth gydnabod y bydd angen ailgyflwyno rhai cyfarfodydd wyneb yn wyneb.

Parhaodd Rhwydwaith Diogelu GIG Cymru i gwrdd yn rhithwir; fforwm lle'r oeddem yn gallu rhannu arfer da.

Gweithio i Wella

Pryderon

Yn ystod 2020/21 parhaodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan i gadw at Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Pryderon, Cwynion ac Iawn) (Cymru) 2011 ar gyfer y broses Gweithio i Wella lle bynnag y bo modd. Ym mis Mawrth 2020, fe wnaeth cyfarwyddyd cenedlaethol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru gydnabod yr heriau sefydliadol a chynghori y dylai ymchwiliadau fod yn gymesur â'r pryder a godwyd.

Derbyniodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan 2,224 o gwynion yn ystod 2020/21 (gan gynnwys, yn achos cyrff GIG Cymru, pryderon a adroddwyd o dan Ran 7 o'r Rheoliadau sy'n ymwneud â gwasanaethau trawsffiniol) ac o'r rheini:

- Dosbarthwyd 1,660 o gwynion yn CONCCO (cwynion ffurfiol)
- Datryswyd 564 yn gynnar
- 6 CONCLA (Gwneud iawn)

Cyflwynwyd cyfanswm o 27 achos i'r Panel Gwneud Iawn yn ystod 2020/21 ond o'r rheini, roedd 21 achos yn dyddio cyn y cyfnod adrodd hwn. Ataliwyd Panel Gwneud Iawn BIPAB rhwng Mawrth - Gorffennaf

2020 o ganlyniad uniongyrchol i'r pandemig, cafodd BIPAB ei daro'n sylweddol yn y don gyntaf. Mae ein Panel Gwneud Iawn fel arfer yn eistedd gyda chlinigwyr o ar draws y Bwrdd Iechyd. Gan fod angen clinigwyr yn y rheng flaen neu oherwydd eu bod wedi'u hadleoli, ni allai'r Panel Gwneud Iawn eistedd gyda'r gynrychiolaeth gywir a bu'n rhaid atal y cyfarfodydd dros dro yn ystod y misoedd hyn. Cafodd achosion oedd i fod i fynd ger bron y panel eu hatal dros dro a rhoddwyd gwybod i'r cleifion. Arafodd a stopiodd nifer yr achosion newydd yn gyflym iawn wrth i'r pandemig effeithio ar ymchwiliadau yn yr un modd. Yn ystod haf 2020, ailddechreuodd y Panel gwrdd ac erbyn mis Medi, roedd y panel wedi ystyried ac wedi dod i gasgliad ar yr achosion oedd wedi'u hatal.

Gwelwyd gostyngiad amlwg yn y cwynion a dderbyniwyd yn ystod chwarter cyntaf 2020/21, o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol. Fodd bynnag, am weddill y flwyddyn adrodd, roedd y niferoedd yn gymharol gyson, gyda chynnydd amlwg yn ystod misoedd naw a deuddeg.

Y tair prif thema a godwyd yn ystod y cyfnod hwn oedd:

1. Gofal clinigol
2. Cyfathrebu/Gwybodaeth
3. Amseroedd aros/oediadau/cansladau

Effeithiodd cyfarwyddyd cenedlaethol 'dim ymweliadau/ ymweliadau cyfyngedig' Llywodraeth Cymru ar y profiad i berthnasau a gofalwr a oedd yn amlwg yn y pryderon a dderbyniwyd.

Cyfanswm y cwynion a gaewyd yn ystod y cyfnod adrodd oedd 2,138, o'r rheini, roedd 1,615 yn gwynion ffurfiol a 523 yn gwynion a ddatryswyd yn gynnar. Ni fydd nifer y cwynion y caewyd yn cyfateb i'r nifer a dderbyniwyd oherwydd efallai na fydd rhai cwynion wedi'u cau o fewn y cyfnod adrodd.

O'r cwynion a gaewyd:

- Roedd 1,612 yn gwynion Rheoliad 24
- Roedd 0 yn gwynion Rheoliad 26
- Roedd 17 yn gwynion Rheoliad 33 e.e. roedd y gŵyn hefyd yn rhan o Ddigwyddiad Difrifol

Roedd pryderon am amseroedd aros, oediadau a chansladau mewn ymateb i'r canllawiau cenedlaethol a gyhoeddwyd a'r cyfyngiadau a roddwyd ar waith. Fodd bynnag, cymerwyd y camau cadarnhaol canlynol mewn ymateb i faterion cyfathrebu a gofal clinigol:

- Cyflwyno 'ymweliadau rhithwir', wedi'i gefnogi lle bo modd gyda llechi a ffonau yn cael eu dosbarthu i ardaloedd ward gan sicrhau y gellid cynnal cyswllt gweledol rhwng cleifion a pherthnasau/gofalwyr.
- Roedd 'Negeseuon o Gartref', yn cynnwys sefydlu cyfeiriad e-bost pwrpasol i alluogi teuluoedd i anfon neges e-bost. Roedd yr e-byst yn cael eu hargraffu gan unigolyn penodol ar bob safle ac yn cael eu danfon i bob ward yn ddyddiol.
- Sefydlwyd 'Llinell Gymorth Gwybodaeth a Phryderon'. Roedd y llinell yn llinell gymorth bwrpasol ar gyfer cleifion a'u teuluoedd, a oedd â'r

nod o ddatrys ymholiadau a phryderon a rhoi sicrwydd. Roedd y llinell gymorth yn cael ei rheoli gan y tîm Gweithio i Wella corfforaethol ac roedd ar agor rhwng 9am a 5pm, 7 diwrnod yr wythnos.

- Sefydlwyd gwasanaeth 'Cymorth Teleffoni Dros Dro' i gynorthwyo cyfathrebu rhwng cleifion, teuluoedd, gofalwyr a staff. Ym mis Ionawr 2021, oherwydd pwysau sylweddol ar dimau clinigol, cyflwynwyd gwasanaeth cymorth teleffoni dros dro 12 awr y dydd, saith diwrnod yr wythnos ar draws pob safle ysbyty. Cynllun peilot oedd hwn i ddechrau tan 31 Mawrth, ond ers hynny mae wedi cael ei ymestyn tan 31 Mai ar safle Ysbyty Athrofaol y Faenor. Byddant yn parhau i gysylltu ag ymholiadau sy'n cynnwys safleoedd eraill.
- Roedd argaeledd dillad nos a nwyddau ymolchi a roddwyd i gleifion yn sylfaenol gan sicrhau bod urddas a pharch yn cael eu cynnal, yn absenoldeb ymwelwyr.
- Cynllunio gofal pwrpasol ar gyfer cleifion ag anghenion cymhleth sy'n cyrchu gofal eilaidd.
- Nodwyd gofal, maeth a hydradiad cleifion mewn ambiwlansys fel thema oedd yn codi dro ar ôl tro mewn digwyddiadau briwiau pwysau, pryderon anffurfiol ac archwiliadau arsylwadol. O ganlyniad, sefydlwyd cydweithrediad ag Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru i leihau'r risg i gleifion sy'n aros mewn ambiwlansys am gyfnodau hir, ac mae'n parhau.
- Bu gwelliannau sylweddol mewn perthynas â'r uwch nyrsys yn llofnodi digwyddiadau'n ymwneud â briwiau pwysau o fewn yr amserlen benodol. I gefnogi'r uwch nyrsys yn llofnodi digwyddiadau'n ymwneud â briwiau pwysau cleifion mewnol, mae data'n cael ei allforio o Qlik Sense Hub a'i gylchredeg i unigolion allweddol yn wythnosol i fynd ar ôl unrhyw adolygiadau sy'n weddill. Ers cyflwyno'r broses ym mis Chwefror 2021, bu cynnydd yn nifer yr HAPUs a lofnodwyd gan yr Uwch Nyrsys.
- Gwnaed cwynion gan gleifion a oedd wedi'u heithrio rhag gwisgo gorchuddion wyneb. Lansiodd y Bwrdd Iechyd ymgyrch gyda'r nod o godi ymwybyddiaeth ymhlith staff a'r cyhoedd ynghylch eithriadau rhag gwisgo gorchuddion wyneb. Arweiniodd hyn at gynhyrchu a rhannu canllawiau mewn ardaloedd ysbyty a meddygfeydd.

Ym mis Ebrill 2021 roedd y Bwrdd Iechyd wedi cael hysbysiad o 88 o gwynion a oedd wedi'u cyfeirio at yr Ombudsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (PSOW) ar gyfer 2020/ 21. O'r rhain, roedd 23 yn anhysbys. O'r 65 o gwynion y gellir eu hadnabod, roedd 21 yn ymwneud â chwynion a dderbyniodd y Bwrdd Iechyd yn ystod 2020/2021; roedd y 44 yn weddill yn ymwneud â phryderon o flynyddoedd blaenorol. Mae hyn oherwydd yr amser y mae'n ei gymryd i bryderon gael eu cyfeirio at y PSOW gan achwynydd ac yna hysbysiad a dderbynnir gan y Bwrdd Iechyd gan PSOW.

Cafwyd adborth gan gleifion mewn perthynas â materion yn ymwneud â phrofedigaeth. Sefydlwyd yr '*Hwb Gofal ar ôl Marwolaeth*' i reoli agweddau ymarferol a darparu dull cydgysylltiedig yn dilyn marwolaeth. Crëwyd pwynt cyswllt sengl ar gyfer perthnasoedd a gofalwyr. Cefnogwyd

hyn gan Wasanaeth Profedigaeth pwrpasol a sefydlwyd ar gyfer perthnasau a gofalwyr i sicrhau bod eiddo'r claf ymadawedig yn cael ei gasglu'n ddiogel ac yn urddasol. Eto, roedd canllawiau ymweld cyfyngedig yn effeithio ar hyn.

Roedd thema fawr yn ymwneud â phryderon ynghylch y cyfathrebu am y brechlynnau COVID-19 a'r rhaglen gyflwyno. Creodd y Bwrdd Iechyd wybodaeth a negeseuon safonol a chyson ynghylch brechu ar gyfer achwynwyr. Sefydlwyd cyfeiriad e-bost a llinell ffôn pwrpasol i reoli'r ymholiadau hyn.

Cafwyd nifer o ymholiadau am y mesurau diogelwch a ddefnyddir gan y Bwrdd Iechyd i atal COVID-19 rhag lledaenu. Unwaith eto, crëwyd cyfathrebu cyson a chlir ochr yn ochr â defnyddio cyngorwyr diogelwch i fonitro'r mesurau Atal a Rheoli Heintiau a gyflwynwyd.

Gwella diogelwch - Dysgu o Ddigwyddiadau Difrifol

Adroddwyd am 169 o ddigwyddiadau yn 2020/21 a fe'u rheolwyd trwy'r Broses Digwyddiad Difrifol naill ai fel ymchwiliad Coch 1 (dan arweiniad Corfforaethol) neu Coch 2 (dan arweiniad Rhanbarthol). Oherwydd y pandemig COVID-19, rhwng 16 Mawrth 2020 a 16 Awst 2020, adolygwyd y meini prawf adrodd ar Ddigwyddiad Difrifol gan Lywodraeth Cymru (LIC). Er bod hyn wedi arwain at adrodd llai o ddigwyddiadau difrifol yn ffurfiol, nid oedd yn atal digwyddiadau rhag cael eu hadolygu a'u hymchwilio'n drylwyr.

Ym mis Awst 2020, cafodd trefniadau adrodd cenedlaethol eu hadfer. Yn anffodus, daeth yr ail dôn a chydnabuwyd y pwysau a brofwyd gan Fyrddau Iechyd ac ym mis Ionawr 2021, cafodd y canllawiau eu halinio unwaith eto i gyd-fynd â'r hyn a oedd ar waith ym mis Mawrth 2020. Golygodd hyn bod y meini prawf adrodd wedi'i lleihau o 23 i 6:

1. Digwyddiadau byth
2. Hunanladdiad claf mewnol
3. Marwolaeth Famol
4. Marwolaeth Newyddenedigol
5. Lladdiad
6. Unrhyw ddigwyddiad effaith uchel arall (i'w benderfynu'n lleol)

Parhaodd proses ymchwilio fewnol gadarn, gan sicrhau bod camau gweithredu ac yn bwysig dysgu yn parhau. Mae'r dysgu a nodwyd a'r camau a gymerwyd eleni yn cynnwys:

1. Cwympiadau Cleifion

Golygodd yr ymateb i'r pandemig bod yna newidiadau i swyddogaeth rhai wardiau, yn enwedig ar safleoedd Ysbyty Brenhinol Gwent, Ysbyty Nevill Hall ac Ysbyty Ystrad Fawr a safleoedd Cymunedol. Roedd hyn yn cynnwys mwy o ddefnydd o staff banc ac asiantaeth ynghyd ag adleoli staff parhaol y Bwrdd Iechyd i feysydd clinigol anghyfarwydd. Cafodd data ar gwympiadau ei fonitro'n ofalus yn ystod y cyfnod hwn, a bu'r Panel Adolygu Cwympiadau'n cwrdd yn rhithwir. Parhaodd y Grŵp

Cydweithredol Cwmpïadau i weithio ar ddatblygu'r 'Siarter Cwmpïadau' a'r 'Radar ar gyfer Parodrwydd' ar gyfer y wardiau a gymerodd ran yn y cam cychwynnol. Bydd y Grŵp Cydweithredol yn ceisio symud ymlaen â'r camau sy'n cyd-fynd â'r cynllun gweithredu corfforaethol ar gyfer rheoli ac atal cwmpïadau cleifion mewnol y gellir eu hosgoi yn effeithiol.

2. Atal a Rheoli Heintiau Achosion

Cynhaliwyd cyfarfodydd achosion ac adolygwyd themâu. Datblygwyd a gweithredwyd Cynllun Gweithredu COVID-19 ar sail tystiolaeth, gyda monitro trwy'r Grŵp Lleihau Trosglwyddiad Nosocomiaidd. Datblygodd y cynllun wrth i ddysgu o adolygiadau thematig a pherchnogaeth wella. Cynhaliwyd archwiliadau amgylcheddol wythnosol, a gynyddwyd mewn meysydd pryder a chyflogwyd Cynghorwyr Diogelwch COVID-19.

3. Niwed oherwydd briwiau pwysu

Rhannwyd y ffigurau ar gyfer briwiau pwysau a gafwyd yn yr ysbyty a chanlyniad y dadansoddiadau o wraidd y broblem gydag Uwch Nyrsys er mwyn gweithredu a gwella. Priodolodd yr adolygiad bwysau ar dimau wardiau o ganlyniad uniongyrchol i COVID-19, i gynnwys prinder staff, defnydd uchel o staff achlysurol, ac adleoli staff a gafodd effaith uniongyrchol ar barhad gofal.

Er bod COVID-19 wedi cael effaith ac wedi achosi cyfyngiadau, bu canlyniadau cadarnhaol hefyd fel gwell galluoedd TGCh a gweithio ystwyth. Mae hyn wedi bod o fudd arbennig i'r cyfarfodydd adolygu digwyddiadau difrifol, gan fod amser teithio clinigwyr wedi lleihau'n sylweddol.

Cyflwyno mewn Partneriaeth

Daeth yr heriau a wynebwyd ar draws y system ofal yn ystod 2020-21 â sefydliadau iechyd, gofal cymdeithasol a phartneriaid eraill ynghyd ar gyflymder a graddfa na welwyd o'r blaen. Er bod effaith y pandemig yn cyflwyno heriau a phwysau sylweddol yn ein priod sectorau, cryfhaodd y trefniadau gweithio mewn partneriaeth a'r cysylltiadau i sicrhau bod ymateb integredig yn cael ei ddarparu. Yn sgil ein hymdrechion, ffurfiwyd y Fforwm Gwydnwch Lleol i weithredu a rheoli'r cynlluniau ymateb ac adfer ar gyfer y rhanbarth, gan gynnwys atal a rheoli achosion mewn cartrefi gofal. Galluogwyd rhaglen Haen Sylfaen o gefnogaeth ar gyfer Lles Meddwl gan ystod o gyllid o fewn y bartneriaeth.

Roedd enghreifftiau eraill o'n cydweithredu cryfach, yn cynnwys gweithredu gwasanaeth Profi, Olrhain, Diogelu effeithiol a rhaglen brechu torfol yn gynt na'r disgwyl. Mae lleoliadau a staff wedi'u rhyddhau gan ein partneriaid i gefnogi ein hymdrechion cydweithredol parhaus i ymateb. Mae'r partneriaid trydydd sector hefyd wedi chwarae rhan allweddol yn yr ymateb i'r pandemig ac wedi cryfhau eu cefnogaeth i ddinasyddion gan ddarparu ffyrdd amgen o gymorth i'r gymuned yn ystod y cyfnodau clo.

Darparodd ein partneriaeth y gallu i ddatblygu a gweithredu cynlluniau i ddelio â gofynion eithriadol o fewn amserlenni eithriadol ac mae wedi gosod sylfeini ar gyfer ymdrechion cydweithredol parhaus i drawsnewid ein gwasanaethau.

Cyflwyno'r rhaglen Profi, Orlhain a Diogelu yn Lleol

Ar 13 Mai 2020 cyhoeddodd Llywodraeth Cymru (LIC) ei strategaeth Profi, Orlhain a Diogelu (TTP) wedi'i chefnogi gan Gynllun Ymateb er mwyn Diogelu Iechyd y Cyhoedd Iechyd Cyhoeddus Cymru (ICC). Amlinellwyd rôl ganolog Byrddau Iechyd Lleol ac Awdurdodau Lleol yn glir: sefydlu strwythurau olrhain cysylltiadau rhanbarthol a lleol mewn ymdrechion i fynd i'r afael â throsglwyddo COVID-19. Diben cyffredinol y cynllun a chreu'r gwasanaeth newydd oedd i "darganfod, blaenoriaethu, gweithredu ac adrodd".

Dechreuodd Gwasanaeth Profi, Orlhain a Diogelu Gwent (GTTPS), sy'n cynnwys partneriaeth rhwng y Bwrdd Iechyd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent, Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili, Cyngor Sir Fynwy, Cyngor Dinas Casnewydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen ac, yn ddiweddarach, yr Uned Gydlyn (dan ofal Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen) olrhain cysylltiadau ar ddechrau Mehefin 2020.

Mae'r GTTPS wedi llwyddo i gyrraedd, ynysu a chynnwys trosglwyddo COVID-19 mewn dros 37,000 o achosion cyfeirio a dros 66,000 o gysylltiadau hyd at 31 Mawrth 2021. Ar ei anterth yn ystod mis Rhagfyr 2020, bu'n rhaid i GTTPS olrhain dros 5,000 o achosion mewn un wythnos.

Ehangwyd y gweithlu yn ystod y flwyddyn ariannol i ymateb i'r galw cynyddol ac ar ei anterth roedd yn cynnwys mwy na 400 o staff cyfwerth ag amser cyflawn (WTEs) mewn Awdurdodau Lleol a dros 70 o WTEs yn y Bwrdd Iechyd. Roedd y broses hon o ehangu'r gweithlu yn hanfodol er mwyn cyrraedd cymaint o achosion a chysylltiadau cyn gynted â phosibl a chaniataodd i ni gyrraedd dros 90% o achosion (o oddeutu 11,000 o achosion) cyn pen 24 awr ar ôl cael canlyniad positif yn Chwarter 4 2020-21 - gwelliant sylweddol o'i gymharu â Chwarter 3 lle cyrhaeddwyd 42% o achosion (o oddeutu 28,000) o fewn y 24 awr gyntaf.

Mae effaith y rhaglen Profi, Orlhain, Diogelu ar leihau trosglwyddiad COVID-19 yn sylweddol. Yn ôl Grŵp Cynghori Technegol Llywodraeth Cymru gellir amcangyfrif bod y gostyngiad yn y gyfradd R rhwng -0.4 a 0.5 hyd yma.

Yn adroddiad Archwilio Cymru ar y rhaglen Profi, Orlhain, Diogelu (POD) yng Nghymru (cyhoeddwyd ym mis Mawrth 2021) roedd yr Archwilydd Cyffredinol yn cydnabod:

- Datblygwyd y gwasanaeth gan ddechrau o'r dechrau ar raddfa a chyflymder na welwyd mo'u bath o'r blaen.
- Mae wedi bod yn arbennig o galonogol gweld pa mor dda y mae partneriaid yn y sector cyhoeddus wedi bod yn cydweithio ar lefel genedlaethol, ranbarthol a lleol

- Bu adegau pan fo'r gwasanaeth Profi, Orlhain, Diogelu wedi cael ei ymestyn i'r eithaf, ond mae wedi ymateb yn dda i'r heriau hyn.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi chwarae rhan ganolog wrth hwyluso'r partneriaethau a galluogi cyflawni gweithrediadau ar draws GTTPS. Heb os, mae ein llwyddiant yn ganlyniad i bartneriaethau cryf rhwng y pum Awdurdod Lleol a'r Bwrdd Iechyd. Mae cydweithwyr ledled y rhanbarth wedi bod yn hynod ymrwymedig i wasanaethau cyhoeddus integredig ac mae defnyddio gwybodaeth ein cymunedau wedi bod yn allweddol yng nghyflawniadau GTTPS.

Fel Bwrdd Iechyd ni oedd y cyntaf yng Nghymru i sefydlu ein gwasanaeth olrhain cysylltiadau staff ein hunain; gwnaeth y Tîm Lles a Chefnogaeth Staff olrhain oddeutu 1,700 o achosion positif ymhlith staff rhwng mis Mehefin 2020 a mis Mawrth 2021. Mae'r Tîm Lles a Chefnogaeth Staff hefyd wedi cefnogi rheolaeth gwaith sy'n gysylltiedig â theithwyr rhyngwladol sy'n dychwelyd mewn partneriaeth â Thîm Teithwyr sy'n Cyrraedd Cymru gyfan dan arweiniad Cyngor Caerdydd.

Ar hyn o bryd, mae Gwasanaeth Profi, Orlhain a Diogelu Gwent (GTTPS) wedi'i ariannu tan ddiwedd mis Medi 2021. Fodd bynnag, disgwylir y bydd angen y GTTPS y tu hwnt i hyn. Wrth i ni symud ymlaen, bydd olrhain cysylltiadau ochr yn ochr â phrofi, brechu, a glynu wrth ganllawiau'r llywodraeth yn ffurfio'r elfennau hanfodol a fydd yn galluogi ein hadferiad.

Rheoli cynlluniau ar gyfer marwolaethau gormodol yng nghyfnod aciwt COVID-19

O ganlyniad i COVID-19, roedd angen cynnydd cyflym yng nghapasiti cyfleusterau storio cyrff a gweithredwyd y rhain ar gyflymder oherwydd diffyg darpariaeth yn yr ardal, a chynnydd cyflym ledled y wlad yn y galw am gapasiti ymchwydd. Lleolwyd storfa dros dro ar Safle Hen Dŷ'r Faenor yn Llanfrechfa, a oedd yn bodloni'r holl ofynion ar gyfer cyfleuster o'r natur hon. Datblygwyd cymhwysiad TGCh pwrpasol i olrhain yr holl gleifion oedd wedi marw ym mhob lleoliad.

Cysylltodd pob gwasanaeth Corffdy yn agos â threfnwyr angladdau i sicrhau bod yr ymadawedig yn cael ei gasglu'n gyflym, a heb hynny byddai'r ddeiliadaeth frig wedi bod yn uwch.

Yn ogystal, sefydlwyd tîm Gofal ar ôl Marwolaeth ym mis Ebrill 2020 a oedd yn cefnogi rhyddhau cleifion ymadawedig yn amserol i drefnwyr angladdau. Gwnaeth hyn alluogi lleihad yn y nifer o ddyddiau oedd cyrff cleifion marw yn cael eu cadw yn adeiladau'r Bwrdd Iechyd.

Rheoli'r Gweithlu a Lles

Adolygu siâp y gweithlu

Bydd ein cynlluniau gweithlu yn gwneud y gorau o'r cyfle i ddatblygu a gweithredu modelau gweithlu cynaliadwy ar draws pob agwedd ar ein llwybrau cleifion. Bydd ein cynlluniau yn canolbwyntio ar adolygu cymysgedd sgiliau, datblygu swyddi newydd a gwneud y mwyaf o gyfraniad y gweithlu anghofrestredig trwy hyrwyddo gweithio ar frig trwyddedau proffesiynol. Bydd hyn yn adeiladu ar ein profiad trwy wella

swyddi newydd a phresennol mewn ymateb i'r pandemig COVID ac agoriad cynnar Ysbyty Athrofaol y Faenor (GUH). Er enghraifft:

- Wrth baratoi ar gyfer agoriad GUH, cyflwynodd y Bwrdd Iechyd Fodel Gofal Craidd arloesol newydd a oedd yn cynnwys sefydlu swydd Ymarferydd Cynorthwyol (Nyrsio) band 4.
- Fe wnaethom hefyd gyflwyno swyddi newydd i gefnogi ein hymateb i covid-19 fel Cynorthwywyr Ward a gweithlu ar gyfer ein Canolfannau Brechu Torfol a'n gwasanaethau Profi, Orlhain, Diogelu.
- Yn ogystal, fe wnaethom ymgysylltu'n gadarnhaol â'r ymateb ysgubol gan wirfoddolwyr a chyd-gymorth gan gyflogwyr lleol eraill i ymateb i heriau digynsail y 12 mis blaenorol. Ar hyn o bryd, mae gennym dros 90 o wirfoddolwyr sy'n chwarae rhan weithredol yn y canolfannau brechu torfol.
- Rydym hefyd wedi datblygu rolau newydd megis Cymdeithion Meddygol. Mae'r llacio dros dro o'r rheolau'n ymwneud ag oriau gwaith ar gyfer ein carfan bresennol o 31 (ym mis Tachwedd 2020) o Gymdeithion Meddygol (PAs) wedi eu galluogi i gefnogi gwasanaethau y tu allan i oriau. Mae eu hymrwymiad a'u hyblygrwydd yn ystod y pandemig wedi bod yn eithriadol. Ar hyn o bryd, rydym wrthi'n recriwtio carfan arall ac yn rhagweld y bydd gennym 36 newydd wrth symud ymlaen.

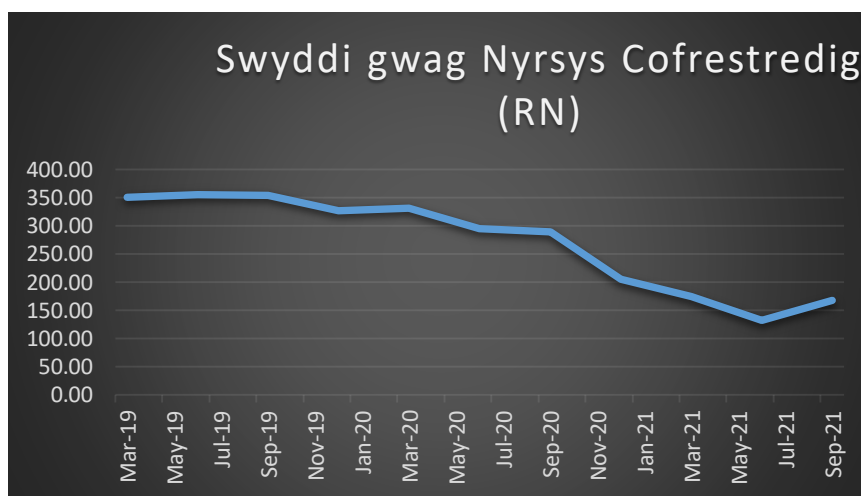
Mae cynlluniau ar gyfer y dyfodol yn cynnwys hyfforddiant ac addysg mewn gofal sylfaenol a chartrefi nyrsio i gefnogi osgoi derbyniadau i ofal eilaidd trwy gynllunio gofal uwch yn well. Byddwn yn parhau i weithio'n agos gydag Addysg a Gwella Iechyd Cymru (HEIW) i wneud y mwyaf o'n capasiti a'n sgiliau cynllunio'r gweithlu. Bydd ailddechrau gwasanaethau craidd yn gofyn am fwy o ffocws ar wneud y mwyaf o gyfleoedd ar gyfer ffyrdd newydd o weithio. Bydd hyn yn cynnwys defnyddio safonau a fframweithiau sefydledig ac annog datblygu datrysiadau gweithlu newydd ar gyfer meysydd staffio dan bwysau trwy gynyddu'r cymysgedd sgiliau, rolau cyfunol a rolau estynedig. Bydd angen i gynllunio swyddi hefyd fod yn fwy hyblyg i gefnogi modelau gwahanol o ofal iechyd, a modelau sy'n dod i'r amlwg.

Recriwtio a Chadw

Gwnaethom lansio ymgyrch recriwtio COVID-19 benodol ar y Cyfryngau Cymdeithasol ar 24 Mawrth 2020 a chawsom dros 2,000 o ymatebion. Mae hyn wedi arwain at dros 750 o weithwyr newydd yn cael cytundebau cyflogaeth neu'n cael eu hychwanegu at ein banc adnoddau.

Ar adeg agor Ysbyty Athrofaol y Faenor (GUH), roedd 241 o swyddi ychwanegol wedi'u recriwtio (91% o'r holl swyddi oedd eu hangen). Rydym wedi parhau i sicrhau bod gweithgaredd recriwtio yn parhau i fod yn brif flaenoriaeth, gan gydnabod ei bod yn anodd recriwtio pobl ar gyfer rhai swyddi ledled y DU. Rydym yn parhau i weithio'n rhagweithiol gyda rhaglenni cenedlaethol fel y ffyrddiau recriwtio Hyfforddi, Gweithio, Byw a'r Cynllun Symleiddio i Fyfyrrwyr. Mae ein gweithgarwch recriwtio ar gyfer 2020/21 wedi lleihau swyddi gwag Nyrsys Cofrestredig o 336 wte a adroddwyd ym mis Ebrill 2020 i 168 wte ac rydym wedi recriwtio 129 o

Weithwyr Cymorth Gofal Iechyd wte (HCSWs) ychwanegol trwy'r cyfnod hwn.

Recriwtiwyd 19.8 o Gynorthwyyr Ward wte i gefnogi staff wardiau ac i helpu i sicrhau nad oedd Nyrsys Cofrestredig yn cyflawni tasgau y gellid eu dirprwyo i eraill.

Rydym wedi cefnogi ein cymunedau trwy ddarparu cyfleoedd economaidd a chyflogaeth yn ardal Gwent. Mae hyn wedi helpu i ddatgelu ystod fwy eang o bobl i'r cyfleoedd sydd ar gael o fewn y Gwasanaeth Iechyd. Roedd hyn yn cynnwys:

- Staff cwmnïau hedfan yn cefnogi ein cynnig lles ar gyfer staff a'n canolfannau brechu torfol.
- Staff o Ymddiriedolaethau Hamdden Lleol yn cefnogi ein rhaglen brechu torfol.
- Hyrwyddwyd y swydd cynorthwyydd gofal cleifion a oedd yn agored i ymgeiswyr heb unrhyw hyfforddiant na phrofiad gofal iechyd ffurfiol trwy ein rhwydweithiau cyd-gymorth a phartneriaeth.

Rydym wedi ail-ddylunio ein Rhaglen Cynefino ar gyfer staff newydd i fod yn gyflwyniad cyfunol o ddarpariaeth rithwir ac wyneb yn wyneb gan sicrhau pellter cymdeithasol, wrth gynnal profiad o ansawdd ar gyfer staff newydd.

Er bod y cynnydd gyda recriwtio wedi bod yn gadarnhaol, mae'n hanfodol bod y gweithgarwch hwn yn parhau i fod yn un o'n prif flaenoriaethau, gan gydnabod bod rhai rolau fel Gofal yr Henoed (COTE), Dwysegwyr, Seiciatryddion, meddygon ymgynghorol Strôc, a swyddi meddygon ymgynghorol arbenigol a meddygon iau eraill a swyddi cymorth clinigol eraill, fel sonograffwyr, yn parhau i fod yn arbenigeddau sy'n anodd recriwtio pobl iddynt ledled y DU. Llwyddodd y Bwrdd Iechyd i recriwtio'r staff oedd yn ofynnol i agor Ysbyty Athrofaol y Faenor (GUH) yn llwyddiannus ac rydym yn bwriadu adeiladu ar ein rhaglen recriwtio llwyddiannus iawn a'r ymgyrch recriwtio gadarnhaol ar gyfer y rhaglen brechu torfol a'r pandemig COVID-19. Byddwn yn parhau i weithio'n rhagweithiol gyda rhaglenni cenedlaethol fel y cynllun recriwtio Hyfforddi,

Gweithio, Byw a'r Cynllun Symleiddio i Fyfyrwyr. Byddwn yn parhau i gydymffurfio â Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016 a fydd yn cael ei hymestyn i gynnwys gwasanaethau pediatreg yn ystod y flwyddyn nesaf. Byddwn yn cynnal ein ffocws ar ymgyrchoedd recriwtio dwys ar gyfer Nyrsys Cofrestredig (RN) a Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd (HCSW) a phob swydd wag.

Gan gydnabod ein bod yn gweithredu mewn marchnad gynyddol gystadleuol ac eisiau bod yn sefydliad lle mae pobl yn dewis gweithio ynddo ac un lle maen nhw'n dewis aros. Mae ein Fframwaith Cadw yn cynnwys pecyn cymorth sy'n galluogi staff i gael llais, i gael eu cynnwys, eu cefnogi a'u datblygu, wrth gynnal eu lles i gyrraedd eu potensial llawn. Mae hyn yn sicrhau ein bod yn rhoi staff yng nghanol yr hyn a wnawn ac yn sicrhau ein bod yn ymgorffori ein gwerthoedd craidd sy'n creu diwylliant gweithle cadarnhaol.

Sicrhau lefelau staffio diogel

Er mwyn sefydlu lefelau staffio diogel fe wnaethom ddatblygu a gweithredu cynlluniau gweithlu ychwanegol yn gyflym i ymateb i'r dôn yng nghamau cynnar y pandemig ynghyd ag adolygu cynlluniau'r gweithlu i ddarparu'r gweithlu gofynnol i alluogi i Ysbyty Athrofaol y Faenor (GUH) agor pedwar mis yn gynnar, cefnogi'r rhaglen Profi, Orlhain, Diogelu COVID a'r Rhaglen Brechu Torfol.

Ystyriwyd gofynion y gweithlu yn ofalus ochr yn ochr â'r angen i barhau i ddarparu lefelau staffio diogel a gwasanaethau effeithiol yn ein holl ysbytai a gwasanaethau cymunedol ar y cyd ag ymateb i ofynion y pandemig a phwysau'r gaeaf.

Roedd y cynlluniau'n ystyried argaeledd recriwtiaid newydd o'n hymgyrchoedd recriwtio â ffocws, staff sydd wedi ymddeol oedd yn dychwelyd, myfyrwyr gofal iechyd a defnyddio staff presennol.

Roedd defnyddio'r staff clinigol presennol yn hanfodol er mwyn sicrhau ein bod yn gallu ymateb i anghenion brys y pandemig. Crëwyd Hwb Defnyddio Gweithlu i nodi unigolion a thimau y gellid, o ganlyniad i newidiadau i ddarparu gwasanaethau yn y don gyntaf, gael eu hadleoli i gefnogi cynlluniau COVID-19. Lle bo angen, darparwyd hyfforddiant ychwanegol i alluogi staff presennol i weithio mewn amgylchedd gwahanol. Mae ein proses lleoli staff canolog wedi cefnogi'r gwaith o leoli dros 240 aelod o staff.

Trwy'r broses leoli, roeddem hefyd yn gallu defnyddio staff yr oedd yn ofynnol iddynt gysgodi i weithio gartref a hefyd cefnogi staff beichiog neu agored i niwed i symud o feysydd clinigol i amgylcheddau gweithio mwy diogel. Galluogodd hyn i ni staffio meysydd hanfodol. Er enghraifft, cafodd nyrsys a meddygon cofrestredig eu hadleoli i'n Canolfan Llif i gefnogi ffrydio cyn-ysbyty ac i dimau Profi, Orlhain a Diogelu a'r Uned Asesu Profi Staff. Mae ein gallu i ymateb wedi'i gefnogi gan weithio ystwyth, wedi'i alluogi gan fuddsoddiad mewn technoleg ychwanegol a newidiadau i'r ffordd yr ydym yn darparu ein gwasanaethau gan ddefnyddio ymgynghoriadau o bell trwy "Attend Anywhere".

Roedd trosiant staff cyffredinol wedi gostwng 2.6% yn chwarter 1 ac 1.1% yn chwarter 2 2020/21 o'i gymharu â chyfraddau trosiant rhwng 7-8% yn y blynyddoedd blaenorol. Rydym yn ymwybodol bod llawer o staff wedi gohirio ymddeol, yn ogystal â GIG Cymru yn cytuno i oedi cyn dechrau dechreuwyr newydd i gefnogi'r ymateb i COVID-19. Mae'r trosiant wedi cynyddu i'r lefelau disgwyledig yn ddiweddar ac ar hyn o bryd mae'n 9.27% sy'n adlewyrchu effaith ddisgwyledig staff a ohiriodd ymddeol i gefnogi'r ymateb i COVID-19. Yn ystod chwarter 2 rydym wedi lansio Fframwaith Cadw newydd i sicrhau ein bod yn cadw sgiliau a phrofiad gwerthfawr ein gweithlu.

Pecyn cymorth rhyngweithiol yw hwn sy'n dwyn ynghyd offer a thechnegau gorau'r Bwrdd Iechyd i gefnogi cadw staff. Mae hefyd yn darparu cysylltedd â'n fframweithiau Profiad Gweithwyr a Gweithio Hyblyg.

Er mwyn sicrhau parhad y gweithlu gwnaethom gefnogi ein staff i weithio'n fwy hyblyg trwy ddarparu offer i gefnogi opsiynau gweithio gartref a gweithio ystwyth. Cynhaliwyd dau arolwg gweithio ystwyth gyda staff ac mae datblygu'r Fframwaith Gweithio Ystwyth yn darparu arweiniad i staff a rheolwyr.

Nod y fframweithiau hyn yw dangos ein hymrwymiad i ddarparu staff a staff presennol wrth eu gwneud yn flaenoriaeth trwy roi pobl yn gyntaf bob amser. Bydd hyn yn eu galluogi i gael llais a theimlo eu bod yn rhan o bethau ac yn cael eu cefnogi wrth gynnal eu lles.

Adnabod a hyfforddi staff i ymgymryd â swyddi newydd

Ochr yn ochr â recriwtio staff newydd, nododd y Bwrdd Iechyd unigolion a thimau y gellid, o ganlyniad i newidiadau i ddarparu gwasanaethau yn y don gyntaf, gael eu hadleoli i gefnogi cynlluniau ymchwydd COVID-19. Lle bo angen, darparwyd hyfforddiant ychwanegol i alluogi staff presennol i weithio mewn amgylchedd gwahanol.

Gweithiodd y tîm Datblygu Sefydliadol gyda chydweithwyr nyrsio i asesu anghenion staff a oedd yn cael eu symud i wahanol amgylcheddau clinigol, myfyrwyr gofal iechyd a'r rhai oedd yn dychwelyd i'r gweithlu ar ôl ymddeol. Datblygwyd rhaglen sgiliau clinigol i gwrdd ag anghenion ymarferol a lles y grwpiau hyn. Gweithiodd y Bwrdd Iechyd mewn partneriaeth â Choleg Gwent, a ddarparodd adeilad ar Gampws Brynbuga, i alluogi'r hyfforddiant sgiliau clinigol hwn i ddigwydd mewn amgylchedd diogel o ran COVID-19. Yn y lleoliad hwn, darparodd y Bwrdd Iechyd hyfforddiant clinigol ac asesiad o gymhwysedd i dros 1,100 o weithwyr newydd a gweithwyr wedi'u hadleoli.

Erbyn mis Rhagfyr 2020, roedd angen recriwtio a hyfforddi gweithlu ychwanegol i gefnogi gweithrediad y Rhaglen Brechu Torfol. Mae dros 500 o weithwyr Iechyd Proffesiynol wedi cael eu recriwtio a'u hyfforddi i weithio yn y Canolfannau Brechu Torfol. Cyflogwyd dros 100 o wirfoddolwyr trwy gyd-gymorth gyda'n partneriaid Awdurdod Lleol yn ychwanegol at y fyddin i gefnogi'r Rhaglen Brechu Torfol.

Mentrau lles i staff

Mae datblygu a gweithredu cynllun lles staff ar sail tystiolaeth yn barhaus wedi bod yn hanfodol i gefnogi ein staff yn ystod gwahanol gyfnodau'r ymateb i'r pandemig. Mae gwefan y Gwasanaeth Lles Gweithwyr bellach yn gwbl weithredol ac yn darparu deunyddiau cyfeirio dwyieithog a seiliedig ar dystiolaeth o'r radd flaenaf sydd hefyd yn hygyrch ar ffonau clyfar a dyfeisiau symudol ac mae Rhwydwaith Cefnogaeth gan Gymheiriaid ar gyfer Lles wedi'i ddatblygu. Roedd ein cynnig Lles ar gyfer staff yn cynnwys:

- Model "prif ganolfan a lloerennau" o gymorth seicolegol.
- Datblygu gwefan newydd sy'n hygyrch i staff ar eu dyfeisiau symudol a'u llechi.
- Llinell ffôn cefnogaeth gan gymheiriaid
- Sesiynau galw heibio.
- Sesiynau grŵp penodol yn trafod pynciau penodol, er enghraifft, cwsg a delio â phrofiadau trawmatig.
- Mae cyfres o arolygon Lles wedi cael eu cynnal bob chwarter i ddeall sut mae staff yn teimlo ac i ganolbwyntio cefnogaeth yn yr ardaloedd cywir.
- Buddsoddiad ychwanegol yn y cynnig Lles a chynlluniau i ddatblygu Canolfan Ragoriaeth.
- Darparu llety yn ystod ton gyntaf y Pandemig ar gyfer staff a oedd angen ynysu oddi wrth aelodau o'r teulu oedd yn agored i niwed.
- Cyflwyniad i Brosiect Wingman yn Ysbyty Sant Cadog. Roedd hyn yn cynnwys cydweithredu â staff cwmnïau hedfan a oedd wedi cael eu rhoi ar ffyrlo, eu diswyddo neu eu daearu, ac a oedd am helpu'r rhai oedd angen cefnogaeth.
- Cefnogi staff i gael eu lleoli dros dro mewn ardaloedd a oedd wedi'u dosbarthu fel risg is i gynnal diogelwch a lles.
- Datblygiad cynnar hwb profi staff ar gyfer staff sy'n adrodd symptomau o COVID-19 dan arweiniad tîm y Gweithlu. Cydlynodd yr hwb hwn y profion a rhoi cyngor ar les, iechyd ac ynysu i staff.
- Datblygodd y tîm Iechyd Galwedigaethol ffurflen atgyfeirio ar-lein a gyflymodd y broses atgyfeirio a lleihau'r amser i gael cyngor. Mae'r newid hwn yn un sydd wedi cael adborth cadarnhaol a bydd yn parhau.

Asesiadau Risg a Gwarchod Staff

Yn ystod y don gyntaf darparwyd arweiniad ar warchod gan Lywodraeth Cymru. Cafodd hyn effaith ar ein staff yn ogystal â'n cymuned leol a gwirfoddolwyr h.y. y cyfarwyddyd na ddylai'r rhai a oedd yn agored i niwed yn glinigol fynd i'r gweithle mwyach.

Rydym wedi cefnogi staff yn unol â chyngor Llywodraeth Cymru mewn perthynas â gofynion gwarchod. Yn ystod y don gyntaf o COVID roedd yna dros 290 o staff yn gorfod gwarchod. Cysylltodd ein tîm gweithlu â

staff a oedd yn gwarchod yn ystod y don gyntaf i ddarparu cefnogaeth, cyngor ac i adnabod cyfleoedd i barhau i'w cynnwys mewn gwaith. Ategwyd hyn gan "cyfeillio" staff i ddarparu cymorth lles. Mae ein dull wedi cefnogi'r rhan fwyaf o staff a oedd yn gorfod gwarchod i ddychwelyd i'r gwaith.

Yn ystod ton gyntaf y pandemig, datblygodd y Bwrdd Iechyd offeryn asesu risg ar gyfer staff â chyflyrau isorweddol i ddarparu cyngor ac arweiniad ar ddiogelwch yn y gweithle. Wrth i'r dystiolaeth ddod i'r amlwg o effaith anghymesur, negyddol COVID-19 ar ein cymunedau du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig, datblygwyd yr offeryn asesu risg hwn ymhellach i ystyried hynny. Rhannwyd hyn ar draws Cymru a chafodd ei addasu ymhellach gan grŵp arbenigol Cymru gyfan.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi parhau i ganolbwyntio ar gefnogi staff sydd wedi bod yn gwarchod i ddychwelyd i'r gwaith yn ddiogel. Mae asesiadau risg wedi dangos gwelliannau wythnosol mewn ffigyrau cydymffurfio. Mae'r Adnodd asesu risg COVID-19 ar gyfer y gweithlu bellach ar gael ar ESR ac mae wedi'i ychwanegu at y Matrics Cydymffurfiaeth fel gofyniad gorfodol.

Ar hyn o bryd, mae ein cofnodion ESR yn dangos cydymffurfiaeth o 61.47% â chwblhau asesiadau risg Covid-19 ar gyfer y Gweithlu. Diogelwch ein staff yw ein prif bryder o hyd ac rydym yn gweithio gyda thimau Rhanbarthol, cynrychiolwyr ochr staff a gweithwyr banc ac asiantaeth i gefnogi cwblhau asesiadau risg Covid-19 ar gyfer y gweithlu. Rydym hefyd yn cysylltu'n rhagweithiol â staff nad ydynt wedi cwblhau eu hasesiad risg sydd wedi cefnogi'r gwelliant mewn cyfraddau cydymffurfio. Rydym wedi datblygu copïau papur sydd wedyn yn cael eu huwchlwytho i ESR i gefnogi staff nad oes ganddynt fynediad hawdd at gyfrifiadur ac rydym yn parhau i gysylltu'n bersonol â staff mewn grwpiau risg uchel, y mae angen iddynt gwblhau neu adnewyddu eu hasesiad. Mae hyn yn helpu i sicrhau bod addasiadau i ddarparu amgylchedd weithio diogel o ran COVID yn cael eu rhoi ar waith lle bo angen.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn datblygu rhaglen waith i gryfhau ein hymagwedd tuag at gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant. Gwnaethom ymgymryd ag ymarfer gwrando i sicrhau bod barn a phryderon staff yn llunio ac yn datblygu ein dull. Mae'r rhaglen waith sy'n dod i'r amlwg wedi arwain at sefydlu Grŵp Cydraddoldeb Hil newydd. Mae'r grŵp hwn wedi cytuno ar 3 blaenoriaeth tymor byr a chynllun gweithredu manwl sy'n disgrifio'r camau gweithredu a'r cerrig milltir sydd eu hangen i gyflawni'r blaenoriaethau hyn. Bydd gwaith y grŵp yn parhau i adolygu ystod o dystiolaeth o ffynonellau Cenedlaethol i lywio ei gynllun gwaith wrth symud ymlaen ac ehangu ei gwmpas i gynnwys nodweddion gwarchodedig eraill.

Adolygu marwolaethau staff yn gysylltiedig â COVID-19

Yn anffodus, rydym yn ymwybodol o dri aelod o staff sydd wedi marw oherwydd COVID-19. Mae tasglu gyda chynrychiolwyr o'r adran Atal a Rheoli Heintiau, yr adran Gweithlu a Datblygu Sefydliadol a'r adran Iechyd a Diogelwch Corfforaethol wedi'i sefydlu i symud yr adolygiadau marwolaeth ymlaen. Bydd yr adolygiadau hyn yn nodi mesurau dysgu i'w

rhannu. Bydd yr ymchwiliadau, sy'n parhau, yn penderfynu a fydd y marwolaethau'n adroddadwy o dan y drefn RIDDOR.

Rôl Grwpiau Cyngori Gweithwyr a Phroffesiynol

Mae gwaith partneriaeth cryf wedi'i gynnal a'i gryfhau yn ystod y pandemig COVID-19 ac mae'n parhau. Mae cyfarfodydd rheolaidd gyda'n cynrychiolwyr Undebau Llafur Lleol, y Pwyllgor Negodi Lleol a'r BMA wedi'u cynnal. Mae'r rhain wedi darparu cyfleoedd gwerthfawr i rannu a thrafod materion, cytuno ar ganllawiau staff a dylanwadu ar y Cwestiynau Cyffredin a ddatblygir trwy ein rhwydweithiau Cymru gyfan.

Roedd y gwaith partneriaeth hwn yn hanfodol bwysig gan fod y Bwrdd Iechyd yn agor Ysbyty Athrofaol y Faenor bedwar mis yn gynnar, yn ystod pwysau'r gaeaf a'r pandemig.

Rydym yn parhau i fod yn ymrwymedig i weithio mewn partneriaeth ag Awdurdodau Lleol a'r Fyddin i gefnogi'r Canolfannau Brechu Torfol a'r Gwasanaeth Profi, Orlhain, Diogelu.

Mae mwy o wybodaeth am rôl y Fforwm Gweithwyr Gofal Iechyd Proffesiynol ar gael yn y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol.

Safonau'r Gymraeg

Mae'r Bwrdd Iechyd yn cydnabod pwysigrwydd diwallu anghenion ieithyddol a'r effaith gadarnhaol y mae hyn yn ei chael ar brofiad cleifion a darparu gofal diogel o ansawdd uchel. Mae Cymru yn wlad sydd â dwy iaith swyddogol, Cymraeg a Saesneg, ac rydym ni'n hyrwyddo ac yn cefnogi hawl y gymuned rydym ni'n ei gwasanaethu i fyw eu dewis iaith. Mae hyn yn rhan annatod o'n gwerthoedd fel sefydliad wrth roi 'Pobl yn Gyntaf' a'r diwylliant yr ydym yn ei ymgorffori'n barhaus.

Mae'r sefydliad yn parhau i wneud cynnydd da wrth ddatblygu prosesau a systemau gwaith i gynorthwyo cydymffurfiaid â gweithredu Safonau'r Gymraeg a'u hwyluso. Mae gan y Bwrdd Iechyd dudalen Safonau'r Gymraeg ar y wefan gorfforaethol.

Hyrwyddo a Chynyddu'r Defnydd o'r Gymraeg

Un o'r amcanion allweddol a fabwysiadwyd gan y Bwrdd Iechyd mewn ymateb i'r 'Pum Ffordd o Weithio' a ddisgrifir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yw 'Hyrwyddo gweithlu amrywiol sy'n gallu mynegi eu treftadaeth ddiwylliannol, gyda chyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle'. Mewn ymateb, rydym wedi mabwysiadu dull cyfannol o ymgysylltu â staff a datblygu sgiliau Cymraeg, gan weithio'n agos gyda grwpiau rhanddeiliaid lleol yn ogystal â darparwyr hyfforddiant cenedlaethol a lleol, i gynyddu cyfleoedd i staff ddatblygu eu sgiliau ieithyddol a'u sensitifrwydd. Mae hyn yn cefnogi ein hymateb i'r her uchelgeisiol a nodwyd yn nhair thema strategol y Strategaeth Iaith Gymraeg - Cymraeg 2050 i: gynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg; cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg; a chreu amodau ffafriol ar gyfer defnyddio'r Gymraeg - isadeiledd a chyd-destun.

Er mwyn cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg yn fewnol, mae'r Bwrdd Iechyd wedi sefydlu rhwydwaith siaradwyr Cymraeg sef PartnerIAITH. Wedi'i lansio ar Ddydd Gŵyl Dewi 2020, mae gan y rhwydwaith bellach 64 aelod o staff sydd wedi hunan-gofrestru, ac sy'n gallu cyrchu clybiau a digwyddiadau sgwrsio rhithwir rheolaidd, yn ogystal â chyfleoedd dysgu 1:1 a grwpiau bach pwrpasol i ddysgwyr.

Rydym yn falch o nodi cynnydd yn y staff sy'n cofrestru ar gyrsiau Cymraeg dros y cyfnod adrodd, er gwaethaf yr heriau a berir gan y pandemig, ac yn cymeradwyo ymrwymiad staff i'w dysgu.

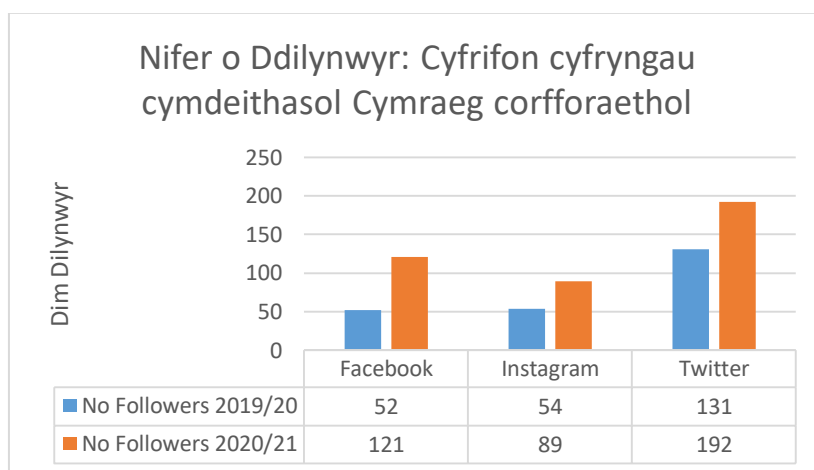
Nifer y staff a oedd wedi cofrestru ar gyrsiau achrededig 2019/20 - 2020/21

Teitl y Cwrs	Nifer wedi Cofrestru (2019/20)	Nifer wedi Cofrestru (2020/21)
Cwrs Cymraeg Lefel Mynediad 30 wythnos (Blwyddyn 1)	2	36
Cwrs Cymraeg Lefel Mynediad 30 wythnos (Blwyddyn 2)	0	0
Cymraeg Sylfaen (Blwyddyn 1)	0	6
Cymraeg Canolradd Cwrs 30 Wythnos Lefel X (Blwyddyn 2)	1	0

Ar ben hynny, mewn ymateb i'r effaith y mae'r pandemig wedi'i chael ar ein gallu i hyfforddi staff mewn amgylchedd ystafell ddosbarth, eleni rydym yn gyffrous i lansio adnoddau hyfforddi Ymwybyddiaeth o'r Iaith Gymraeg digidol newydd a chyfres o riliau animeiddio, i'w defnyddio i hyrwyddo negeseuon allweddol ynghylch y Gymraeg. Rydym hefyd wedi hyrwyddo cyrsiau ar-lein am ddim a ddarperir gan y Coleg Cenedlaethol ac rydym yn falch iawn o nodi nifer gynyddol o 109% yn y chwarter cyntaf yn 2021 o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd.

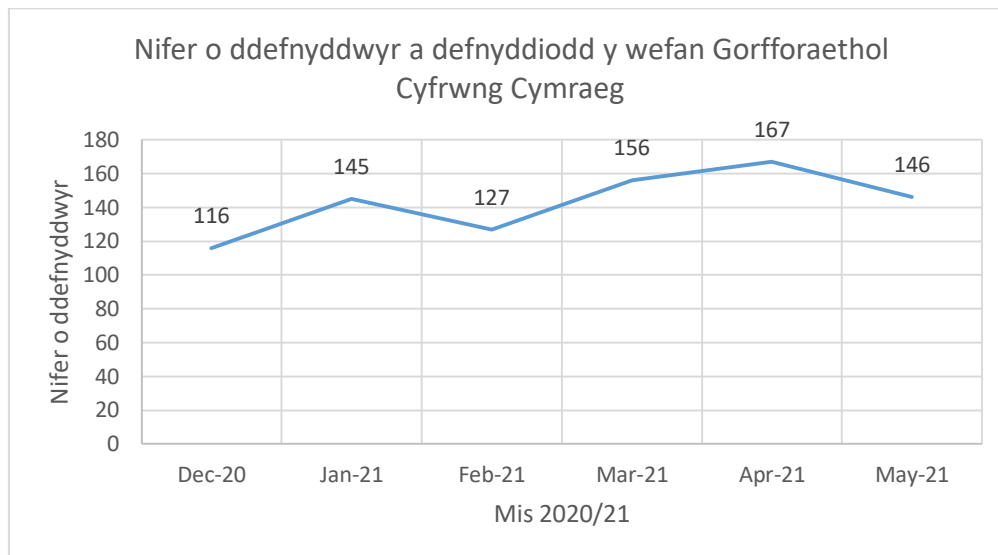
Ar Ddydd Gŵyl Dewi 2021, gwnaethom lansio ymgyrch fewnol sef 'Diwrnod Dwil Dysgu'. Rhoddwyd nifer o adnoddau a deunyddiau dysgu i staff, a hyrwyddwyd gwahanol ddulliau o ddysgu Cymraeg i bwysleisio'r neges bwysig nad oes dull 'addas i bawb' o ddysgu unrhyw iaith.

Ers eu ffurfio ym mis Mehefin 2019, mae ein cyfrifon Cyfryngau Cymdeithasol Cymru yn denu mwy o ddilynwyr yn gyson, wrth i ni barhau i ymgysylltu â'n Cymuned sy'n siarad Cymraeg.

Mae hyrwyddo ymgyrchoedd dwyieithog ar draws yr holl Sianeli Corfforaethol Cyfrwng Cymraeg a Saesneg wedi cynyddu ein presenoldeb ar y cyfryngau cymdeithasol Cymraeg yn fawr. Mae ymgyrchoedd cyfathrebu Cymraeg llwyddiannus ar gyfer 2020/21 hyd yn hyn wedi cynnwys: Diwrnod Shwmae, Diwrnod Hawliau, Dydd Miwsig Cymru, a Diwrnod Santes Dwynwen.

Ers ei lansio yn 2019, mae Google Analytics yn awgrymu bod y gwefan gorfforaethol cyfrwng Cymraeg wedi cynnal nifer gyson o ddefnyddwyr dros y 6 mis diwethaf, yr her nawr yw ehangu'r sylfaen ddefnyddwyr hon trwy fynd ati i hyrwyddo'r gwasanaeth hwn i gleifion sy'n siarad Cymraeg.

Dyfodol y Gymraeg yn y Bwrdd Iechyd

Mae'r cynnydd dros y cyfnod adrodd yn dangos ein hymrwymiad parhaus i ddarparu gwasanaeth sy'n diwallu anghenion ein cymunedau sy'n siarad Cymraeg a'n Gweithlu ein hunain. Mae hyn hefyd yn dangos newid diwylliannol sylweddol ar lefel sefydliadol, gan sicrhau bod cynnydd yn cael ei wneud yn erbyn y Safonau a bod siaradwyr Cymraeg yn cael gwasanaethau teg o ansawdd. Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod anghenion Cymraeg yn cael eu hymgorffori yn ein hunaniaeth gorfforaethol ac fel edau euraidd trwy ein Gwerthoedd a'n Hymddygiad.

Gwneud penderfyniadau a llywodraethu

Rôl y Bwrdd a Phwyllgorau ac Effeithiolrwydd

Ann Lloyd CBE sy'n cadeirio'r Bwrdd ac mae darpariaeth weithredol y sefydliad yn cael ei arwain gan Judith Paget CBE, Prif Weithredwr, a Swyddog Atebol y Bwrdd Iechyd. Mae'r Bwrdd yn cynnwys unigolion o amrywiaeth o gefndiroedd, disgyblaethau a meysydd arbenigedd.

Mae'r Bwrdd yn darparu arweinyddiaeth a chyfeiriad i'r sefydliad ac mae ganddo rôl allweddol wrth sicrhau bod gan y sefydliad drefniadau llywodraethu cadarn ar waith. Mae'r Bwrdd yn ceisio sicrhau bod ganddo ddiwylliant agored a safonau uchel yn y ffyrdd y mae ei waith yn cael ei wneud. Gyda'i gilydd, mae Aelodau'r Bwrdd yn rhannu cyfrifoldeb corfforaethol am bob penderfyniad ac yn chwarae rhan allweddol wrth fonitro perfformiad y sefydliad.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi sefydlu ystod o Bwyllgorau Bwrdd. Cadeirir y Pwyllgorau hyn gan Aelodau Annibynnol o'r Bwrdd ac mae gan y Pwyllgorau rolau allweddol mewn perthynas â'r system lywodraethu a sicrwydd, gan gynnwys gwneud penderfyniadau, craffu, trafodaethau datblygu, asesu risg a monitro perfformiad.

Mae COVID-19 ac ymateb y Bwrdd Iechyd iddo wedi dominyddu eleni, felly ni chafwyd adolygiadau blynyddol o fusnes pwyllgorau yn ystod y flwyddyn. Ailddechreuir hyn cyn gynted â phosibl a bydd yn rhan o adolygiad ehangach o lywodraethu a myfyrio ar ddysgu yn dilyn y pandemig COVID-19.

Mae rhagor o wybodaeth am rôl, aelodaeth ac effeithiolrwydd y Bwrdd Iechyd a'i Bwyllgorau ar gael yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Newidiadau i Drefniadau Llywodraethu

Mewn ymateb i'r pandemig COVID-19, roedd yn rhaid i'r sefydliad gyflawni ei ddyletswyddau yn wahanol o'r 23 Mawrth 2020 yn dilyn cyngor ac arweiniad newydd a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. Cymeradwywyd y trefniadau llywodraethu a sicrwydd addasedig hyn ar 9 Ebrill 2020. Mae trosolwg o'r trefniadau diwygiedig wedi'i ddarparu yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol. Mae'r ddogfen lawn ar gael trwy ddilyn y [ddolen](#) hon.

Argyfyngau Sifil Posibl a Chynllunio at Argyfyngau

Yn ogystal ag ymateb y sefydliad i'r pandemig, parhawyd i baratoi cynlluniau ac ymateb i ofynion y Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl (2004). Pan agorodd Ysbyty Athrofaol y Faenor (GUH) hon oedd ein hunig ysbyty gydag Adran Argyfwng ac o ganlyniad unig ysbyty derbyn BIPAB pe bai digwyddiad mawr. Ail-ysgrifennwyd y cynllun digwyddiadau mawr i adlewyrchu'r newid hwn a diweddarwyd pob cerdyn gweithredu yn unol â hynny ynghyd ag adrannau ymatebol, ac mewn cydweithrediad â phartneriaid Fforwm Lleol Cymru Gydnerth (LRF) perthnasol. Mae hyfforddiant yn ymwneud â'r cynllun hwn wedi'i wneud gyda staff ar lefel strategol, tactegol a gweithredol. Mae Canolfan Cydlynu Ysbyty newydd wedi'i chyfarparu'n llawn bellach wedi'i lleoli yn GUH gydag ystafelloedd wedi'u nodi ar y safle ar gyfer agweddau ategol ychwanegol o'r cynllun. Mae canolfan gydlynu Gweithredol ychwanegol wedi'i sefydlu ym Mhencadlys y Bwrdd Iechyd i ddarparu cydnerthedd ychwanegol.

Mae cynllunio a darparu parhad busnes hefyd wedi parhau yn ystod y pandemig i gefnogi digwyddiadau'n ymwneud â thywydd garw, uwchraddio TGCh wedi'i gynllunio ac ymateb i ddigwyddiadau anffafriol.

Parhaodd y Bwrdd Iechyd hefyd i baratoi ar gyfer y cyfnod pontio o'r UE gan weithio'n fewnol a gyda phartneriaid LRF a Llywodraeth Cymru.

Mae'r gwaith o baratoi ar gyfer MERIT wedi parhau, yn ogystal â pharatoi at ofynion o dan y Ddyletswydd Atal, o dan y strategaeth CONTEST.

Gweithio amlasiantaethol

Yn ychwanegol at y cydweithredu mewn ymateb i'r pandemig trwy'r Grŵp Cydgysylltu Strategol (SCG), bu gweithio amlasiantaethol parhaus ar ffurf is-grwpiau tactegol i'r SCG, sy'n cynnwys grŵp Rheoli Parhad Busnes (BCM), Grŵp Marwolaethau Torfol a grŵp Risg. Yn ogystal, mae'r grŵp Gweithredol Fforwm Lleol Cymru Gydnerth (LRF) wedi cyfarfod a'r grŵp

cydgysylltu cefnogol i fynd i'r afael â gofynion ehangach gweithio ar y cyd o dan y Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl.

Mae Fframwaith Llywodraethu a Sicrwydd y Bwrdd Iechyd wedi'i amlinellu yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Archwilio a Sicrwydd - crynodeb o ffynonellau gyda chanfyddiadau lefel uchel

Mae'r Bwrdd Iechyd yn cael sicrwydd gan nifer o gyrff rheoleiddio a chynghori, gan gynnwys archwilio mewnol, Archwilio Cymru, Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru a Chronfa Risg Cymru.

Comisiynodd y Bwrdd Iechyd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol i gynnal adolygiad ymgynghorol cyflym, i asesu'r trefniadau llywodraethu ariannol a llywodraethu cyffredinol wedi'u haddasu a roddwyd ar waith i gynnal llywodraethu priodol wrth alluogi'r uwch dîm arweinyddiaeth i ymateb i'r pandemig COVID-19.

Cwblhawyd yr adroddiad Adolygiad Archwilio Mewnol ym mis Gorffennaf 2020. Y prif arsylwadau o'r adroddiad oedd bod: *"trefniadau llywodraethu dros dro wedi gweithredu'n effeithiol yn ystod brig y pandemig. Cydymffurfiodd y Bwrdd Iechyd gyda'r canllawiau a'r egwyddorion a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru."*

Gwnaeth Adroddiad Asesu Strwythuredig Archwilio Cymru ar gyfer 2020, sy'n archwilio'r trefniadau sydd gan y Bwrdd Iechyd ar waith i gefnogi llywodraethu da ar draws meysydd allweddol o fusnes y Bwrdd Iechyd a'r defnydd effeithlon, effeithiol ac economaidd o adnoddau, yr asesiad a ganlyn:

"Ar y cyfan, canfuom fod y Bwrdd Iechyd wedi cynnal trefniadau llywodraethu da gan addasu ei drefniadau llywodraethu'n gyflym i ymateb i heriau'r pandemig. Mae trefniadau rheoli ariannol yn dal i fod yn gadarn ond mae costau parhaus sy'n gysylltiedig â COVID-19 yn creu risg o ddiffyg ariannol. Mae cynlluniau chwarterol yn nodi camau i ailgychwyn gwasanaethau wedi'u cynllunio mewn modd diogel a'r adnoddau sy'n ofynnol, ond nid yw'r drefn ar gyfer adrodd ar gyflawni'r cynlluniau wedi'i chadarnhau eto."

Darperir gwybodaeth ychwanegol yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

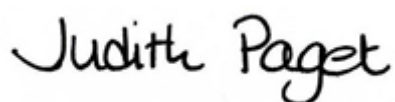
Casgliad ac Edrych Ymlaen

Roedd 2020/2021 yn flwyddyn eithriadol i bawb. Cymerodd y Bwrdd Iechyd y dysgu o donau cyntaf y pandemig i gynllunio ar gyfer cyfnod y gaeaf, a oedd yn un o'r rhai mwyaf heriol y mae'r sefydliad erioed wedi'i wynebu. Roedd derbyniadau i'n hysbytai ar gyfer COVID-19 wedi'u tracio yn erbyn ein Sefyllfa Waethaf Posibl sy'n Rhesymol a'r heriau a wynebai ein staff wrth gefnogi ein cymunedau yn sylweddol.

Yng nghanol yr heriau hyn agorodd staff y sefydliad ysbyty newydd, wedi'i gyfarparu'n llawn, o fewn y gyllideb a phedwar mis yn gynnar. Cynhaliodd y sefydliad wasanaethau hanfodol ac mewn partneriaeth cefnogodd gyflwyno'r Rhaglen Profi, Orlhain, Diogelu a chyflwyno rhaglen brechu torfol newydd o'r dechrau'n deg.

Dechreuodd y broses adfer yn y chwarter olaf, gan sicrhau bod llwybrau ar waith i ddarparu gweithgaredd mewn amgylcheddau diogel ac ailddechrau gwasanaethau ag ataliwyd dros fisoedd y gaeaf. Wrth i'r galw am wasanaethau ail-gydbwyso a chymunedau ddychwelyd i weithgareddau yna bydd y dysgu am addasu a newid ein system yn dod i'r amlwg.

Byddai'n briodol i mi orffen trwy dalu teyrnged i holl staff y Bwrdd Iechyd am eu cryfder, eu dewrder a'u gwytnwch dros y flwyddyn ddiwethaf.

Judith Paget

Prif Weithredwr

Dyddiad: 9 Mehefin 2021

Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan
Rhan 2 - Adroddiad Atebolrwydd
1 Ebrill 2020 - 31 Mawrth 2021

Cyflwyniad i'r Adroddiad Atebolrwydd

Mae'n ofynnol i Fwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan gyhoeddi, fel rhan o'n hadroddiad blynyddol, Adroddiad Atebolrwydd. Diben yr adran Adroddiad Atebolrwydd yn yr Adroddiad Blynyddol yw dangos y ffyrdd y mae'r Bwrdd Iechyd yn cwrdd â'i ofynion atebolrwydd ac adrodd allweddol.

Mae gan yr Adroddiad Atebolrwydd dair rhan:

- **Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol**

Mae hyn yn egluro cyfansoddiad y Bwrdd Iechyd, ei strwythurau a'i drefniadau llywodraethu a sut mae'r Bwrdd Iechyd yn ceisio cyflawni ei amcanion a'i gyfrifoldebau i ddiwallu anghenion y bobl yr ydym yn eu gwasanaethu.

- **Adroddiad Cyflogau a Staff**

Mae'r adran hon yn cynnwys gwybodaeth am staff y sefydliad, gan ganolbwyntio'n benodol ar dâl ei Fwrdd a'i uwch reolwyr, cymarebau cyflog teg a gwybodaeth arall am y staff, megis cyfraddau absenoldeb salwch.

- **Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol**

Mae'r adran hon yn cynnwys ystod o ddatgeliadau ar reoleidd-dra gwariant, ffioedd, taliadau, cydymffurfriad â dyraniad costau, rhwymedigaethau digwyddiadol materol o bell, tueddiadau gwariant tymor hir a gofynion codi tâl a nodir yng nghanllaw Trysorlys EM.

Adroddiad Llywodraethu Corfforaethol

Mae'r adroddiad llywodraethu corfforaethol yn cynnwys y canlynol o leiaf:

- Adroddiad y Cyfarwyddwyr
- Datganiad o gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu
- Y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

Mae'r adran hon o'r adroddiad yn rhoi manylion am Gyfarwyddwyr y Bwrdd Iechyd yn 2020/21. Amlinellir y wybodaeth hon yn Natganiad Llywodraethu Blynnyddol y Bwrdd Iechyd a gellir ei gweld yn fanwl yn y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol (DLIB). Mae manylion am aelodaeth y Bwrdd a'i Bwyllgorau, gan gynnwys y Pwyllgor Archwilio, hefyd i'w gweld yn yr adran hon o'r DLIB.

Diddordebau Aelodau'r Bwrdd

Mae'r ddogfen, y gellir ei chyrchu trwy ddilyn y ddolen isod, yn dangos manylion swyddi cyfarwyddwr mewn sefydliadau eraill neu fuddiannau eraill sydd wedi'u datgan gan aelodau Bwrdd, Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan, a staff ar draws y sefydliad, yn unol â Safonau'r Polisi Ymddygiad Busnes, fel ar 31 Mawrth 2021. Mae'r wybodaeth hon ar gael ar wefan Rhyngwyd y Bwrdd Iechyd a gellir ei chyrchu trwy ddilyn y [ddolen](#) hon.

Rheoli Gwybodaeth

Mae'r adran hon yn ymdrin â gwybodaeth sy'n ymwneud â digwyddiadau sy'n gysylltiedig â data lle cawsant eu hadrodd yn ffurfiol i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth. Mae hefyd yn cynnwys gwybodaeth am ddigwyddiadau'n ymwneud â data personol, gan gynnwys 'digwyddiadau anffafriol difrifol'. Mae'r wybodaeth hon ar gael yn Natganiad Llywodraethu Blynnyddol (AGS) y Bwrdd Iechyd.

Gwybodaeth am Faterion Amgylcheddol, Cymdeithasol a Chymuned

Mae'r adran hon yn rhoi gwybodaeth am faterion amgylcheddol, cymdeithasol a chymuned. Mae gan y Bwrdd Fwrdd Rhaglen Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol; sy'n ymdrin ag agenda eang gan gynnwys ynni, gwastraff, dŵr a chynaliadwyedd. Caiff ei gyd-gadeirio gan y Cyfarwyddwr Iechyd Cyhoeddus a Phartneriaethau Strategol ac Ysgrifennydd y Bwrdd. Mae'r Bwrdd Rhaglen yn gyfrifol am ddatblygu agenda cynaliadwyedd y sefydliad. Adroddir cynnydd ar fentrau a thargedau rheoli ynni, dŵr a gwastraff i'r Bwrdd Rhaglen, yn ogystal â mentrau sy'n ymwneud â chaffael, TG a theithio cynaliadwy. Nid yw'r Bwrdd wedi cwrdd yn ystod y Pandemig COVID-19.

Ymdrinnir â materion iechyd cyhoeddus amgylcheddol ar y cyd â Thîm Iechyd Amgylcheddol Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, mae'r Bwrdd Iechyd wedi datblygu Strategaeth Ynni Ystadau sy'n adlewyrchu'r blaenoriaethau, yr ysgogwyr a'r cyfleoedd presennol i'r Bwrdd Iechyd. Mae'n archwilio sut y gallai rheolaeth ynni a charbon yn y sefydliad gael ei wneud yn fwy effeithiol gydag arfer gorau, technoleg ac arloesedd. Mae hyn yn cynnwys targed heriol ar gyfer lleihau carbon o 3% flwyddyn ar ôl blwyddyn am 5 mlynedd, y mae ei berfformiad yn cael ei fesur a'i adrodd yn flynyddol. Bydd y Bwrdd Iechyd hefyd yn alinio ei weithgareddau i ategu a gwneud cynnydd tuag at yr amcanion a'r targedau a nodwyd yn y Cynllun Cyflenwi Strategol ar gyfer Datgarboneiddio GIG Cymru a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru. Mae'r Cynllun yn ymateb i'r datganiad o'r argyfwng hinsawdd yn 2019 a hefyd uchelgais Gweinidogion Cymru i'r sector cyhoeddus yng Nghymru fod yn sero-net erbyn 2030.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i weithio tuag at gyflwyno dulliau mwy cynaliadwy ac effeithlon o ran adnoddau o brosesu gwastraff a gynhyrchir o weithgareddau gofal iechyd. Mae cyfleusterau ailgylchu wedi'u hymgorffori ym mhob prif safle ysbyty sy'n casglu deunyddiau eildro cymysg i'w didoli a'u hailbrosesu i greu cynhyrchion a deunyddiau newydd. Caiff cardbord ei wahanu a'i fwndelu yn y ddau brif safle ysbyty yn y Bwrdd Iechyd a'i brosesu yn fwndeli maint melin.

Mae gwahanu gwastraff heintus yn cael ei werthuso'n barhaus a lle bo hynny'n bosibl, yn unol â chanllawiau ac arferion gorau, mae eitemau'n cael eu tynnu a'u dargyfeirio i opsiwn gwaredu cost is.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i weithio tuag at weithredu dull dim gwastraff i safleoedd tirlenwi mewn cydweithrediad â chontractwyr allanol.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i weithredu System Rheoli Amgylcheddol ardystiedig trydydd parti (EMS) i'r safon ryngwladol ISO 14001: 2015.

Datblygwyd yr EMS i ddod yn ganolbwynt i yrru gwelliant amgylcheddol parhaus. Mae'n darparu dull cydgysylltiedig ar gyfer rheoli mentrau lleihau gwastraff, ailgylchu, rheoli ynni a charbon, caffael cynaliadwy a mentrau teithio cynaliadwy.

Mae ardystio yn sicrhau ein bod nid yn unig yn cydymffurfio â deddfwriaeth, ond yn mynd y tu hwnt i hyn ac yn gweithredu arfer gorau yn ein rôl fel sefydliad enghreifftiol y GIG ym maes gwastraff gofal iechyd a rheolaeth amgylcheddol.

Mae'r sefydliad yn rhoi pwys mawr ar ardystiad parhaus i ISO 14001 a'r sicrwydd y mae'n ei roi i'r Bwrdd a'n rhanddeiliaid.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i arwain ym maes ailgylchu deunydd lapio offer polypropylen o Uned Sterileiddio a Diheintio'r Ysbyty (HSDU) i'w ailgylchu. Cyn cyflwyno'r fenter ailgylchu, roedd yr holl ddeunydd lapio polypropylen o HSDU yn cael ei gasglu mewn bagiau Gwastraff Peryglus

Oren a'i drosglwyddo fel Gwastraff Heintus ar gost ac effaith amgylcheddol sylweddol.

Gall y Bwrdd Iechyd ddangos nifer o fuddion mewn perthynas â dargyfeirio deunydd o'r llif gwastraff clinigol (2 dunnell y mis ar hyn o bryd), wrth gynhyrchu polymer masnachol gyda gwerth nwyddau.

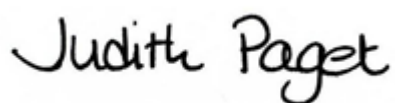
Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Atebol

Mae Gweinidogion Cymru wedi cyfarwyddo y dylai'r Prif Weithredwr fod yn Swyddog Atebol ar gyfer Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan. Mae cyfrifoldebau perthnasol y Swyddogion Atebol, yn cynnwys cyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra'r cyllid cyhoeddus y maent yn atebol amdano, wedi'u nodi yn Femorandwm y Swyddog Atebol a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru.

Hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred, rwyf wedi cyflawni'r cyfrifoldebau a nodir yn fy llythyr penodi fel Swyddog Atebol yn gywir.

Fel Swyddog Atebol, rwy'n cadarnhau, hyd y gwn i, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw Archwilwyr y Bwrdd Iechyd yn ymwybodol ohoni, ac rwyf wedi cymryd yr holl gamau y dylid fod wedi'u cymryd i wneud fy hun yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol a bod archwilwyr y Bwrdd Iechyd yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Fel Swyddog Atebol, rwy'n cadarnhau bod yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon yn eu cyfanrwydd yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a fy mod yn cymryd cyfrifoldeb personol am yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon a'r dyfarniadau sy'n ofynnol ar gyfer penderfynu eu bod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Enw: Judith Paget, Prif Weithredwr

Dyddiad: 9 Mehefin 2021

Datganiad o gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr mewn perthynas â'r cyfrifon

Mae'n ofynnol i'r Cyfarwyddwyr o dan Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 baratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol. Mae Gweinidogion Cymru, gyda chymeradwyaeth y Trysorlys, yn cyfarwyddo bod y cyfrifon hyn yn rhoi golwg wir a theg o sefyllfa'r Bwrdd Iechyd Lleol ac o incwm a gwariant y Bwrdd Iechyd Lleol am y cyfnod hwnnw.

Wrth baratoi'r cyfrifon hynny mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwyr:

- cymhwyso egwyddorion cyfrifyddu a bennir gan Weinidogion Cymru ar sail gyson gyda chymeradwyaeth y Trysorlys
- gwneud beirniadaethau ac amcangyfrifon sy'n gyfrifol a doeth;
- nodi a ddilynwyd safonau cyfrifyddu cymwys, yn amodol ar unrhyw ymadawiadau perthnasol a ddatgelwyd ac a eglurir yn y cyfrif.

Mae'r Cyfarwyddwyr yn cadarnhau eu bod wedi cydymffurfio â'r gofynion uchod wrth baratoi'r cyfrifon.

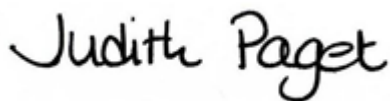
Mae'r Cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu cywir sy'n datgelu sefyllfa ariannol yr awdurdod gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg ac i'w galluogi i sicrhau bod y cyfrifon yn cydymffurfio â'r gofynion a amlinellir yn y cyfarwyddyd uchod gan Weinidogion Cymru.

Trwy Orchymyn y Bwrdd

Llofnodwvd:

Ann Lloyd, Cadeirydd
Dyddiedig: 9 Mehefin 2021

Judith Paget, Prif Weithredwr
Dyddiedig: 9 Mehefin 2021

Glyn Jones, Cyfarwyddwr Cyllid a Pherfformiad
Dyddiedig: 9 Mehefin 2021

Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan
Datganiad Llywodraethu Blynyddol
1 Ebrill 2020 - 31 Mawrth 2021

1. Cwmpas cyfrifoldeb

Mae'r Bwrdd yn atebol am Lywodraethu, Rheoli Risg a Rheolaeth Fewnol. Rwyf i, fel Prif Weithredwr y Bwrdd, yn gyfrifol am gynnal strwythurau a gweithdrefnau llywodraethu priodol yn ogystal â system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cynnal cyflawniad nodau ac amcanion y sefydliad, ac ar yr un pryd yn diogelu'r cronfeydd cyhoeddus ac asedau'r sefydliad yr wyf i'n bersonol gyfrifol amdanyn nhw. Fe ymgwymerir â'r rhain yn unol â'r cyfrifoldebau sydd wedi'u pennu gan Swyddog Atebol GIG Cymru.

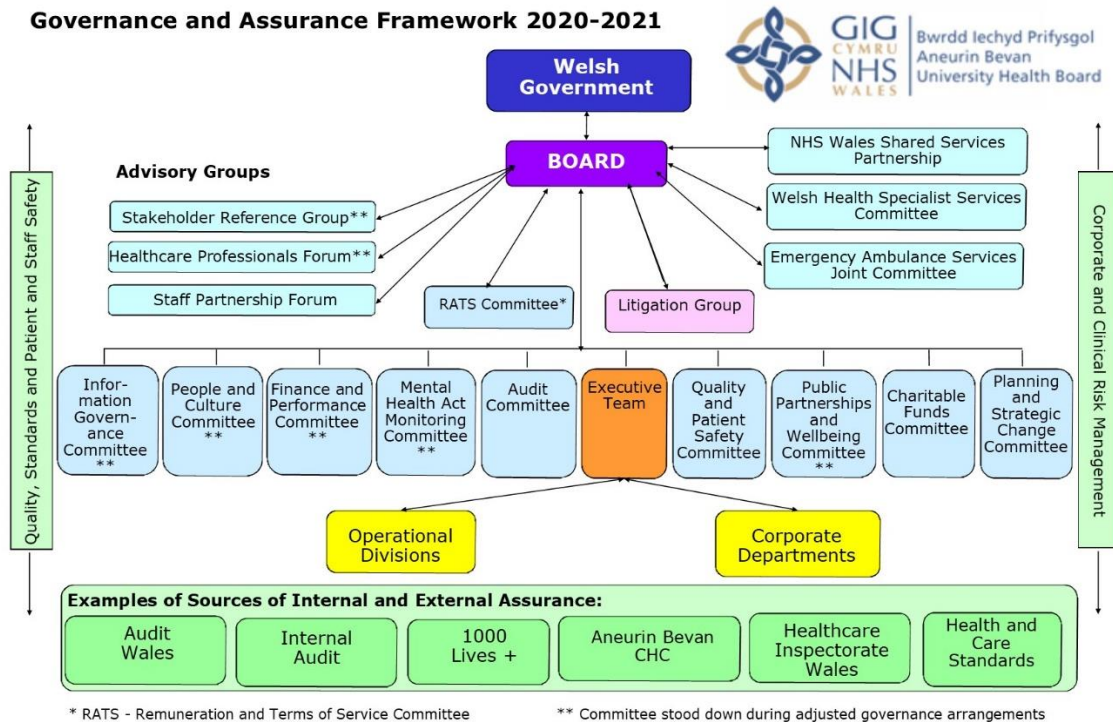
Mae'r Adroddiad Blynyddol yn amlinellu'r gwahanol ffyrdd y mae'r sefydliad wedi gorfod gweithio'n fewnol a gyda phartneriaid mewn ymateb i'r pwysau digynsail wrth gynllunio a darparu gwasanaethau. Mae'n egluro trefniadau ar gyfer sicrhau bod safonau llywodraethu yn cael eu cynnal, bod risgiau'n cael eu nodi a'u lliniaru a bod sicrwydd wedi'i geisio a'i ddarparu. Lle bo angen darperir gwybodaeth ychwanegol yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol, ond y bwriad fu lleihau dyblygu lle bo hynny'n bosibl. Felly mae'n angenrheidiol adolygu adrannau eraill yn yr Adroddiad Blynyddol ochr yn ochr â'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol (DLIB) hwn.

Gwnaeth yr ymateb i'r pandemig yn 2020-21 effeithio ar bob sefydliad a'u gallu i weithio fel arfer. Roedd yn golygu ffordd wahanol iawn o weithio i'r Bwrdd Iechyd a'i bartneriaid ac mae'n bwysig cydnabod y bydd penderfyniadau wedi'u gwneud yn wahanol nag o dan amgylchiadau arferol. Serch hynny, mae'n rhaid i'r Bwrdd Iechyd ddangos o hyd bod y penderfyniadau a wneir yn cydymffurfio â rheoleiddio ac yn bodloni gofynion craffu o ran eu gwerth a'u cydymffurfiad.

2. Ein Fframwaith Llywodraethu a Sicrwydd

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan wedi cytuno ar Reolau Sefydlog ar gyfer rheoleiddio trafodion a busnes y sefydliad. Mae'r rhain wedi'u cynllunio i drosi'r gofynion statudol a nodir yn Rheoliadau Byrddau Iechyd Lleol (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2009 yn arfer gweithredu o ddydd i ddydd, ac ynghyd â mabwysiadu cynllun o faterion a neilltuwyd i'r Bwrdd, cynllun o ddirprwyo i swyddogion ac eraill a Chyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog, maent yn darparu'r fframwaith rheoleiddio ar gyfer ymddygiad busnes y Bwrdd Iechyd ac yn diffinio ei 'ffyrdd o weithio'. Mae'r dogfennau hyn, ynghyd â Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd ac ystod o bolisiau corfforaethol a bennir gan y Bwrdd Iechyd yn ffurfio'r Fframwaith Llywodraethu a Sicrwydd a threfniadau'r sefydliad. Yn ystod 2020/21 gweithredodd y Bwrdd Iechyd fframwaith llywodraethu a sicrwydd wedi'i addasu i'n galluogi i barhau i gyflawni cyfrifoldebau sefydliadol yn effeithiol, gan gydnabod realiti'r ffocws gweithredol gofynnol ar gyfer yr ymateb i'r Pandemig COVID-19. Mae'r diagram isod yn

amlinellu'r strwythur llywodraethu a Phwyllgorau (gan nodi nad oedd Pwyllgorau wedi cwrdd yn ystod yr ymateb i'r pandemig).

3. Rôl y Bwrdd

Ann Lloyd CBE sy'n cadeirio'r Bwrdd ac mae darpariaeth weithredol y sefydliad yn cael ei arwain gan Judith Paget CBE, Prif Weithredwr, a Swyddog Atebol y Bwrdd Iechyd. Bu rhywfaint o newid yn aelodaeth Weithredol ac Annibynnol y Bwrdd yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Amlinellir y newidiadau hyn yn Nhabl Un yn Atodiad Un.

Yn unol â Deddf Cyrff Cyhoeddus (Derbyniadau i Gyfarfodydd) 1960 mae'n ofynnol i'r sefydliad gwrdd yn gyhoeddus; mae'r Bwrdd Iechyd fel arfer yn cwrdd chwe gwaith y flwyddyn yn gyhoeddus. Mae'r Bwrdd yn cynnwys unigolion o amrywiaeth o gefndiroedd, disgyblaethau a meysydd arbenigedd. Mae'r Bwrdd yn cynnwys y Cadeirydd, yr Is-gadeirydd, naw Aelod Annibynnol arall, y Prif Weithredwr ac wyth Cyfarwyddwr Gweithredol. Mae yna hefyd Aelodau Annibynnol Cyswllt, Cyngorwyr Arbennig ac uwch reolwyr eraill sy'n mynd i Gyfarfodydd y Bwrdd fel mater o drefn. Amlinellir aelodaeth lawn y Bwrdd a'u rolau arweiniol a'u cyfrifoldebau pwyllgor yn Nhabl Un yn Atodiad Un.

Mae'r Bwrdd yn darparu arweinyddiaeth a chyfeiriad i'r sefydliad ac mae ganddo rôl allweddol wrth sicrhau bod gan y sefydliad drefniadau llywodraethu cadarn ar waith. Mae'r Bwrdd yn ceisio diwylliant agored a safonau uchel yn y ffordd y mae ei waith yn cael ei wneud. Mae Aelodau'r Bwrdd yn rhannu cyfrifoldeb corfforaethol am bob penderfyniad ac yn ymgymryd â rôl allweddol wrth fonitro perfformiad y sefydliad.

Roedd holl gyfarfodydd y Bwrdd yn 2020/21 wedi'u sefydlu'n briodol a gyda chworwm. Amlinellir y materion busnes a risg allweddol a ystyriwyd gan y Bwrdd yn ystod 2020/21 yn y datganiad hwn a gellir cael rhagor o wybodaeth o bapurau cyfarfod cyhoeddedig y Bwrdd Iechyd ar dudalennau gwe'r Bwrdd Iechyd trwy'r ddolen [ganlynol](#).

Cynhaliodd y Bwrdd un cyfarfod ychwanegol ar ben chwe chyfarfod y Bwrdd oedd wedi'u hamserlennu yn 2020/21. Cynhaliwyd y cyfarfod hwn ar 30 Mehefin 2020 i ystyried a chymeradwyo Achos Busnes Amlinellol ar gyfer Gwasanaethau'r Fron yn Ysbyty Ystrad Fawr i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru ac i gymeradwyo'r cynnig i agor Ysbyty Athrofaol y Faenor ym mis Tachwedd 2020, 4 mis yn gynt na'r disgwyl.

Cynhaliodd y Bwrdd Iechyd ei Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol ar 28 Hydref 2020. Cafodd y cyfarfod ei gynnal ar Microsoft Teams a'i ffrydio'n fyw ar Sianel YouTube y Bwrdd Iechyd.

Cyfarfu'r Bwrdd ym mis Mehefin 2020 i gymeradwyo'r Cyfrifon Blynyddol ar gyfer 2019/20 yn ffurfiol yn dilyn ystyriaeth fanwl gan Bwyllgor Archwilio'r Bwrdd Iechyd. Nid yw'r cyfarfod hwn wedi'i gynnwys yn y cofnod presenoldeb gan fod hwn yn gyfarfod gweithdrefnol ac yn cael ei redeg gyda'r cworwm gofynnol ar gyfer y Bwrdd yn unig ac felly, nid yw'n ofynnol i bob aelod fod yn bresennol.

4. Pwyllgorau'r Bwrdd

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi creu ystod o Bwyllgorau Bwrdd sydd â rolau allweddol yn y system lywodraethu a sicrwydd. Cadeirir y Pwyllgorau hyn gan Aelodau Annibynnol o'r Bwrdd.

Fel yr amlinellir isod, ataliwyd nifer o'r pwyllgorau hyn yn unol â threfniadau llywodraethu wedi'u haddasu yn ystod y pandemig COVID-19, o ganlyniad, nid oedd Strwythur y Pwyllgor yn ystod 2020/21 yn destun yr adolygiad arferol, fodd bynnag, fel yr amlinellir ar dudalen 70 gweithredir strwythur diwygiedig o 1 Ebrill 2021.

O ran strwythur presennol y pwyllgor, mae gan y Pwyllgor Cynllunio a Newid Strategol fodel gwahanol o aelodaeth, sy'n cynnwys holl Aelodau Annibynnol ac Aelodau Gweithredol y Bwrdd. Mae hyn yn cydnabod bod y pwyllgor wedi'i gyfansoddi i ganolbwyntio ar ddatblygu strategol a materion cynllunio tymor canolig a thymor hir, yn hytrach na gweithredu fel pwyllgor sicrwydd at ddibenion craffu.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i ddatblygu'r ffyrdd y mae ei Bwyllgorau yn gweithredu ac yn gweithio gyda'i gilydd i sicrhau bod y Bwrdd yn cael ei sicrhau ar ehangder gwaith y Bwrdd Iechyd i gyflawni ei amcanion a'i gyfrifoldebau a'r risgiau yn erbyn eu cyflawniad yn unol â Fframwaith Sicrwydd Bwrdd y Bwrdd Iechyd.

Mae'r Pwyllgorau nad ydynt yn cyfarfod yn gyhoeddus ar hyn o bryd naill ai oherwydd natur gyfrinachol eu busnes, megis y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth (RATS) neu oherwydd eu bod yn gyfarfodydd datblygu fel y Pwyllgor Cynllunio a Newid Strategol, sy'n trafod cynlluniau a syniadau sydd yn aml yn eu camau ffurfiannol. Mae'r Bwrdd Iechyd a'i Bwyllgorau wedi ceisio cynnal isafswm o'i fusnes mewn sesiynau preifat a sicrhau bod busnes, lle bynnag y bo hynny'n bosibl, yn cael ei ystyried yn gyhoeddus. Fodd bynnag, nid yw wedi bod yn bosib cynnal cyfarfodydd pwyllgor yn gyhoeddus oherwydd y pandemig COVID-19.

Mae gan y Bwrdd Iechyd Bwyllgor Cronfeydd Elusennol sy'n goruchwyllo Cronfeydd Elusennol y Bwrdd Iechyd ar ran y Bwrdd, fel Ymddiriedolwr Corfforaethol ar gyfer cronfeydd elusennol. Mae gwaith y Pwyllgor yn rhoi sicrwydd trwy adrodd i'r Bwrdd bod cronfeydd elusennol yn cael eu hystyried yn briodol.

Isod ceir trosolwg manylach o'r materion a ystyriwyd gan y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion a'r Pwyllgor Cynllunio a Newid Strategol, a barhaodd i weithredu ar gyfer y cyfan neu ran o'r trefniadau llywodraethu wedi'u haddasu.

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am bwrpas a busnes holl Bwyllgorau'r Bwrdd Iechyd ar dudalennau gwe'r Bwrdd Iechyd trwy'r ddolen ganlynol: <https://abuhb.nhs.wales/about-us/committees-partnerships/>

5. Aelodaeth o'r Bwrdd Iechyd a'i Bwyllgorau

Mae'r Tablau yn Atodiadau 1 a 2 yn darparu aelodaeth y Bwrdd yn ystod 2020/21 a phresenoldeb yng nghyfarfodydd y Bwrdd a'r Pwyllgor yn y drefn honno am y cyfnod hwn. Roedd cworwm ym mhob cyfarfod.

Ar 23 Mawrth 2020 ataliodd Llywodraeth Cymru pob ymgyrch recriwtio Penodiad gan Weinidogion i Gyrff Cyhoeddus. Ar adeg yr ataliad hwn, roedd y Bwrdd Iechyd wrthi'n recriwtio Aelod Annibynnol (Cyllid) ac Aelod Annibynnol (Prifysgol). Roedd y camau a gymerwyd i sicrhau bod y Bwrdd yn aros yn sefydlog a bod ganddo gapasiti a gallu priodol yn ystod yr amser hwn yn cynnwys ymestyn penodi Cynghorydd Arbennig i'r Bwrdd (Cyllid) yn ychwanegol at y swydd bresennol Cynghorydd Arbennig i'r Bwrdd, sydd hefyd wedi'i ymestyn tan 31 Mawrth 2021. Gwnaed penodiad llwyddiannus i'r rôl Aelod Annibynnol (Prifysgol) ym mis Ionawr 2021. Yn anffodus, ni lwyddodd y Bwrdd Iechyd i recriwtio unigolyn ar gyfer y rôl Aelod Annibynnol (Cyllid).

6. Cyflawni Llywodraethu Da yn ystod y Pandemig COVID-19

Yn unol â Deddf Cyrff Cyhoeddus (Derbyniadau i Gyfarfodydd) 1960 mae'n ofynnol i'r sefydliad gwrdd yn gyhoeddus. O ganlyniad i'r risg i iechyd

cyhoeddus sy'n gysylltiedig â'r pandemig, bu cyfyngiadau ar gynulliadau cyhoeddus ac felly ni fu'n bosibl caniatáu i'r cyhoedd fynd i gyfarfodydd ein Bwrdd a'i Bwyllgorau ers 23 Mawrth 2020. Er mwyn sicrhau bod busnes yn cael ei gynnal mewn modd mor agored a thryloyw â phosibl yn ystod yr amser hwn, fe wnaeth y Bwrdd Iechyd ffrydio ei gyfarfodydd Bwrdd gan ddefnyddio ei sianel ddigidol YouTube o fis Mehefin 2020.

Cymeradwyodd Llywodraeth Cymru'r farn nad oedd angen i sefydliadau GIG Cymru ffrydio holl gyfarfodydd y Pwyllgor. Mae ffrydio cyfarfodydd yn fyw yn ddwys o ran adnoddau ac aseswyd bod y risg i ddidwylledd a thryloywder o beidio â ffrydio byw yn isel gan nad yw unigolion wedi bod i arsylwi cyfarfodydd yn y gorffennol. Fodd bynnag, er mwyn cynnal didwylledd a thryloywder o ran y ffyrdd yr oedd y Bwrdd Iechyd yn cynnal ei fusnes pwyllgor, parhawyd i gyhoeddi papurau pwyllgor ar wefan y Bwrdd Iechyd cyn y cyfarfodydd a darparwyd adroddiadau sicrwydd Pwyllgor i bob cyfarfod o'r Bwrdd.

Roedd cyngor ac arweiniad a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru yn caniatáu ar gyfer trefniadau llywodraethu a sicrwydd wedi'u haddasu a chymeradwywyd y rhain ar 9 Ebrill 2020 ac fe'u darperir mewn trosolwg isod. Roedd cyfarfodydd y Bwrdd a'i Bwyllgorau yn cael eu cynnal trwy ddefnyddio cymhwysiad cynadledda digidol GIG Cymru (MS Teams) ac yn parhau i gael eu cynnal felly. Aseswyd y trefniadau hyn yn barhaus yn ystod y flwyddyn wrth i'r Bwrdd Iechyd ddysgu o'i brofiadau o dechnolegau a dulliau newydd. Adolygwyd y trefniadau wedi'u haddasu yn ffurfiol ym mis Gorffennaf 2020 a mis Rhagfyr 2020 ac fe wnaethant aros yn eu lle tan 31 Mawrth 2021.

7. Trefniadau Bwrdd a Phwyllgor Diwygiedig

Parhaodd cyfarfodydd Bwrdd i gael eu cynnal bob dau fis, yn unol â'r rhaglen cyfarfodydd cyhoeddedig. Yn ogystal â defnyddio MS Teams ar gyfer y cyfarfodydd, cafodd holl gyfarfodydd y Bwrdd sy'n cael eu cynnal yn gyhoeddus eu ffrydio'n fyw ar [Sianel YouTube](#) y Bwrdd Iechyd.

Parhaodd y rhaglen o Ddatblygu Bwrdd a Sesiynau Briffio'r Bwrdd ac roedd y pynciau a drafodwyd yn cynnwys:

- Rheoli ein Hadnoddau'n Effeithiol
- Adnewyddu a Diweddarau Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd a'r Datganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg.
- Datblygu Cynllun Blynnyddol y Bwrdd Iechyd
- Ymgysylltiad Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru â'r Bwrdd Iechyd

Cynhaliwyd sesiynau briffio rheolaidd gydag Aelodau Annibynnol, er mwyn sicrhau eu bod yn ymwybodol o ddatblygiadau a phenderfyniadau ac i alluogi craffu a herio priodol. Cafodd ymweliadau Aelodau â gwasanaethau, megis ymweliadau archwilio diogelwch cleifion eu hatal yn ystod y pandemig.

Yn ystod y Pandemig COVID-19, cydnabuwyd na allai strwythur Pwyllgor llawn y Bwrdd Iechyd barhau. Fodd bynnag, roedd yn bwysig bod y

Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion yn parhau i gwrdd o leiaf. Ataliwyd yr holl Bwyllgorau eraill tan 31 Mawrth 2021. Ystyriwyd materion allweddol a ystyrir fel rheol gan y pwyllgorau hyn gan y Pwyllgor Archwilio neu'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion neu'r Bwrdd.

- **Pwyllgor Archwilio**

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn Bwyllgor allweddol gan ei fod yn monitro dyluniad a digonolrwydd trefniadau llywodraethu'r Bwrdd Iechyd. Yn ystod 2020/21 canolbwyntiodd y Pwyllgor ar y gofynion statudol gan gynnwys cyfrifon, adroddiad blynyddol a rheoli risg a monitro sefyllfa ariannol y Bwrdd Iechyd oherwydd atal y Pwyllgor Cyllid a Pherfformiad.

Cymeradwyodd y Pwyllgor Archwilio Gynllun Archwilio Mewnol ar gyfer 2020/21, er bod hyn yn parhau i fod yn hyblyg i ymateb i ofynion ac adnoddau newidiol. Derbyniodd yr Adroddiadau Archwilio Mewnol a ddeilliodd o hynny, nododd feysydd risg allweddol ac olrhain yr ymatebion rheoli a wnaed i wella systemau a pholisïau sefydliadol. Mae'r Pwyllgor wedi nodi gwella'r camau y cytunwyd arnynt a rhannu dysgu ac mae wedi craffu a herio meysydd lle nad yw cynnydd wedi bod mor flaengar â'r disgwyl a chytuno ar gamau unioni pellach. Mae hyn wedi cynorthwyo'r sefydliad i asesu effeithiolrwydd y rheolaethau a'r camau gweithredu sydd wedi'u rhoi ar waith.

Yn ystod y flwyddyn bu'r Pwyllgor yn ystyried nifer o adroddiadau archwilio, gan gynnwys adroddiadau archwilio ar Ddiogelu, WCCIS, Cynaliadwyedd Amgylcheddol, a sicrwydd ariannol Ysbyty Athrofaol y Faenor. Bu'r Pwyllgor yn monitro cynnydd yn ofalus i sicrhau bod cynnydd yn cael ei gyflawni, ond roedd hefyd yn cydnabod bod y meysydd hyn yn gymhleth a bydd y rhain yn parhau i gael eu monitro yn y flwyddyn i ddod. Derbyniwyd adroddiad sicrwydd cyfyngedig ar gyfer Rheoli Heintiau a gofynnodd y Pwyllgor i'r Tîm Gweithredol gynnal adolygiad ar draws y Bwrdd Iechyd i fynd i'r afael â'r angen i sicrhau bod prosesau cofnodi priodol yn cael eu cwblhau.

Mae'r Pwyllgor yn parhau i weithio gydag Archwilio Cymru fel rhan o'i waith i bennu cywirdeb datganiadau ariannol a'i raglen o archwiliadau perfformiad ac adroddiadau sicrwydd gan gynnwys yr adroddiad Asesu Strwythuredig.

Mae'r Pwyllgor wedi cynnal ei ffocws ar welliannau yn y systemau ariannol a'r gweithdrefnau rheoli ac wedi monitro taliadau a phrosesau tendro.

Darparodd Gwasanaeth Gwrth-Dwyll y Bwrdd Iechyd adroddiadau diweddarau rheolaidd trwy gydol y flwyddyn a chymeradwyodd y Pwyllgor Archwilio y Cynllun Blynyddol a'r Adroddiad Blynyddol Gwrth-Dwyll. Derbyniwyd asesiadau annibynnol cadarnhaol ynghylch effeithiolrwydd Gwasanaeth Gwrth-Dwyll y Bwrdd Iechyd.

Cymeradwyodd y Pwyllgor ddull diwygiedig y Bwrdd Iechyd o reoli risg a nododd y bydd mireinio parhaus yn ystod 2021/22.

Bu'r Pwyllgor yn monitro sefyllfa ariannol y sefydliad, yn unol â threfniadau llywodraethu wedi'u haddasu, ac yn monitro'r penderfyniadau ariannol a gymerwyd gan y Grwpiau Tactegol a Strategol fel rhan o strwythur gorchymyn y Bwrdd Iechyd ar gyfer y Pandemig COVID-19.

Parhaodd y Pwyllgor â'i ffocws ar sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn sicrhau gwerth am arian a'r defnydd gorau o adnoddau ac mae rhaglen waith ar waith ar gyfer 2021/22.

- **Y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion**

Mae'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion yn allweddol i asesiad y Bwrdd Iechyd o ansawdd a diogelwch y gwasanaethau y mae'n eu darparu, a chraffu arnynt.

Chwaraeodd y Pwyllgor ran hanfodol yn ystod y pandemig lle aseswyd penderfyniadau a chmau gweithredu heriol gan sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn gweithredu er budd gorau'r cleifion, y cyhoedd a'r staff. Mae Cadeirydd y Pwyllgor Pobl a Diwylliant yn aelod o'r Pwyllgor a sicrhodd fod buddiannau iechyd a diogelwch staff yn cael eu hystyried. Diwygiwyd cylch gorchwyl y Pwyllgor dros dro i adlewyrchu'r cyfrifoldeb ychwanegol hwn.

Mae'r Pwyllgor wedi cadw ffocws clir ar faterion, heriau a chynnydd perthnasol y pandemig COVID-19, o safbwynt cenedlaethol a lleol. Adolygodd y Pwyllgor y dull rheoli risg tuag at COVID-19 a chafodd ddiweddariadau rheolaidd trwy Gofrestr Risg COVID-19 benodol. Bu hefyd yn monitro cynnydd trwy ddangosfwrdd COVID-19 ac asesodd sefyllfa'r Byrddau Iechyd trwy gymryd rhan mewn treialon ac astudiaethau COVID-19, myfyrdodau o safbwynt Atal a Rheoli Heintiau a phrofiad cleifion yn ystod y pandemig COVID-19.

Mae'r Pwyllgor wedi parhau i fonitro perfformiad sefydliadol yn erbyn mesurau ansawdd a diogelwch, gan gynnwys data marwolaeth, cymryd rhan mewn Archwiliadau Clinigol Cenedlaethol, cydymffurfio â bwndeli sepsis a heintiau a chwympiadau sy'n gysylltiedig â gofal iechyd.

Cyflwynwyd y rheoliadau ar gyfer rheoli pryderon yng Nghymru ym mis Ebrill 2011; roedd y rheoliadau yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff iechyd 'ymchwilio unwaith, ymchwilio'n dda'. Mae'r Pwyllgor wedi parhau i fonitro perfformiad sefydliadol ac adrannol yn erbyn y targedau cydymffurfio 20 diwrnod a 30 diwrnod ar gyfer ymateb ac i gael sicrwydd bod dysgu yn deillio o bob cwyn neu ddigwyddiad a bod hyn yn cael ei gyfathrebu ar draws y Bwrdd Iechyd. Gwnaed gwaith sylweddol i wella'r amser y mae'n ei gymryd i ddelio â chwynion, perfformiad, ac ymdriniaeth ac ansawdd ymatebion pan dderbynnir cwyn neu pan ymchwilir i ddigwyddiad.

- **Y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol**

Ystyriwyd materion brys trwy Weithred Cadeirydd gan Gadeirydd y Pwyllgor. Cyfarfu'r Pwyllgor gan ddefnyddio cynadledda digidol ym mis Awst 2020 i gael diweddariad ar gronfeydd elusennol a dderbyniwyd a chynigion a gymeradwywyd ac ym mis Ionawr 2021 i ystyried a chymeradwyo Cyfrifon Blynnyddol y Cronfeydd Elusennol.

- **Y Pwyllgor Partneriaethau Cyhoeddus a Lles (wedi'i atal)**

Codwyd y materion hyn yn uniongyrchol yng nghyfarfodydd y Bwrdd.

- **Y Pwyllgor Cyllid a Pherfformiad (wedi'i atal)**

Ystyriwyd materion cyllid yn y Pwyllgor Archwilio a chodwyd materion perfformiad yn uniongyrchol yng nghyfarfodydd y Bwrdd. Rhoddwyd strwythur ar waith a alluogodd y Cyfarwyddwr Cyllid a Pherfformiad i olrhain gwariant yn gysylltiedig â COVID-19 a newidiadau gwariant ariannol eraill oherwydd atal gweithgaredd gwasanaethau'r Bwrdd Iechyd. Adroddwyd hyn i'r Pwyllgor Archwilio a'r Bwrdd.

- **Pwyllgor Monitro'r Ddeddf Iechyd Meddwl**

Mae'r Is-gadeirydd yn ei rôl statudol yn y maes hwn wedi adolygu'r materion hyn gyda'r Cyfarwyddwr Iechyd Sylfaenol, Iechyd Cymunedol ac Iechyd Meddwl. Ail-ddechreuodd y Pwyllgor gyfarfod ym mis Chwefror 2021. Mae mwy o wybodaeth am sut mae'r Ddeddf Iechyd Meddwl wedi cael ei monitro yn ystod trefniadau llywodraethu wedi'u haddasu ar gael trwy ddilyn y [ddolen ganlynol](#).

- **Y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth (yn ôl yr angen)**

Cyfarfu'r Pwyllgor hwn ar ddau achlysur yn ystod y flwyddyn (mis Medi 2020 a Mawrth 2021). Yn ychwanegol, cytunwyd ar weithredu ar frys fel Gweithred gan y Cadeirydd a'i adrodd i'r Bwrdd.

- **Y Pwyllgor Pobl a Diwylliant (wedi'i atal)**

Ystyriwyd ystyriaethau'r gweithlu, yn enwedig o ran iechyd a diogelwch staff, gan y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion.

- **Y Pwyllgor Llywodraethu Gwybodaeth (wedi'i atal)**

Ystyriwyd materion Llywodraethu Gwybodaeth yn uniongyrchol gan y Bwrdd.

- **Y Pwyllgor Cynllunio a Newid Strategol**

Ystyriwyd materion yn uniongyrchol gan y Bwrdd, yn enwedig y cynnydd gyda'r rhaglen Dyfodol Clinigol. Ailddechreuodd y pwyllgor hwn gyfarfod ar 17 Mehefin 2020.

- **Grwpiau Cyngori Bwrdd Iechyd (wedi'i atal)**

Ataliwyd y Fforwm Gweithwyr Gofal Iechyd Proffesiynol a'r Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid am y cyfnod; fodd bynnag, cydnabuwyd eu pwysigrwydd a pharhawyd i ymgysylltu â'r aelodau trwy sesiynau briffio a chyfathrebu.

Trwy gydol y flwyddyn ddiwethaf mae'r sefydliad wedi gorfod ymateb i ofynion digynsail. Mae'r Bwrdd wedi cael adroddiadau o arferion sydd wedi'u haddasu a'u newid i sicrhau bod risgiau ac amgylchiadau cyflwyno wedi'u rheoli'n effeithiol ac yn gyflym. Yn ystod y flwyddyn datblygwyd diwylliant ystwyth a thrawsnewidiol lle'r oedd staff yn cydnabod yr angen i newid arferion gwaith er mwyn ymateb yn effeithiol i'r pandemig. Mae'r Bwrdd Iechyd yn dymuno cadw a meithrin yr ymddygiad hwn wrth sicrhau

bod y fframwaith atebolrwydd, craffu a sicrwydd yn parhau i fod yn effeithiol.

Bydd y Bwrdd Iechyd yn cyflwyno strwythur Pwyllgor diwygiedig o 1 Ebrill 2021 gyda ffocws clir ar fesurau canlyniadau wrth gynnal craffu a sicrwydd effeithiol ynghylch penderfyniadau strategol, atebolrwydd ariannol a chanlyniadau cleifion y Byrddau Iechyd.

Mabwysiadwyd Cylch Gorchwyl Diwygiedig ein Pwyllgorau fel drafft gan y Bwrdd ym mis Mawrth 2021 a chânt eu mireinio ymhellach yn ystod y flwyddyn. Bydd eu heffeithiolrwydd yn cael ei fonitro fel rhan o'r cynlluniau archwilio ar gyfer y flwyddyn.

- **Y Grŵp Ymglyfreitha**

Cylchlythyr Iechyd Cymru (97) 17 ar Ymglyfreitha Esgeulustod Clinigol ac Anaf Personol - Trin Hawliadau, dirprwyodd Llywodraeth Cynulliad Cymru ei hawdurdod yn ffurfiol ar gyfer rheoli hawliadau ymglyfreitha esgeulustod clinigol ac anafiadau personol gyda gwerth o dan £1m i Fyrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau GIG ar yr amod bod y canllawiau yn y cylchlythyr yn cael eu dilyn. Mae Polisi'r Bwrdd Iechyd ar gyfer Rheoli Ymglyfreitha Esgeulustod Clinigol ac Anaf Personol, yn nodi cynllun dirprwyo ariannol y Bwrdd Iechyd gan ddilyn y canllawiau yng Nghylchlythyr Iechyd Cymru. O dan y cynllun mae is-grŵp ffurfiol o'r Bwrdd, o'r enw'r Grŵp Ymglyfreitha wedi'i sefydlu gydag awdurdod dirprwyedig i wneud penderfyniadau ar hawliadau sydd â gwerth uwch na £100,000 lle gellir mynd ag achosion i dreial ac ar gyfer achosion sy'n bygwth enw da'r Bwrdd Iechyd yn sylweddol (cymeradwyir y rhai o dan £100,000 yn unol â Chynllun Dirprwyo'r Bwrdd Iechyd).

- **Panel Gwneud Iawn**

Mae'r Rheoliadau Gweithio i Wella sy'n llywodraethu ymchwilio i bryderon yng Nghymru yn ei gwneud yn ofynnol i'r Bwrdd Iechyd gael Panel Gwneud Iawn. Pwrpas y Panel Gwneud Iawn yw ystyried canfyddiadau ymchwiliad i bryder (cwyn neu ddigwyddiad) a gwneud penderfyniadau terfynol ynghylch a fu torri dyletswydd gofal ac a achoswyd unrhyw niwed i'r claf gan y digwyddiad.

Mae yna sawl Cyd-bwyllgor ledled Cymru, sy'n darparu adroddiadau diweddarar ysgrifenedig i'r Bwrdd yn rheolaidd:

- **Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (WHSSC):**

Mae Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (WHSSC) yn gyfrifol am gyd-gynllunio Gwasanaethau Arbenigol a Thrydyddol ar ran [Byrddau Iechyd Lleol yng Nghymru](#).

Sefydlwyd WHSSC yn 2010 gan y [Byrddau Iechyd Lleol \(BILI\) yng Nghymru](#) i sicrhau bod gan boblogaeth Cymru fynediad teg a chyfiawn i'r ystod lawn o wasanaethau arbenigol. Wrth sefydlu WHSSC i weithio ar eu rhan, roedd y saith BILI yn cydnabod mai'r ffordd fwyaf effeithlon ac effeithiol o gynllunio'r gwasanaethau hyn oedd gweithio gyda'i gilydd i leihau dyblygu a sicrhau cysondeb.

Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf Morgannwg sy'n cynnal WHSSC. Cynrychiolir y Bwrdd Iechyd ar y Pwyllgor gan y Prif Weithredwr ac mae adroddiadau am weithgaredd y Cyd-bwyllgor yn cael eu hadrodd yn rheolaidd i'r Bwrdd.

- **Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys (EASC):**

Darperir Gwasanaethau Ambiwylans Brys yng Nghymru gan Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru (WAST) ac mae comisiynu Gwasanaethau Ambiwylans yng Nghymru yn broses gydweithredol wedi'i seilio ar fframwaith ansawdd a chyflenwi. Mae'r fframwaith yn darparu atebolrwydd clir am ddarparu gwasanaethau ambiwlans brys gyda'r Prif Gomisiynydd Gwasanaethau Ambiwylans (CASC) a'r Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys (EASC) yn gweithredu ar ran Byrddau Iechyd ac yn dwyn WAST i gyfrif fel darparwr gwasanaethau ambiwlans brys. Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf Morgannwg sy'n cynnal EASC. Cynrychiolir y Bwrdd Iechyd ar y Pwyllgor gan y Prif Weithredwr a rhoddir adroddiadau am weithgaredd y cydbwyllgor yn rheolaidd i'r Bwrdd.

Grwpiau Cyngori

Mae gan y Bwrdd dri grŵp cyngori a sefydlwyd yn unol â'n Rheolau Sefydlog: y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid, y Fforwm Gweithwyr Gofal Iechyd Proffesiynol a'r Fforwm Partneriaeth yr Undebau Llafur (Fforwm Partneriaeth Leol). Ataliwyd y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid a'r Fforwm Gweithwyr Proffesiynol Gofal Iechyd fel rhan o'r trefniadau llywodraethu wedi'u haddasu i ymateb i'r pandemig ac felly ni wnaethant gyfarfod yn ystod 2020/21.

- **Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid**

Mae'r Grŵp wedi'i wneud o ystod o sefydliadau partner o ar draws ardal y Bwrdd Iechyd. Cadeirir yn Grŵp gan Aelod Annibynnol Cyswllt o'r Bwrdd sydd hefyd yn Gynrychiolydd Cyn-filwyr.

- **Fforwm Gweithwyr Gofal Iechyd Proffesiynol:**

Mae'r Fforwm yn cynnwys cynrychiolwyr o ystod o broffesiynau clinigol ac iechyd yn y Bwrdd Iechyd ac ar draws ymarferwyr gofal sylfaenol. Aelod Annibynnol Cyswllt o'r Bwrdd sy'n cadeirio'r Fforwm - er i Gadeirydd y Fforwm ymddeol ym mis Tachwedd 2020. Felly bydd angen i'r Fforwm ethol cadeirydd newydd yn ystod 2021/22.

- **Fforwm Partneriaeth Undebau Llafur (Fforwm Partneriaeth Lleol):**

Y Fforwm yw'r mecanwaith partneriaeth ymgysylltu a chyfathrebu ffurfiol o sefydliadau staff a'r Bwrdd Iechyd. Mae'r Fforwm Partneriaeth Undebau Llafur (TUPF) yn cael ei gadeirio ar y cyd gan y cynrychiolydd staff a Phrif Weithredwr y Bwrdd Iechyd.

8. Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu wedi'u Haddasu

Comisiynodd y Bwrdd Iechyd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol i gynnal adolygiad ymgynghorol cyflym, i asesu'r trefniadau llywodraethu ariannol a llywodraethu cyffredinol wedi'u haddasu a roddwyd ar waith i gynnal llywodraethu priodol wrth alluogi'r uwch dîm arweinyddiaeth i ymateb i'r pandemig.

Cwblhawyd yr adroddiad Adolygiad Archwilio Mewnol ym mis Gorffennaf 2020. Y prif arsylwadau o'r adroddiad oedd bod: *"trefniadau llywodraethu dros dro wedi gweithredu'n effeithiol yn ystod brig y pandemig. Cydymffurfiodd y Bwrdd Iechyd gyda'r canllawiau a'r egwyddorion a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru."*

Er hynny, roedd yr adroddiad yn cynghori bod yna rhai meysydd lle gellid gwneud gwelliannau. Mae'r rhain wedi cael eu hystyried gan uwch dîm arwain y Bwrdd Iechyd a'r Pwyllgor Archwilio. Datblygwyd cynllun ymateb a chafodd y camau gweithredu eu monitro. Cadarnhaodd adolygiad dilynol a gynhaliwyd yn Chwarter 4 fod yr argymhellion a godwyd yn yr adroddiad gwreiddiol wedi cael eu gweithredu gan y Bwrdd Iechyd a'u bod wedi eu hadrodd i'r Bwrdd a'r Pwyllgor Archwilio yn ystod mis Hydref 2020. Amlygwyd un argymhelliad newydd i sicrhau y dylid adolygu gweithredoedd sy'n weddill gan bwyllgorau a gafodd eu hatal ar ddechrau'r pandemig i benderfynu a oes angen eu hailsefydlu neu eu cau. Gwneir hyn erbyn mis Awst 2021.

9. Cynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP)/Cynllun Blynyddol

Yn unol â Deddf Cyllid y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014 a dyletswyddau'r Bwrdd Iechyd o ran cynllunio gweithredol a nodir yn adran 175 o Ddeddf GIG Cymru 2006, cyflwynodd y Bwrdd Iechyd ei IMTP i Lywodraeth Cymru. Nid oedd hyn yn gallu symud ymlaen fel y cynlluniwyd yn 2020-2021 oherwydd atal y broses IMTP a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru mewn ymateb i'r pandemig.

Cymeradwywyd IMTP 2020-21 gan y Bwrdd Iechyd a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru yn unol â Fframwaith Cynllunio'r GIG erbyn y dyddiad cau gofynnol. Fodd bynnag, ni chymeradwywyd yr IMTP gan Lywodraeth Cymru gan fod y broses IMTP wedi'i hatal cyn y gellid cwblhau'r broses gymeradwyo.

Yn unol â'i ddyletswydd cynllunio, dilynodd y Bwrdd Iechyd Fframwaith Gweithredu COVID-19 GIG Cymru ar gyfer 2020-21 ac ymgymryd â chylch cynllunio chwarterol i gyflwyno cynlluniau ynghyd â set ddata leiaf i adeilad Llywodraeth Cymru ar yr IMTP cymeradwy ar gyfer 2019-22. Mae'r set ddata leiaf yn darparu gwybodaeth ar gynnydd gyda gweithredu'r cynlluniau chwarterol a oedd yn canolbwyntio ar ddarparu gofal diogel ac osgoi'r 'Pedwar Niwed' sy'n gysylltiedig â COVID ac a oedd yn ymdrin â risgiau a'r hapddigwyddiadau.

Roedd cynlluniau'r Bwrdd Iechyd wedi'u halinio ag atal ac ymateb lleol a darparu ansawdd a diogelwch mewn gwasanaethau hanfodol, gan gynnwys Profi, Olrhain Diogelu atal a rheoli heintiau a diweddaru cynlluniau capasiti yn seiliedig ar well data modelu. Roedd yr heriau cymhleth sy'n gysylltiedig â'n hymateb a chydag ailddechrau gwasanaethau rheolaidd yn defnyddio data modelu gwell ochr yn ochr â dull rheoli risg i ddatblygu ein cynlluniau.

Gan ymateb i'r heriau a nodwyd yn y Fframwaith Clinigol Cenedlaethol ac uchelgeisiau *Cymru Iachach* a'r *Cynllun Adfer Edrych Ymlaen*, manteisiodd y Bwrdd Iechyd ar y cyfle i adnewyddu ei gynllun gan fabwysiadu dull cwrs bywyd sy'n gwneud y gorau o iechyd a lles ein cymunedau. Ochr yn ochr â'r datblygiadau hyn, mae'r Bwrdd Iechyd wedi achub ar y cyfle i symud i fodel cynllunio deinamig yn seiliedig ar wybodaeth ddata a ffocws ar ganlyniadau ystyrion. Nid yw'r Bwrdd wedi gwneud sylwadau penodol ar ansawdd y data a gafwyd gan y Bwrdd a'r Pwyllgorau, fodd bynnag, mae'r ffyrdd yr adroddwyd ar wybodaeth a data perfformiad i'r Bwrdd wedi parhau i ddatblygu ac mae'r Bwrdd wedi gwneud sylwadau cadarnhaol ar y rhain.

Ystyriwyd y Cynllun Blyneddol drafft yn y Cyfarfod Bwrdd Cyhoeddus ar 24 Mawrth 2021, ac fe'i cymeradwywyd gan y Bwrdd fel sylfaen gref ar gyfer ei gyflawni yn y flwyddyn i ddod. Cyflwynwyd y cynllun hwn i Lywodraeth Cymru ar 31 Mawrth ac mae nawr yn aros am gymeradwyaeth gan y Llywodraeth.

Mae'r gwaith o ddatblygu fframwaith cyflawni yn parhau i'r cynllun fod ar waith erbyn diwedd y chwarter cyntaf.

10. Perfformiad Adnoddau Refeniw

Cyrhaeddodd y Bwrdd Iechyd ei Derfyn Adnoddau Refeniw am y flwyddyn a chyflawnodd waged o £245,000. Yn erbyn y ddyletswydd adennill costau dros gyfnod treigl o dair blynedd, nododd y Bwrdd waged o £512,000 fel y dangosir isod:

<i>Dyletswydd Adennill costau 3 blynedd</i>	<i>2018/19 £000</i>	<i>2019/20 £000</i>	<i>2020/21 £000</i>	<i>Cyfanswm £000</i>
Tanwario yn erbyn Dyraniad	235	32	245	512

11. Perfformiad Adnoddau Cyfalaf

Yn ogystal â therfyn adnoddau refeniw mae gan y Bwrdd Iechyd derfyn adnoddau cyfalaf (CRL) sy'n gosod y targed ar gyfer gwariant cyfalaf. Cyrhaeddwyd y targed o £110.971M yn 2020/21 gyda thanwariant bach o £13,000. Mae'r targed yn cael ei fesur dros gyfnod o 3 blynedd fel y dangosir isod:

<i>Dyletswydd Adnoddau Cyfalaf 3 blynedd</i>	<i>2018/19 £000</i>	<i>2019/20 £000</i>	<i>2020/21 £000</i>	<i>Cyfanswm £000</i>
Tanwario yn erbyn Dyranïad	41	28	13	82

12. Trefniadau Cronfa Risg Cymru Gyfan

Mae Gwasanaethau Cronfa Risg Cymru (WRPS) yn fecanwaith rhannu risg, yn debyg i drefniant yswiriant sy'n darparu indemniad i sefydliadau 'GIG Cymru' yn erbyn hawliadau esgeulustod a cholledion. Rhaid i bob sefydliad GIG gwrdd â'r £25,000 cyntaf o hawliad neu golled - yn debyg i ofyniad polisi yswiriant.

13. Asesiad Strwythuredig Archwilio Cymru

Gwnaeth Adroddiad Asesu Strwythuredig Archwilio Cymru ar gyfer 2020, sy'n archwilio'r trefniadau sydd gan y Bwrdd Iechyd ar waith i gefnogi llywodraethu da ar draws meysydd allweddol o fusnes y Bwrdd Iechyd a'r defnydd effeithlon, effeithiol ac economaidd o adnoddau, yr asesiad a ganlyn:

"Ar y cyfan, canfuom fod y Bwrdd Iechyd wedi cynnal trefniadau llywodraethu da gan addasu ei drefniadau llywodraethu'n gyflym i ymateb i heriau'r pandemig. Mae trefniadau rheoli ariannol yn dal i fod yn gadarn ond mae costau parhaus sy'n gysylltiedig â COVID-19 yn creu risg o ddiffyg ariannol. Mae cynlluniau chwarterol yn nodi camau i ailgychwyn gwasanaethau wedi'u cynllunio mewn modd diogel a'r adnoddau sy'n ofynnol, ond nid yw'r drefn ar gyfer adrodd ar gyflawni'r cynlluniau wedi'i chadarnhau eto."

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo i ymgymryd â nifer o gamau gwella yn ystod 2021 i ymateb i'r asesiad hwn. Bydd y cynnydd yn erbyn y camau hyn yn cael ei fonitro gan y Tîm Gweithredol a Phwyllgorau'r Bwrdd Iechyd, ond bydd ymateb sefydliadol cyffredinol y camau hyn yn cael ei adolygu trwy fecanweithiau adrodd ac olrhain y Pwyllgor Archwilio, Cyllid a Risg.

Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn defnyddio adroddiadau gan Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru, Cronfa Risg Cymru ac arolygiaethau a chyrff rheoleiddio eraill i lywio'r dulliau llywodraethu a sicrwydd a sefydlwyd gan y sefydliad.

Mae mecanwaith olrhain ar gyfer yr argymhellion hyn hefyd ar waith ac yn cael ei fonitro gan y Pwyllgor Ansawdd, Profiad a Diogelwch Cleifion.

14. Datganiad Ansawdd Blynyddol

Nid yw'n ofynnol i'r Bwrdd Iechyd baratoi Datganiad Ansawdd Blynyddol ar gyfer 2020/21, fodd bynnag, mae'r Adroddiad Perfformiad yn darparu gwybodaeth am berfformiad o ansawdd.

15. System Rheolaeth Fewnol y Bwrdd Iechyd

Dyluniwyd system rheolaeth fewnol y Bwrdd Iechyd i reoli risg (clinigol ac anghlinigol) mewn ffordd gadarnhaol ond mae'n cydnabod na ellir dileu'r risg i flaenoriaethau, nodau ac amcanion strategol y Bwrdd Iechyd yn llwyr ond rhaid iddo allu dangos bod y rhain wedi cael eu hystyried a'u gwerthuso ac y gellir rheoli unrhyw effaith os caiff ei gwireddu yn effeithiol.

Mae'r system rheolaeth fewnol wedi bod ar waith ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r Cyfrifon Blynyddol ar 9 Mehefin 2021. Yn ystod 2020/21 addaswyd y system rheolaeth fewnol yn unol â threfniadau llywodraethu wedi'u haddasu'r Bwrdd Iechyd gyda monitro gan y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion.

Mae Ysgrifennydd y Bwrdd yn gyfrifol am gynnal a chydlynu'r dull risg corfforaethol a'r Arweinydd Gweithredol ar gyfer rheoli risg glinigol yw'r Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddor Iechyd. Mae'r Bwrdd Iechyd a'i Bwyllgorau yn monitro rheolaeth risg gyda'r swyddogaeth weithredol yn ystyried y proffil risgiau ac yn cymryd rhan weithredol yn ei reolaeth.

Roedd y pandemig COVID-19 yn golygu newid i weithgaredd sefydliadol a'i reolaeth; crëwyd strwythur rheoli rhaglen bwrpasol - strwythur Gorchymyn a Rheoli Cynllunio Brys, gyda llif o wybodaeth i'r Bwrdd. Cefnwyd ar y strwythur hwn ar 21 Rhagfyr 2020 a chafodd ei ddisodli gan brosesau adrodd busnes ac uwchgyfeirio symlach gyda Grwpiau Efydd safle gweithredol yn adrodd yn uniongyrchol i'r Tîm Gweithredol.

Datblygodd y Bwrdd Iechyd gofrestr risg weithredol benodol ar gyfer rheolaeth y sefydliad o'r pandemig a chafodd ei hystyried, ei hadolygu a'i diweddarau gan y Tîm Gweithredol yn rheolaidd.

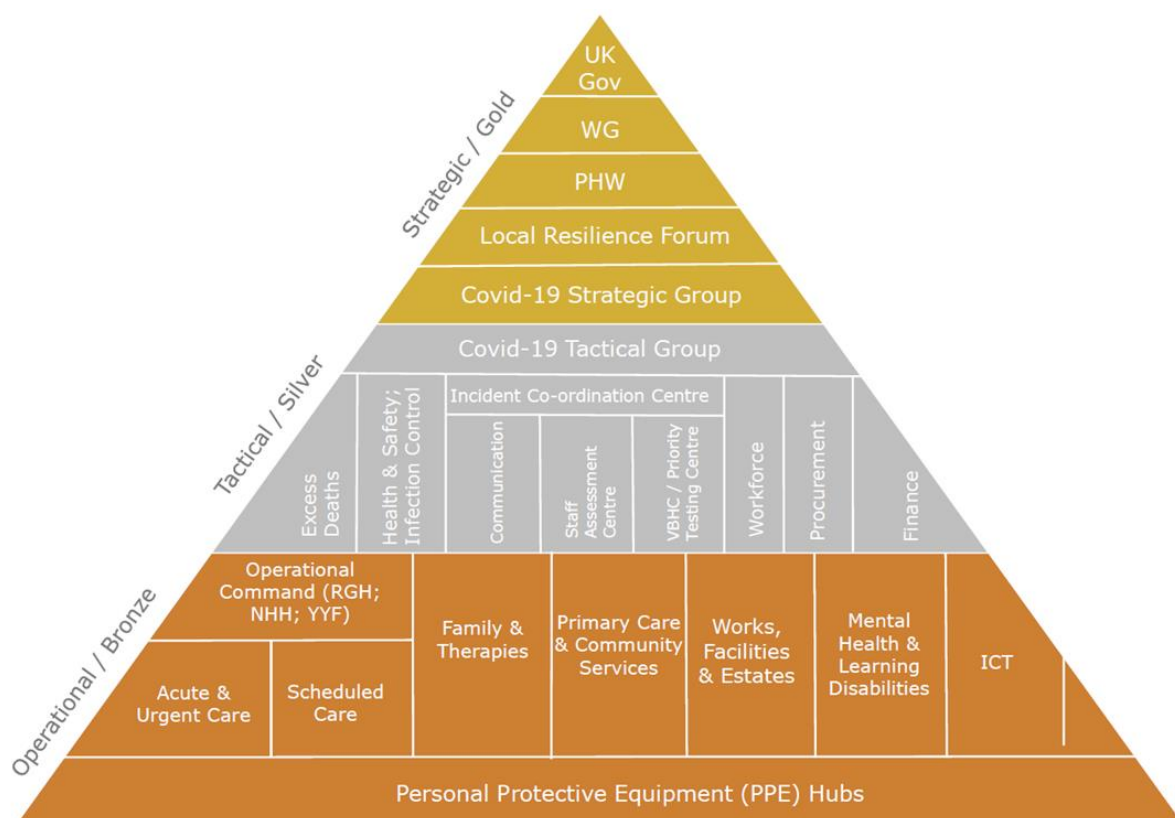
Yn dilyn mireinio rheolaeth risg, cyflwynwyd cofrestr risg strategol wedi'i hail-lunio i'r Bwrdd ym mis Mawrth 2021. Newidiodd proffil risg y Bwrdd Iechyd oherwydd yr ymateb i'r Pandemig COVID-19 ac mae bellach yn cynnwys risg benodol mewn perthynas ag effaith y pandemig ac unrhyw Amrywiolion sy'n Peri Pryder (VOCs) dilynol.

16. Capasiti i ymdrin â risg

Fel yr amlygwyd o'r blaen, roedd yr angen i gynllunio ac ymateb i'r pandemig COVID-19 yn cyflwyno nifer o heriau i'r Bwrdd Iechyd. Nodwyd nifer o risgiau newydd a risgiau'n dod i'r amlwg. Er bod gan y sefydliad gynllun digwyddiad mawr a pharhad busnes ar waith, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004, mae graddfa ac effaith y pandemig wedi bod yn ddigyffelyb. Cymerwyd camau sylweddol ar lefel genedlaethol a lleol i ymateb i'r effaith ar y sefydliad a'r boblogaeth. Mae hyn wedi cynnwys gweithio mewn partneriaeth ar yr ymateb amlasiantaethol fel aelod allweddol o'r Grŵp Cydlynw Strategol. Erys lefel o ansicrwydd ynghylch yr effaith gyffredinol y bydd hyn yn ei chael ar ddarparu gwasanaethau ar unwaith ac yn y tymor hwy gan y sefydliad, er fy mod yn hyderus bod yr holl gamau priodol yn cael eu cymryd.

Amlinellir y model Rheoli Risg sydd ar waith yn ystod ymateb y Bwrdd Iechyd i'r pandemig yn Strategaeth Rheoli Risg y Bwrdd Iechyd. Dylid cydnabod bod y Strategaeth Rheoli Risg yn cael ei hadolygu ar hyn o bryd a bydd fersiwn ddiwygiedig yn cael ei chyflwyno i'r Bwrdd ym mis Medi 2021.

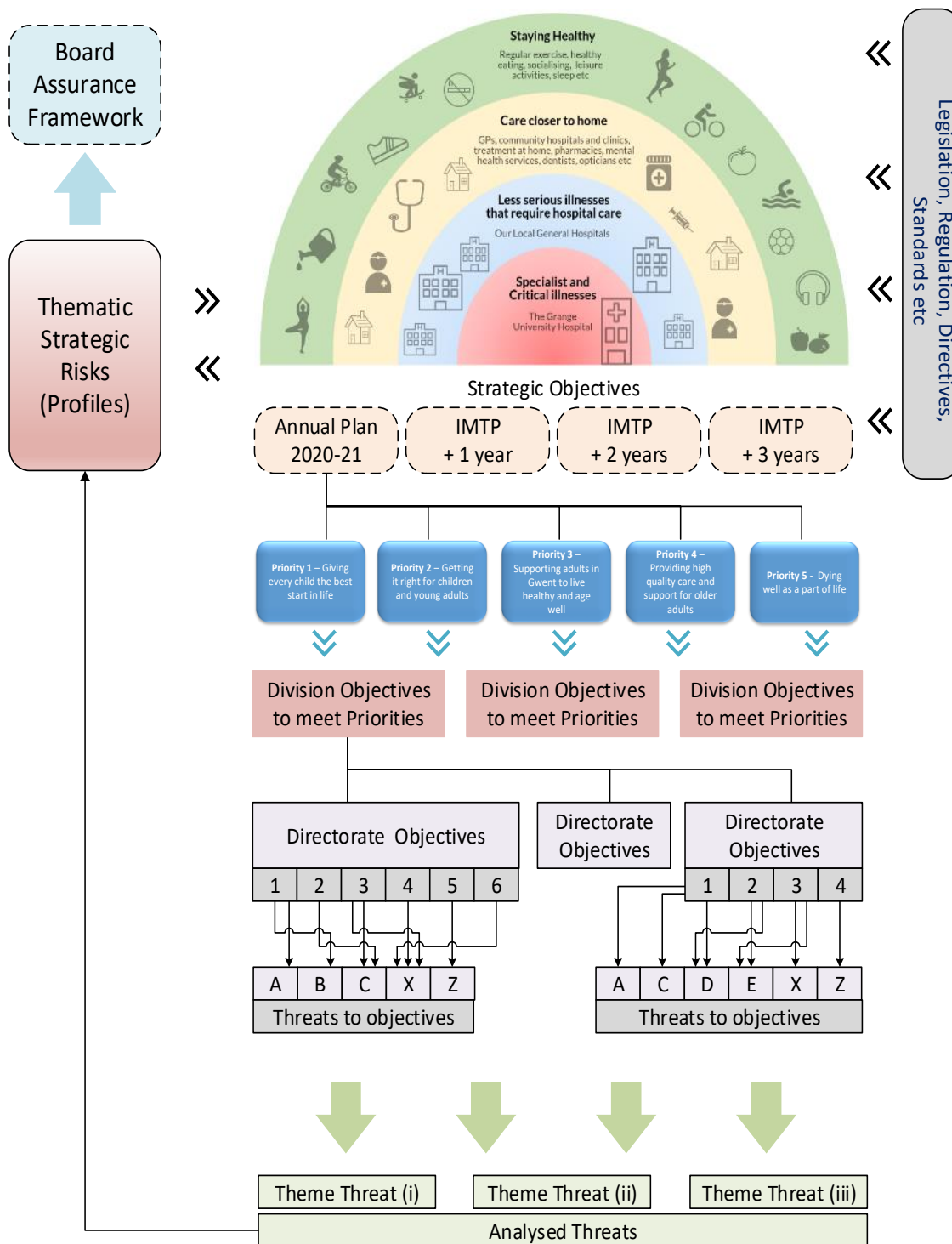
Yn ychwanegol at y trefniadau a ddisgrifir yn y Strategaeth Rheoli Risg, mabwysiadodd y Bwrdd Iechyd strwythur 'Gorchymyn a Rheoli' hefyd, dangosir enghraifft ar ffurf diagram ohono isod:

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i weithio'n agos gydag ystod eang o bartneriaid, gan gynnwys Llywodraeth Cymru wrth iddi barhau gyda'i hymateb, a chynllunio i'r cyfnod adfer. Bydd angen sicrhau bod trefniadau rheoli risg cadarn a'r gallu i nodi, asesu a lliniaru risgiau a allai effeithio ar allu'r sefydliad i gyflawni ein hamcanion strategol, yn sail i hyn.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo i ymgysylltu â'i randdeiliaid er mwyn deall proffiliau risg priodol yn llawn yn enwedig mewn perthynas â risgiau a rennir. Ar hyn o bryd, nid oes yna unrhyw risgiau a rennir lefel uchel sylweddol, fodd bynnag, mae gwaith datblygu pellach ar y gweill wrth ymgorffori'r dull rheoli risg diwygiedig i gynnwys proffiliau risg rhanddeiliaid allweddol wrth ystyried a datblygu ein mesurau lliniaru ein hunain.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i ddatblygu'r ffordd y mae'n ymdrin â rheoli risg. Mae'r dull diwygiedig yn canolbwyntio ar y bygythiadau i nodau ac amcanion strategol y Bwrdd Iechyd ac mae gwaith ar y gweill i gryfhau cysylltiadau ag adrodd a chanlyniadau rheoli perfformiad i ddangos eu bod yn dangos sicrwydd pellach. Mae dull diwygiedig y Bwrdd Iechyd yn cynnwys darparu Dangosfwrdd Risg ac mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn Fframwaith Sicrwydd Bwrdd diwygiedig y Bwrdd Iechyd. Cymeradwywyd y dull Rheoli Risg diwygiedig yn ffurfiol yng nghyfarfod Pwyllgor Archwilio'r Bwrdd Iechyd ar 8 Ebrill 2021. Mae'r diagram isod yn rhoi trosolwg o'r model Rheoli Risg sy'n cael ei fabwysiadu gan y Bwrdd Iechyd.

17. Hyfforddiant Rheoli Risg

Parhaodd hyfforddiant Rheoli Risg ar sail ad-hoc yn ystod 2020 oherwydd effaith Covid-19. Yn ystod 2021, cynhelir dadansoddiad o anghenion hyfforddiant rheoli risg i ddatblygu cynllun hyfforddi cadarn ochr yn ochr â chreu Cymuned Ymarfer yn benodol ar gyfer rheoli risg, y rhagwelir y bydd ei chyfarfod agoriadol yn cael ei gynnal yn ystod Hydref 2021.

18. Proffil Risg Corfforaethol

Ar 31 Mawrth 2021 roedd yna 17 o risgiau ar Broffil Risg Corfforaethol y Bwrdd Iechyd, sydd hefyd yn nodi lefel y risg y mae'r Bwrdd Iechyd yn fodlon ei dderbyn ac unrhyw gamau a gymerir i fynd i'r afael â'r risgiau.

Mae'r proffil risg fel y ganlyn:

Categori Risg	Nifer y risgiau ym mis Mawrth 2021
Risgiau Strategol	7
Risgiau Ariannol	1
Risgiau Gweithredol/Busnes	5
Risgiau Cydymffurfio	2
Risgiau Iechyd Cyhoeddus	2

Amlinellir proffil y lefel risgiau a aseswyd ar 31 Mawrth 2021 ar y map risg isod.

Sgôr Effaith	Sgôr Tebygolrwydd				
	1 Prin	2 Annhebygol	3 Posibl	4 Teb ygol	5 Bron yn sicr
5 - Trychinebus			3	5	
4 - Mawr	2	3	3	1	
3 - Cymedrol					
2 - Bach					
1 - Dibwys					

Aseswyd pum risg fel risgiau lefel uchel:

RISG NEWYDD	Methiant i adnabod a rheoli amrywiolion COVID-19 newydd sy'n peri pryder gan arwain at ledaeniad cyflym a niwed.	20
CRR002	Methiant i recriwtio a chadw staff sydd â sgiliau priodol ac uwch arweinwyr i ddarparu gofal o ansawdd uchel.	20
CRR019	Methiant i ddiwallu anghenion y boblogaeth sydd angen lefelau uchel o ofal cefnogol brys, gan gynnwys rhyddhau ambiwlansys yn brydlon i ymateb i alw cymunedol heb ei reoli.	20
CRR023	Risg bosibl i iechyd y boblogaeth mewn perthynas â niwed y gellir ei osgoi oherwydd rhoi blaenoriaeth i reoli'r pandemig COVID-19.	20
CRR020	Methiant i weithredu System Wybodaeth Gofal Cymunedol Cymru (WCCIS)	20

19. Y fframwaith risg a rheoli

Mae dull y Bwrdd Iechyd o reoli risg yn darparu fframwaith a phroses strwythuredig ar gyfer nodi a rheoli pob risg (clinigol ac anghlinigol) ar draws y sefydliad i lywio'r broses o wneud penderfyniadau yn well a sicrhau'r canlyniadau gorau posibl i'n poblogaeth. Bydd penderfyniad y Bwrdd Iechyd ar sut i reoli ei risgiau yn wahanol ar gyfer yr ystod o risgiau a nodwyd a'r wybodaeth y mae'n ei derbyn am y risg a'r gwasanaeth ac adlewyrchir hyn yn natganiad Parodrwydd i Dderbyn Risg presennol y Bwrdd Iechyd [link](#). Mae datganiad parodrwydd i dderbyn risg diwygiedig a diffiniadau cytunedig o lefelau goddefgarwch risg yn cael eu datblygu ar hyn o bryd a bydd yn rhan annatod o Fframwaith Sicrwydd diwygiedig y Bwrdd a fydd yn cael ei ystyried yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Mai 2021.

Mae systemau a phrosesau'r Bwrdd Iechyd yn caniatáu i'r Bwrdd a'r staff weithredu'r camau angenrheidiol i ymateb i risgiau ar bob lefel sefydliadol. Maent hefyd yn hwyluso adrodd am risgiau ledled y sefydliad, gan gynyddu i lefelau rheoli uwch ac i'r Bwrdd Iechyd a'i Bwyllgorau.

20. Rheoli Gwybodaeth

Mae gan y Bwrdd Iechyd ystod o gyfrifoldebau mewn perthynas â'r wybodaeth y mae'n ei dal, ei defnyddio a'i rhannu. Y Cyfarwyddwr Meddygol yw Gwarcheidwad Caldicott y Bwrdd Iechyd a'r Cyfarwyddwr Cynllunio, Digidol a TGCh (Gwybodaeth, Cyfathrebu a Thechnoleg) yw'r Uwch Berchennog Risg Gwybodaeth (SIRO).

Roedd y trefniadau llywodraethu wedi'u haddasu yn golygu bod y Pwyllgor Llywodraethu Gwybodaeth (IGC) wedi'i atal yn ystod y pandemig a

dosbarthwyd ei swyddogaeth i'r Bwrdd, y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i weithredu prosesau a chyfathrebu ynghylch olrhain asedau gwybodaeth, y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR) a diogelu data. Mae'r deunydd hyfforddi e-ddysgu ar lywodraethu gwybodaeth wedi'i ddiwygio ac mae ar gael ar y fewnwyd. Mae diwygio hysbysiadau preifatrwydd ar lefel genedlaethol a lleol wedi digwydd ac maent yn cael eu defnyddio. Mae polisïau llywodraethu gwybodaeth yn parhau i gael eu hadolygu ar sail Cymru gyfan fel rhan o'r gwaith cydweithredol sy'n ofynnol yng ngoleuni GDPR i sicrhau cysondeb cynnwys a chyd-destun polisi ar draws sefydliadau.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i fod yn rhagweithiol wrth ddefnyddio fframwaith cymorth rheoli Llywodraethu Gwybodaeth GIG Cymru i sicrhau cysondeb polisi, safonau a dehongliad o'r gyfraith a rheoleiddio ar draws sefydliadau GIG Cymru.

Yn ystod 2020-21, cafodd y Bwrdd Iechyd ychydig dros 4,500 o Geisiadau Cais Gwrthrych am Wybodaeth (SARs) o dan y Ddeddf Diogelu Data; mae hyn yn ostyngiad o 22% o'i gymharu â 2019-20. Mae'r gyfran fwyaf o geisiadau sy'n cael eu gwneud yn parhau i gael eu gwneud gan gyfreithwyr a gwasanaethau cyfreithiol. Roedd y pandemig yn golygu bod argaeledd staff yn gyfyngedig ac mae cwrdd â'r terfyn amser o 30 diwrnod wedi bod yn heriol, ond mae'r gyfradd gydymffurfio wedi bod yn gyson ar dros 90% dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, a chyfradd cydymffurfio eleni yw 94%.

Mae fframwaith Cytundeb Rhannu Gwybodaeth Bersonol Cymru (WASPI) wedi'i ymgorffori yn y ffordd y mae'r Bwrdd Iechyd yn rhannu gwybodaeth berthnasol gyda'i sefydliadau partner. Roedd hyn yn bwysig wrth rannu gwybodaeth bersonol rhwng partneriaid fel rhan o'r ymateb i COVID-19.

Cofnodwyd 661 o ddigwyddiadau llywodraethu gwybodaeth gan staff eleni ar System Adrodd am Ddigwyddiadau DATIX y Bwrdd Iechyd; gostyngiad o dros 50 o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae'r digwyddiadau hyn o lefelau amrywiol o bryder, megis tudalennau ar goll mewn cofnod papur, i systemau TGCh ddim ar gael am gyfnod o amser, ond ni nodwyd bod yr un ohonynt yn ddigwyddiadau mawr.

Gwnaethpwyd un gŵyn i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) gan achwynydd (ni adroddwyd unrhyw bryderon gan y Bwrdd Iechyd). Darparodd y Bwrdd Iechyd dystiolaeth gefnogol i'r ICO i ddangos ei fod yn gweithredu o fewn y gyfraith ac wedi darparu gwasanaeth effeithiol i'r achwynwyr ynghylch eu gwybodaeth. Unwaith eto, eleni, ni wnaeth y ICO gymryd unrhyw gamau yn erbyn y Bwrdd Iechyd. Mae'r Bwrdd Iechyd yn agored ac yn dryloyw ynghylch y ffordd y mae'n rheoli gwybodaeth; mae'n credu bod ganddo berthynas gydweithredol y gellir ymddiried ynddo gyda'r cyhoedd, ei bartneriaid iechyd a gofal a'r ICO. Ni fu unrhyw esgeulustra o ran diogelwch data heblaw rhai dibwys.

21. Safonau Iechyd a Gofal

Daeth y Safonau Iechyd a Gofal i rym ar 1 Ebrill 2015 ac maent yn ymgorffori adolygiad o 'Gwneud yn Dda, Gwneud yn Well: Safonau ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Cymru (2010)' a 'Hanfodion Safonau Gofal (2003)'. Maent yn nodi fframwaith safonau cyffredin Llywodraeth Cymru i gynorthwyo'r GIG a sefydliadau partner i ddarparu gwasanaethau effeithiol, amserol ac o ansawdd ar draws pob lleoliad gofal iechyd ac yn disgrifio'r hyn y gall pobl ei ddisgwyl pan fyddant yn cyrchu gwasanaethau iechyd.

Mae'r Safonau'n darparu fframwaith sy'n ceisio sicrhau bod y gwasanaethau a ddarperir yn integredig ac o'r ansawdd uchaf. Mae'r Safonau Iechyd a Gofal yn ymdrin â saith thema allweddol ac yn ganolog iddynt mae ffocws ar ofal sy'n canolbwyntio ar y claf a chydabyddir eu bod wedi'u hamgylchynu gan y gofyniad am lywodraethu, arweinyddiaeth ac atebolrwydd clir. Arweinir y gwaith ar Safonau Iechyd a Gofal gan y Cyfarwyddwr Nyrsio a'i fonitro o ran cydymffurfiaeth gan y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion.

Mae adolygiad o'r llywodraethu o amgylch pob un o'r Safonau Iechyd a Gofal ar y gweill ar hyn o bryd, gyda golwg ar sicrhau monitro cadarn o'r ansawdd a'r diogelwch sy'n gysylltiedig â phob un o'r safonau. Disgwylir y bydd yr adolygiad hwn wedi'i gwblhau erbyn mis Medi 2021.

Nodir arweinydd corfforaethol ar gyfer pob safon sydd â'r lefel ofynnol o wybodaeth arbenigol i oruchwylio cynnydd mewn perthynas â'r safon. Bydd yr unigolion hyn yn allweddol wrth hwyluso'r grwpiau a'r pwyllgorau cysylltiedig. Eu rôl fydd goruchwylio'r dystiolaeth a'r wybodaeth a ystyrir ym mhob grŵp i sicrhau ei bod yn parhau i ddarparu sicrwydd mewn perthynas â'r safon benodol.

Cynhyrchir adroddiad sicrwydd blynyddol, gan ddefnyddio fframwaith cyson, ar gyfer pob un o'r 7 safon a bydd yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Canlyniadau, Ansawdd a Diogelwch Cleifion, trwy'r Grŵp Gweithredol Ansawdd a Diogelwch Cleifion. Bydd yr adroddiad yn darparu manylion o ran cyd-fynd â'r safonau sy'n amlinellu perfformiad ac arfer ar gyfer pob Isadran gyda chmau i sicrhau gwelliannau lle bo angen. Bydd yr adroddiadau hyn yn cael eu trefnu ar draws y flwyddyn.

Ar ôl cwblhau'r adolygiad Safonau Iechyd a Gofal, bydd angen adolygu a phrofi'r broses i sicrhau proses gadarn a chynhwysfawr mewn perthynas â sicrwydd. Ymgwymerir â'r adolygiad hwn erbyn canol 2022.

22. Datgeliadau Sicrwydd Ychwanegol

Mae mesurau rheoli ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth â holl rwymedigaethau cyflogwyr o dan ddeddfwriaeth cydraddoldeb, amrywiaeth a hawliau dynol. Fel cyflogwr gyda staff sydd â hawl i aelodaeth o Gynllun Pensiwn y GIG, mae yna fesurau rheoli ar waith i sicrhau y cydymffurfir â phob gofyniad ar gyflogwr o fewn rheoliadau'r cynllun. Mae hyn yn cynnwys sicrhau fod didyniadau o gyflogau, cyfraniadau cyflogwr a thaliadau i'r Cynllun yn unol â rheolau'r Cynllun, a bod cofnodion cynllun pensiwn aelodau yn cael eu diweddarau'n gywir yn unol â'r amserlen a fanylir yn y Rheoliadau.

Mae'r sefydliad wedi ymgymryd ag asesiadau risg ac mae Cynlluniau Darparu Gostyngiadau Carbon yn eu lle yn unol â'r gofynion parodrwydd am argyfwng ac argyfwng sifil posibl yn seiliedig ar ragamcaniadau tywydd Rhaglen Effeithiau Hinsawdd y DU (UKCIP) 2009 i sicrhau fod y sefydliad yn cydymffurfio â'r rhwymedigaeth o dan y Ddeddf Newid Hinsawdd a'r gofynion Adrodd ar Addasiadau.

Cafodd yr ymateb i'r pandemig COVID-19 flaenoriaeth yn ystod 2020 a chyflwynodd hyn sawl her newydd. Cymerwyd camau sylweddol ar lefelau cenedlaethol a lleol ac mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i weithio mewn partneriaeth â llawer o asiantaethau ac fel aelod allweddol o'r Grŵp Cydlyn Strategol. Mae'r sefydliad yn parhau i weithio'n agos gydag ystod eang o bartneriaid wrth iddo barhau gyda'i ymateb a chynllunio ar gyfer y cyfnod adfer. Bydd angen sicrhau bod trefniadau rheoli risg cadarn yn sail i hyn er mwyn cyflawni ein hamcanion strategol.

23. Gwirio ar ôl Gwneud Taliadau

Yn unol â chyfarwyddiadau Llywodraeth Cymru, mae'r Tîm Gwirio ar ôl Gwneud Taliadau (PPV), (rôl a gyflawnwyd ar gyfer y Bwrdd Iechyd gan Bartneriaeth Cydwasanaethau'r GIG), mewn perthynas â Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol, Gwasanaethau Uwch, Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol a Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol wedi cyflawni ei waith o dan delerau'r cytundeb lefel gwasanaeth (CLG) ac yn unol â phrotocolau cytunedig GIG Cymru. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn craffu ar y maes hwn yn flynyddol.

24. Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015 - Tryloywder mewn Cadwyni Cyflenwi

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo i ac yn gwbl ymroddedig i God Ymarfer Cyflogaeth Foesegol mewn Cadwyni Cyflenwi Llywodraeth Cymru.

Sefydlwyd hyn gan Lywodraeth Cymru i gefnogi datblygiad cadwyni cyflenwi mwy moesegol i gyflawni contractau ar gyfer sector cyhoeddus Cymru a sefydliadau'r trydydd sector sy'n cael arian cyhoeddus.

Mae'r cod ymarfer yn nodi nifer o ymrwymïadau ac mae'r Bwrdd Iechyd wedi paratoi cynllun gweithredu fel y gall fonitro cynnydd yn erbyn y rhain. Gwnaed cynnydd da hyd yn hyn yn erbyn yr ymrwymïadau allweddol hyn. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi cynnwys y gofyniad i bob cyflenwr gwrdd â gofynion y Ddeddf yn ein Telerau ac Amodau contract safonol y GIG.

Mae'r swyddogaeth caffael yn faes allweddol ar gyfer cyflogaeth foesegol mewn cadwyni cyflenwi. Mae hyn yn cael ei redeg gan Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP) sy'n cael ei gynnal gan Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre (Felindre).

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am y gwaith a wnaed gan NWSSP ar ran y Bwrdd Iechyd ar wefan [y Bartneriaeth Cydwasanaethau](#)

25. Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU

Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd wedi cynnal hunanasesiad yn erbyn prif egwyddorion Cod Llywodraethu Corfforaethol y DU fel y maent yn ymwneud â sefydliad sector cyhoeddus y GIG yng Nghymru. Mae'r asesiad hwn wedi'i lywio gan Asesiad Strwythuredig Archwilio Cymru ac adborth allweddol o'r Archwiliad Mewnol. Mae'r Bwrdd Iechyd yn fodlon ei fod yn cydymffurfio â phrif egwyddorion y Cod, gan gynnal ei fusnes yn agored ac yn dryloyw wrth gydnabod y bydd y pandemig wedi cael effaith ar y dulliau o wneud hyn. Nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi nodi unrhyw wyriadau oddi wrth y Cod yn ystod y flwyddyn.

26. Adolygiad o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol

Fel y Swyddog Atebol, rwy'n gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol ac mae hyn yn cael ei lywio gan waith Swyddfa Archwilio Cymru, Archwilio Mewnol y GIG a'r Swyddogion Gweithredol sydd â chyfrifoldeb am ddatblygu a chynnal y fframwaith rheolaeth fewnol a sylwadau a wnaed gan yr archwilwyr allanol yn eu llythyr archwilio a'u hadroddiadau.

Mae fy nghyngor i'r Bwrdd yn cael ei lywio gan adroddiadau ar reolaethau mewnol a dderbynnir gan ei holl bwyllgorau ac yn benodol y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion. Mae'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion hefyd yn darparu sicrwydd sy'n ymwneud â materion llywodraethu clinigol, diogelwch cleifion a safonau iechyd. Hefyd, mae adroddiadau a gyflwynir i'r Bwrdd gan y tîm Gweithredol yn nodi materion risg i'w hystyried.

Mae COVID-19 ac ymateb y Bwrdd Iechyd iddo wedi dominyddu eleni, felly ni chafwyd adolygiadau blynyddol o fusnes pwyllgorau yn ystod y flwyddyn. Ailddechreuir hyn cyn gynted â phosibl a bydd yn rhan o adolygiad ehangach o lywodraethu a myfyrio ar ddysgu yn dilyn y pandemig COVID-19.

27. Cyfarwyddiadau Gweinidogol 2020/2021 a Chylchlythyrau Iechyd Cymru

Cofnodir Cylchlythyrau Iechyd Cymru sy'n cyrraedd a nodir Cyfarwyddwr Gweithredol arweiniol i oruchwyllo gweithrediad y camau gofynnol neu i ddatblygu'r ymateb gofynnol. Mae'r Bwrdd, Pwyllgor dynodedig neu'r Tîm Gweithredol yn monitro cynnydd yn erbyn y cylchlythyrau yn dibynnu ar y pwnc neu'r camau sy'n ofynnol yn y cylchlythyr.

Er, nad oes unrhyw faterion o bwys i'w hadrodd mewn perthynas â gweithredu'r Cyfarwyddiadau Gweinidogol hyn neu Gylchlythyrau Iechyd Cymru a gyhoeddwyd yn 2020/2021, rydym wedi cyfeirio at Gyfarwyddyd Gweinidogol 2019/2020 ynghylch cynnig Treth Pensiwn y GIG 2019 i 2020 yn Nodyn 21.1 o'r datganiadau ariannol. Mae rhestr o Gyfarwyddiadau Gweinidogol Llywodraeth Cymru a gyhoeddwyd yn 2020/21 a'r camau a gymerwyd gan y Bwrdd Iechyd yn Atodiad Tri.

28. Archwilio Mewnol

Mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol yn darparu asesiad o sicrwydd ar y system rheolaeth fewnol i mi fel Swyddog Atebol a'r Bwrdd trwy'r Pwyllgor Archwilio. Rwyf wedi comisiynu rhaglen o waith archwilio a gyflwynwyd yn unol â safonau archwilio mewnol y sector cyhoeddus gan Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru. Cytunir ar gwmpas y gwaith hwn gyda'r Pwyllgor Archwilio ac mae'n canolbwyntio ar feysydd risg sylweddol a blaenoriaethau gwella lleol.

Mae'r farn gyffredinol gan y Pennaeth Archwilio Mewnol ar lywodraethu, rheoli risg a rheolaeth yn swyddogaeth o'r rhaglen archwilio hon sy'n seiliedig ar risg ac mae'n cyfrannu at y darlun o sicrwydd sydd ar gael i'r Bwrdd wrth adolygu effeithiolrwydd a chefnogi ein hymgyrch i wella'n barhaus.

Effeithiwyd ar y rhaglen gan yr angen i ymateb i'r pandemig COVID-19 gyda rhai archwiliadau wedi'u gohirio, eu canslo neu eu cwtogi wrth i'r sefydliad ymateb i'r pandemig. Mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol yn fodlon y bu digon o sylw i archwiliadau mewnol yn ystod y cyfnod adrodd er mwyn rhoi Barn Flynyddol y Pennaeth Archwilio Mewnol. Wrth lunio'r Farn mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol wedi ystyried effaith yr archwiliadau nad ydynt wedi'u cwblhau'n llawn.

Mae adroddiad y Pennaeth Archwilio ar gael trwy'r [ddolen](#) ganlynol.

Mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol wedi dod i'r casgliad:

Gall y Bwrdd gymryd sicrwydd rhesymol bod trefniadau i sicrhau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol, o fewn y meysydd hynny sy'n cael eu hadolygu, wedi'u cynllunio'n briodol a'u cymhwyso'n effeithiol. Mae rhai materion yn gofyn am sylw rheolwyr wrth ddylunio rheolaeth neu gydymffurfio ag effaith isel i gymedrol ar amlygiad risg weddilliol nes iddynt gael eu datrys.

Oherwydd effaith sylweddol COVID-19 ar y Bwrdd Iechyd, bu'n rhaid i'r cynllun archwilio mewnol fod yn ystwyth ac yn ymatebol i sicrhau bod risgiau allweddol sy'n datblygu yn cael eu cynnwys. O ganlyniad i'r dull hwn, a chyda chefnogaeth swyddogion ac aelodau annibynnol ar draws y Bwrdd Iechyd, mae'r cynllun wedi'i gyflawni'n sylweddol yn unol â'r amserlen y cytunwyd arni a'r newidiadau sy'n ofynnol yn ystod y flwyddyn, fel y'u cymeradwywyd gan y Pwyllgor Archwilio. Hefyd, mae adroddiadau cynnydd archwilio rheolaidd wedi'u cyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio. Er bod newidiadau wedi'u gwneud i'r cynllun yn ystod y flwyddyn, mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol wedi cadarnhau bod digon o waith archwilio wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn i allu rhoi barn gyffredinol yn unol â gofynion Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus.

Cyhoeddwyd cyfanswm o 26 adroddiad yn ystod y flwyddyn, dyrannwyd Sicrwydd Sylweddol i wyth, dyrannwyd Sicrwydd Rhesymol i wyth a dyrannwyd Sicrwydd Cyfyngedig i un. Ni ddyrannwyd Dim Sicrwydd i unrhyw adroddiadau. Cyhoeddwyd naw adroddiad ymgynghorol a di-farn hefyd.

Derbyniodd yr archwiliad o Atal a Rheoli Heintiau barn o Sicrwydd Cyfyngedig ac adroddwyd arno i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Ebrill 2021. Cafodd y Pwyllgor esboniad mewn perthynas â'r rhesymau a chydabuwyd yr amgylchiadau a'r heriau ynghylch yr archwiliad. Bydd y Tîm Gweithredol yn cynnal adolygiad ar draws y Bwrdd Iechyd i fynd i'r afael â'r angen i sicrhau bod prosesau cofnodi priodol yn cael eu gweithredu.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn cynnal system olrhain ar gyfer argymhellion archwilio mewnol a'r camau rheoli y cytunwyd arnynt ac adroddir ar y rhain yn rheolaidd i Bwyllgor Archwilio'r Bwrdd Iechyd. Yn ogystal, mae cynnydd y camau gweithredu ar gyfer pob adroddiad sicrwydd cyfyngedig yn cael ei olrhain gan y Tîm Gweithredol a'r Pwyllgor Archwilio. Mae adroddiadau'r Pwyllgor Archwilio ar gael trwy ddilyn y [ddolen](#) hon.

29. Casgliad

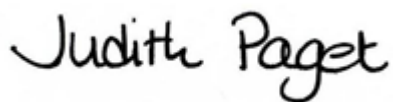
Yn ystod 2020/21 gwelodd y Bwrdd Iechyd, ynghyd â sefydliadau eraill y GIG, alwadau digynsail ar ein gwasanaethau oherwydd y pandemig COVID-19. Roedd hyn yn gofyn am newidiadau ac addasiadau i'r ffyrdd y buom yn gweithio i ddarparu ein gwasanaethau a'r ffordd yr oeddem yn llywodraethu ein sefydliad ac yn darparu systemau a mecanweithiau rheolaeth fewnol cadarn. Adlewyrchwyd hyn yn y Datganiad hwn.

Wrth i ni barhau i ymateb i'r Pandemig, rydym bellach yn cychwyn ar y ffordd hir i adfer. Mae'r cyfnod o drefniadau llywodraethu wedi'u haddasu bellach wedi dod i ben ac mae'r dysgu o'r ymateb i'r pandemig wedi ysgogi

newid i'r ffordd y byddwn yn cynnal busnes yn y dyfodol. Rydym nawr yn symud i amgylchedd gweithio ystwyth ac mae'r defnydd o dechnoleg i wella perfformiad yn parhau i dyfu.

Er bod effaith y pandemig yn sylweddol mae'r Bwrdd Iechyd wedi parhau i wneud cynnydd a datblygu yn ystod 2020/21. Rydym wedi bod yn datblygu ac yn ymgorffori ein hymagwedd at lywodraethu da a fframwaith rheolaethau priodol ar draws y sefydliad ac mae mabwysiadu'r fframwaith llywodraethu wedi'i addasu, Fframwaith Sicrwydd Bwrdd wedi'i fireinio a dull rheoli risg yn dystiolaeth o allu'r Bwrdd Iechyd i newid a gwella. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwymo i barhau i symud ymlaen a gwella ein trefniadau wrth i ni ddatblygu ymhellach fel sefydliad yn y flwyddyn i ddod a myfyrio ar effaith COVID-19.

Bydd gwybodaeth yn parhau i gael ei chyhoeddi i roi sicrwydd i'n cleifion, defnyddwyr gwasanaeth, dinasyddion a rhanddeiliaid bod y gwasanaethau a ddarparwn o ansawdd uchel, yn ddiogel, yn effeithiol ac yn effeithlon. Mae agor Ysbyty Athrofaol y Faenor yn rhoi cyfle i barhau i drawsnewid ein gwasanaethau iechyd a lles gyda disgwyliadau cynyddol gan ein dinasyddion a byddwn yn parhau i gynnwys cleifion a dinasyddion yn weithredol wrth ddylunio, darparu a thrawsnewid y gwasanaethau hyn. Bydd ein mecanweithiau llywodraethu yn agored ac yn dryloyw i alluogi monitro, craffu ac asesu'r disgwyliadau hyn i sicrhau eu bod yn cael eu cyflawni'n llwyddiannus.

Judith Paget

Prif Weithredwr

Dyddiad: 9 Mehefin 2021

Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan
Adroddiad Cyflogau a Staff
1 Ebrill 2020 - 31 Mawrth 2021

Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol y Cyfarwyddwyr

Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth mewn perthynas â chydabyddiaeth ariannol i'r bobl hynny mewn swyddi uwch yn y Bwrdd Iechyd sydd ag awdurdod a chyfrifoldeb dros gyfarwyddo neu reoli prif weithgareddau'r Bwrdd Iechyd. Darparwyd hyn hefyd yng Nghyfrifon Blynnyddol y Bwrdd Iechyd a gymeradwywyd ar 9 Mehefin 2021, ond maent wedi'u hatgynhyrchu yma er hwylustod.

Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol										
Cyflog a hawliau pensiwn uwch reolwyr										
		2020-21					2019-20			
		Cyflog	Buddion	Buddion	Cyfanswm		Cyflog	Buddion	Buddion	Cyfanswm
Enw	Teitl	(mewn bandiau o £5,000)	mewn nwyddau (i'r £100 agosaf)	Pensiwn	(mewn bandiau o £5,000)		(mewn bandiau o £5,000)	mewn nwyddau (i'r £100 agosaf)	Pensiwn	(mewn bandiau o £5,000)
		£000	£00	£000	£000		£000	£00	£000	£000
Cyfarwyddwyr Gweithredol										
Judith Paget	Prif Weithredwr	205 – 210	0	37	245 – 250		200 – 205	0	20	225 – 230
Glyn Jones	Cyfarwyddwr Cyllid a Pherfformiad/Dirprwy Brif Weithredwr	150 – 155	0	39	190 – 195		150 – 155	0	(19)	130 – 135
Nicola Prygodzicz	Cyfarwyddwr Cynllunio, Digidol a TG	120 – 125	0	37	155 – 160		110 – 115	6	25	135 – 140
Martine Price	Cyfarwyddwr Nyrsio Dros Dro (tan 14.07.19)	0	0	0	0		35 – 40	0	11	45 – 50
Rhiannon Jones	Cyfarwyddwr Nyrsio (ers 15.07.19)	130 – 135	13	84	215 – 220		90 – 95	0	110	200 – 205
Geraint Evans	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	130 – 135	0	0	130 – 135		130 – 135	0	0	130 – 135
Dr James Calvert	Cyfarwyddwr Meddygol (Ers 04.01.21)	40 – 45	0	32	75 – 80		0	0	0	0
Dr Sarah Aitken	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd a Phartneriaethau Strategol (Tan 29.03.20) / Cyfarwyddwr Meddygol Dros Dro (Rhwyng 30.03.20 a 17.01.21) / Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd a Phartneriaethau Strategol (O 18.01.21)	155 – 160	0	48	205 – 210		125 – 130	0	33	160 – 165
Mererid Bowley	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd a Phartneriaethau Strategol Dros Dro (Rhwyng 10.04.20 a 18.01.21)	115 – 120	0	0	115 – 120		0	0	0	0

Dr Paul Buss	Cyfarwyddwr Meddygol (Tan 30.04.20)	15 – 20	0	0	15 – 20		195 – 200	0	0	195 – 200
Peter Carr	Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddorau Iechyd	105 – 110	77	29	140 - 145		105 – 110	0	75	180 – 185
Nick Wood	Cyfarwyddwr Gweithredol Cymuned Sylfaenol ac Iechyd Meddwl	140 - 145	2	28	170 – 175		140 - 145	51	34	180 – 185
Cyfarwyddwr Gweithrediadau										
Claire Birchall	Cyfarwyddwr Gweithrediadau	110 – 115	0	28	135 – 140		105 – 110	0	45	150 – 155
Ysgrifennydd y Bwrdd										
Richard Bevan	Ysgrifennydd y Bwrdd (Tan 30.11.20)	70 – 75	0	0	70 – 75		100 – 105	0	23	125 – 130
Richard Howells	Ysgrifennydd y Bwrdd Dros Dro (Ers 01.11.20)	35 – 40	0	35	70 – 75		0	0	0	0
Cynghorydd Arbennig i'r Bwrdd										
Philip Robson	Cynghorydd Arbennig i'r Bwrdd	35 – 40	0	0	35 – 40		35 – 40	0	0	35 – 40
Chris Koehli	Cynghorydd Arbennig i'r Bwrdd (Ers 15.07.19)	30 – 35	0	0	30 – 35		20 – 25	0	0	20 – 25
Cyfarwyddwyr Anweithredol										
Ann Lloyd CBE	Cadeirydd	65 – 70	0	0	65 – 70		65 – 70	0	0	65 – 70
Emrys Elias	Is-gadeirydd	55 – 60	0	0	55 – 60		55 – 60	0	0	55 – 60
Katija Dew	Aelod Annibynnol (Trydydd Sector/Sector Gwirfoddol)	15 – 20	0	0	15 – 20		15 – 20	0	0	15 – 20
Yr Athro Helen Sweetland	Aelod Annibynnol (Prifysgol) (Ers 01.01.21)	0	0	0	0		0	0	0	0

Yr Athro Dianne Watkins	Aelod Annibynnol (Prifysgol) (Ers 31.12.19)	0	0	0	0		10 – 15	0	0	10 – 15
Catherine Brown	Aelod Annibynnol (Cyllid) (Tan 14.09.19)	0	0	0	0		5 – 10	0	0	5 – 10
Richard Clark	Aelod Annibynnol (Awduddod Lleol)	15 – 20	0	0	15 – 20		15 – 20	0	0	15 – 20
Pippa Britton	Aelod Annibynnol (Cymuned)	15 – 20	0	0	15 – 20		15 – 20	0	0	15 – 20
Frances Taylor	Aelod Annibynnol (Cymuned) (Tan 31.01.20)	0	0	0	0		10 – 15	0	0	10 – 15
Paul Daneen	Aelod Annibynnol (Cymuned) (Ers 05.03.20)	15 – 20	0	0	15 – 20		0 - 5	0	0	0 - 5
Shelley Bosson	Aelod Annibynnol (Cymuned)	15 – 20	0	0	15 – 20		15 – 20	0	0	15 – 20
David Jones	Aelod Annibynnol (TGCh) (Tan 06.11.20)	5 – 10	0	0	5 – 10		15 – 20	0	0	15 – 20
Louise Wright	Aelod Annibynnol (Undeb Llafur)	0	0	0	0		0	0	0	0
Keith Sutcliffe	Aelod Annibynnol Cyswllt (Cadeirydd y Grŵp Rhanddeiliaid)	0	0	0	0		0	0	0	0
David Street	Aelod Annibynnol Cyswllt (Gwasanaethau Cymdeithasol)	0	0	0	0		0	0	0	0
Louise Taylor	Aelod Annibynnol Cyswllt (Cadeirydd y Fforwm Gweithwyr Iechyd Proffesiynol) (Ers 01.10.19)	0	0	0	0		0	0	0	0

Nid yw taliad bonws Cynllun Cydnabyddiaeth Ariannol Llywodraeth Cymru ar gyfer y GIG a gofal cymdeithasol o £735 i wobrwyo staff cymwys y GIG wedi'i gynnwys yng nghyfrifiadau Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol y GIG. Nid taliad cytundebol yw'r taliad bonws hwn, ond taliad untro i wobrwyo staff cymwys am eu hymrwymiad a'u hymdrechion diflino o dan yr amgylchiadau mwyaf heriol.

Mae cyflog Nick Wood ar gyfer 2019-20 wedi'i ailddatgan gan ei fod yn cynnwys gordaliad o gyflog sydd wedi'i ad-dalu.

Y cyflog a ddangosir ar gyfer Mererid Bowley yw'r swm a godwyd gan Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru, nid dyna'r gwir gyflog a dalwyd.

Mae cyflogau wedi eu hadrodd fel cyflog gros, cyn tynnu arian ar gyfer unrhyw gynlluniau aberthu cyflog. Yn ystod 2020-21 aberthodd Nick Wood £7,000 mewn perthynas â'r cynllun car ar brydles ac aberthodd Nicola Prygodzicz £1,000 mewn perthynas â'r cynllun offer cyfrifiadurol i'r cartref.

Datgelwyd manylion y swydd Cynghorydd Arbennig i'r Bwrdd gan y barnwyd ei fod yn dylanwadu ar benderfyniadau'r bwrdd.

Mae swm y buddion pensiwn am y flwyddyn sy'n cyfrannu at y cyfanswm ffigur sengl yn cael ei gyfrif gan ddefnyddio dull tebyg i'r un a ddefnyddir i ddeillio gwerthoedd pensiwn at ddibenion treth ac mae'n seiliedig ar wybodaeth a dderbyniwyd gan Asiantaeth Pensiynau BSA y GIG.

Cyfrifir gwerth buddion pensiwn fel y ganlyn:

$(\text{cynnydd gwirioneddol mewn pensiwn} \times 20) + (\text{cynnydd gwirioneddol mewn unrhyw gyfandaliad}) - (\text{cyfraniadau a wnaed gan aelod})$

*ac eithrio codiadau oherwydd chwyddiant neu unrhyw gynnydd neu ostyngiad oherwydd trosglwyddo hawliau pensiwn

Nid yw hwn yn swm a dalwyd i unigolyn gan y Bwrdd Iechyd yn ystod y flwyddyn, mae'n gyfrifiad sy'n defnyddio gwybodaeth o'r tabl buddion pensiwn. Gall llawer o ffactorau ddylanwadu ar y ffigurau hyn e.e. newidiadau yng nghyflog person, p'un a ydynt yn dewis gwneud cyfraniadau ychwanegol i'r cynllun pensiwn o'u cyflog ai peidio a ffactorau prisio eraill sy'n effeithio ar y cynllun pensiwn yn ei gyfanrwydd.

Dylid nodi bod y tablau uchod ac islaw yn cynnwys Cyfarwyddwyr yn y swydd ar yr adeg y darparodd Asiantaeth Pensiynau'r GIG y wybodaeth berthnasol ar bensiynau i staff yn unig, sef mis Chwefror 2021. O ganlyniad, ni wneir unrhyw ddatgeliadau pensiwn mewn perthynas â'r cyfarwyddwr canlynol a ymddeolodd yn ystod y flwyddyn:

R Bevan, Ysgrifennydd y Bwrdd 30 Tachwedd 2020

Aelodaeth y Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol a Thelerau Gwasanaeth (RATS)

Mae'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol a Thelerau Gwasanaeth yn cynghori'r Bwrdd ar faterion tâl a thelerau ac amodau. Cyhoeddir aelodaeth y Pwyllgor hwn fel rhan o'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol (AGS), a amlinellir yn Atodiad Un isod.

Mae polisi cydnabyddiaeth ariannol y Bwrdd Iechyd ar gyfer y flwyddyn ariannol bresennol a blynyddoedd ariannol yn y dyfodol yn cael ei bennu gan Lywodraeth Cymru a darperir canllawiau a gofynion i'r Bwrdd Iechyd. Mae lefelau tâl uwch wneuthurwyr penderfyniadau yn y Bwrdd Iechyd yn cael eu pennu yn unol â graddfeydd cyflog cenedlaethol a lefelau cyflog arfaethedig a gymeradwywyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer staff uchel iawn, nad ydynt yn dod o dan raddfeydd cyflog yr Agenda ar gyfer Newid.

Mae pob uwch reolwr yn y Bwrdd Iechyd yn destun arfarniad blynyddol a phroses Adolygiad Gwerthuso a Datblygu Perfformiad (PADR) y Bwrdd Iechyd. Mae'r broses hon yn gosod amcanion ar gyfer staff trwy gydol y flwyddyn ac yn asesu cyflawniad unigol yn erbyn yr amcanion hyn.

Mewn perthynas â chontractau a deiliadaeth Aelodau'r Bwrdd, gellir penodi'r Cadeirydd, yr Is-gadeirydd a'r Aelodau Annibynnol am dymhorau o hyd at 4 blynedd, y gellir eu hymestyn i uchafswm o wyth mlynedd mewn unrhyw un sefydliad GIG. Penodir Aelodau Gweithredol y Bwrdd i gontractau parhaol yn unol â chanllawiau a gofynion cytundebol Llywodraeth Cymru ac o ganlyniad mae'n ofynnol iddynt roi tri mis o rybudd o derfynu cyflogaeth.

Perthynas Cydnabyddiaeth Ariannol

Mae'n ofynnol i gyrff sy'n cyflwyno adroddiadau ddatgelu'r berthynas rhwng cydnabyddiaeth ariannol y cyfarwyddwr ar y cyflog uchaf yn eu sefydliad a chanolrif cydnabyddiaeth ariannol gweithlu'r sefydliad.

Tâl band y cyfarwyddwr ar y cyflog uchaf yn y BILL ym mlwyddyn ariannol 2020-21 oedd £205,000 - £ 210,000 (2019-20, £200,000 - £205,000).

Roedd hyn 6.8 gwaith (6.7 gwaith yn 2019-20) canolrif cydnabyddiaeth ariannol y gweithlu, sef £30,615 (£30,038 yn 2019-20).

Yn 2020-21, cafodd 3 (14 yn 2019-20) o weithwyr gyflog oedd yn fwy na chyflog y cyfarwyddwr ar y cyflog uchaf.

Roedd cyflog yr holl staff yn amrywio o £18,000 i £228,000 (£18,000 i £301,000 yn 2019-20).

Gwelwyd cynnydd o 1.9% yng nghyflog canolrif y gweithlu oherwydd y dyfarniadau cyflog, dilyniannau cyflog cynyddrannol ac amrywiadau yng nghyfansoddiad y gweithlu.

Mae cyfanswm y gydnabyddiaeth ariannol yn cynnwys cyflog a chyflog anghyfunol sy'n gysylltiedig â pherfformiad. Nid yw'n cynnwys taliadau diswyddo, cyfraniadau pensiwn cyflogwr a gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian parod pensiynau neu fuddion mewn nwyddau nad ydynt yn berthnasol oherwydd eu gwerth.

Adroddiad Staff

Niferoedd Staff (a ddangosir fel cyfwerth ag amser cyflawn dan gcontract): nifer y gweithwyr ar gyfartaledd 2020-21

9.2 Nifer y gweithwyr ar gyfartaledd 2020-21							
	Staff	Staff	Staff	Hyfforddeion	Cydweithredol	Arall	Cyfanswm
	Parhaol	ar Secondiad	Asiantaeth	Arbenigol	Staff		
		Mewnol		(SLE)	Banc		
	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer
Gweinyddol, clerigol ac aelodau'r bwrdd	2,352	22	16	0	0	0	2,390
Meddygol a Deintyddol	(1,010)	8	60	89	0	12	1,179
Nyrsys a Bydwagedd Cofrestredig	3,601	1	223	0	0	0	3,825
Staff Proffesiynol, Gwyddonol a Technegol	451	1	4	0	0	0	456
Gwasanaethau Clinigol Ychwanegol	2,566	0	16	0	0	0	2,582
Proffesiynau Perthynol i Iechyd	764	0	10	0	0	0	774
Gwyddonwyr Gofal Iechyd	226	5	6	0	0	0	237
Ystadau ac Ategol	1,001	0	216	0	0	0	1,217
Myfyrwyr	1	0	0	0	0	0	1
Cyfanswm	11,972	37	551	89	0	12	12,661

Cyfansoddiad Staff

Mae'r tabl uchod yn darparu dadansoddiad o niferoedd staff fesul disgyblaeth a grŵp proffesiynol yn y Bwrdd Iechyd.

Mae'r dadansoddiad rhyw ar gyfer yr holl grwpiau staff i'w weld isod:

	Benyw	Gwryw	Cyfanswm
WTE	9,726.88	2,549.12	12,276
%	79.23%	20.77%	

Mae cyfanswm y staff fesul disgyblaeth yn wahanol i'r tabl niferoedd staff a ddangosir uchod oherwydd bod y ffigurau rhyw yn seiliedig ar bwynt mewn amser ar 31 Mawrth 2021. Mae'r ffigurau niferoedd staff yn cynrychioli'r cyfartaledd dros gyfnod o 52 wythnos o staff yn y swydd.

Absenoldeb Oherwydd Salwch

O ganlyniad i'r pandemig COVID-19 mae absenoldeb staff cyffredinol ar gyfer 2020/21 wedi cyrraedd lefelau digynsail. Mae'r mesurau cenedlaethol i reoli'r pandemig wedi effeithio'n uniongyrchol ar ein lefelau absenoldeb gan gynnwys gofynion i hunanynysu ac i ddilyn cyngor Llywodraeth Cymru mewn perthynas â gwarchod er mwyn sicrhau diogelwch ein gweithlu a'n cleifion. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi monitro absenoldebau mewn amrywiol gategoriau fel yr amlinellir yn yr adran hon.

Cyfradd absenoldeb salwch y Bwrdd Iechyd ar gyfer 2020/2021 yw 5.85%, sy'n ostyngiad mewn absenoldeb sy'n gysylltiedig â salwch o 6.15% yn 2019/2020. Ar ddechrau'r flwyddyn, cyrhaeddodd lefelau salwch mis Ebrill uchafbwynt o 8.41%, gan ostwng i isel o 5.58% ym mis Awst, 2020. Yn ystod rhan olaf y flwyddyn gwelwyd cynnydd sydyn arall mewn absenoldebau o 7.52% ym mis Rhagfyr, gan ostwng o fis i fis am weddill y flwyddyn i 5.13% ym mis Mawrth 2021. Mae'r ffigurau hyn yn cynnwys absenoldeb salwch o ganlyniad i symptomau COVID-19 neu haint wedi'i gadarnhau a oedd yn amrywio o 1.87% ym mis Ebrill 2020 i 0.35% ym mis Mawrth 2021.

Mae'r pandemig COVID-19 yn sicr wedi effeithio ar gyfraddau absenoldeb cyffredinol y Bwrdd Iechyd, a gwelwyd tystiolaeth wrth i gyfraddau trosglwyddo cymunedol leihau neu gynyddu, bydd hynny'n cael ei ailadrodd yn ein cyfraddau absenoldeb salwch. Mae absenoldeb salwch cyffredinol ar gyfer 2020/21 wedi bod yn uwch na 2017/18 ar 5.23% a 2018/19 ar 5.29% a oedd yn agosach at gyfradd darged absenoldeb y Bwrdd Iechyd o 5%.

Dros y 5 mlynedd diwethaf, mae'r diwrnodau gwaith cyfartalog a gollwyd fesul unigolyn wedi cynyddu ychydig flwyddyn ar ôl blwyddyn. Yn 2019/2020 y diwrnodau salwch ar gyfartaledd a gollwyd oedd 15.2 fesul gweithiwr unigol, a gynyddodd i 16 diwrnod yn 2020/21. Mae'r tabl isod yn darparu'r data ynghylch tueddiadau absenoldeb salwch ar gyfer y Bwrdd Iechyd dros y chwe blynedd diwethaf.

Sickness Absence	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Days lost (Short term < 28 days)	61,261	53,097	60,406	54,759	68,229	60,411
Days lost (Long term >28 days)	144,562	147,711	153,345	162,684	194,289	188,778
Total days lost	205,823	200,808	213,751	217,443	262,518	249,189
Total staff years	902	880	937	954	1156	1093
Average working days lost	14.7	14.2	15.2	15.2	15.2	16.0
Total staff employed in period (headcount)	14,020	14,155	14,012	14,334	14,835	15,528
Total staff employed with no absence (headcount)	4,919	5,803	4,848	5,016	5,402	5,997
Percentage staff with no sick	40%	41%	37%	35%	36%	39%

Eithriadau Meddygol

Mae eithriad meddygol yn derm a ddefnyddir i gofnodi'r staff hynny sydd wedi gorfod hunanynysu am nifer o resymau, er enghraifft am fod gan aelod o'r cartref symptomau COVID-19, am fod y tîm Profi Orlhain Diogelu wedi cysylltu â nhw, neu am eu bod wedi'u dosbarthu fel hynod agored i niwed yn glinigol ac felly yn gorfod gwarchod am ddau gyfnod ar wahân o ganlyniad i gyngor Llywodraeth Cymru.

Mae'r tabl isod yn tynnu sylw at sut yr effeithiodd y pandemig ar bresenoldeb yn gyffredinol, gyda 94,038 diwrnod arall yn cael eu colli oherwydd bod yn rhaid eithrio staff am resymau meddygol:

Eithriadau Meddygol	2019/20	2020/21
Dyddiau a gollwyd (Tymor byr <28 diwrnod)	6,779	36,331
Dyddiau a gollwyd (Hir dymor >28 diwrnod)	2,439	57,707
Cyfanswm dyddiau a gollwyd	9,218	94,038
Cyfanswm blynyddoedd staff	40	412

Diwrnodau gwaith a gollwyd ar gyfartaledd	0.6	6
Cyfanswm y staff a gyflogwyd yn y cyfnod (cyfrif pennau)	14,835	15,528
Cyfanswm y staff a gyflogwyd heb unrhyw absenoldeb (cyfrif pennau)	13,351	10,093
Canran y staff heb unrhyw eithriad meddygol	90%	65%
Canran y staff heb unrhyw absenoldeb nag eithriad meddygol	36%	33%

Mae eithriadau meddygol yn ychwanegu 6 diwrnod arall at absenoldeb cyffredinol ar gyfartaledd fesul gweithiwr unigol. Wrth gymryd y diwrnodau absenoldeb cyffredinol a gollwyd ar gyfartaledd fesul gweithiwr o 15.2 diwrnod yn 2019/20 i 22 diwrnod yn 2020/21, mae'n arwain at golli cyfanswm o 343,227 o ddiwrnodau gwaith oherwydd absenoldeb salwch a/neu eithriadau meddygol.

Camau i leihau absenoldebau a chefnogi lles gweithwyr

Mae gwella llesiant a phresenoldeb yn y gwaith yn parhau i fod yn flaenoriaeth uchel, ac er ein bod wedi gorfod addasu ein ffyrdd o weithio i gefnogi staff ac wedi lleihau hyfforddiant ar reoli presenoldeb yn y gwaith, mae nifer o fentrau newydd wedi dechrau. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Cymerodd yr adran y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol rôl uniongyrchol wrth gefnogi staff ar absenoldeb tymor hir, trwy gynnal cyfathrebu a chyswllt â staff. Roedd hyn yn ei dro yn caniatáu i reolwyr ganolbwyntio ar yr heriau gweithredol i wasanaethau a gyflwynwyd gan y pandemig, wrth sicrhau bod gan staff fynediad at barhad cefnogaeth.
- Hyfforddi rheolwyr trwy lwyfannau rhithwir i gefnogi rheoli absenoldebau a lles.
- Rhoi arweiniad ysgrifenedig i reolwyr ar gofnodi ac adrodd ar absenoldebau yr effeithiwyd arnynt gan COVID-19 gan gynnwys Cwestiynau Cyffredin manwl i gefnogi staff a rheolwyr.
- Datblygodd y tîm Iechyd Galwedigaethol ffurflen atgyfeirio ar-lein a gyflymodd y broses atgyfeirio a lleihau'r amser i gael cyngor. Mae'r newid hwn yn un sydd wedi cael adborth cadarnhaol a bydd yn parhau.

- Datblygiad cynnar adnodd asesu risg ar gyfer staff a oedd â chyflyrau iechyd isorweddol neu a oedd yn feichiog i lywio amddiffyniad priodol yn y gweithle. Yn ddiweddarach, rhannwyd hwn ar sail Cymru gyfan a'i ddatblygu ymhellach gan grŵp arbenigol i greu'r Adnodd asesu risg COVID-19 ar gyfer y gweithlu Cymru.
- Arweiniodd y Bwrdd Iechyd y ffordd ar gyfer profi staff gyda datblygiad cynnar hwb profi staff dan arweiniad tîm y Gweithlu. Cydlynodd yr hwb hwn y profion a rhoi cyngor ar les, iechyd ac ynysu i staff.
- Datblygu model "prif ganolfan a lloerennau" yn gyflym ar gyfer lles gweithwyr trwy gynyddu cefnogaeth seicoleg dros dro trwy adleoli; roedd hyn yn cynnwys darparu cymysgedd o gefnogaeth staff unigol, sesiynau galw heibio a sesiynau grŵp penodol ar bynciau penodol, er enghraifft, cysgu a delio â phrofiadau trawmatig. Cafodd y cynnig hwn o gefnogaeth dderbyniad da gan staff a chynyddodd y galw yn sylweddol ar ôl ton gyntaf ac ail don y pandemig.
- Llinell ffôn cefnogaeth gan gymheiriaid - sefydlwyd y llinell ffôn Cefnogaeth gan Gymheiriaid, wedi'i staffio gan wirfoddolwyr (oedd i gyd yn gweithio i BIPAB) yn gynnar yn nhon gyntaf y pandemig i gynnig cefnogaeth i staff.
- Mae cyfres o arolygon lles ar gyfer yr holl staff wedi cael eu cynnal bob chwarter dros y flwyddyn ddiwethaf i weld sut oedd staff yn teimlo a galluogi ffocws o gefnogaeth llesiant priodol i'r isadrannau a grwpiau staff.
- Datblygwyd a lansiwyd gwefan lles newydd sy'n hygyrch i staff ar bob platform, gan gynnwys dyfeisiau a llechi android ac IOS, i alluogi staff i gael mynediad at ddeunyddiau cymorth sy'n seiliedig ar dystiolaeth ar unrhyw adeg.
- Cafodd staff clinigol allweddol a oedd angen llety yn ystod ton gyntaf y Pandemig eu hadnabod a darparwyd llety iddynt er mwyn caniatáu iddynt barhau i weithio ac amddiffyn aelodau o'r teulu oedd yn agored i niwed.
- Adolygiad o'r holl achosion lle nodwyd straen/gorbryder/ iselder fel y prif reswm dros absenoldeb tymor hir. Arweiniodd hyn at gyfeirio staff at gefnogaeth berthnasol gan gynnwys y rheini yn fewnol ac yn allanol i'r Bwrdd Iechyd, megis Lles Gweithwyr/Iechyd Galwedigaethol a gweithgareddau hunangymorth eraill, megis Silver Cloud.
- Cyflwyniad i Brosiect Wingman yn Ysbyty Sant Cadoc Caerllion a oedd yn fenter a arweiniwyd gan yr Isadran Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu. Roedd hyn yn cynnwys cydweithredu â staff

cwmnïau hedfan a oedd wedi cael eu rhoi ar ffyrlo, eu diswyddo neu eu daearu, ac a oedd am gefnogi lles staff y GIG. Roeddynt yn gallu rhoi hafan ddiogel i staff oedd mewn sefyllfaoedd llawn straen y tu allan i'w gweithle arferol, i sgwrsio a chael paned o goffi, a chael eu cyfeirio at gefnogaeth ychwanegol os oedd angen. Cafodd y fenter adborth cadarnhaol gan y rhai wnaeth fanteisio arni.

- Cefnogi staff i gael eu lleoli dros dro mewn ardaloedd a oedd wedi'u dosbarthu fel risg is i gynnal diogelwch a lles.
- Cefnogi staff i weithio'n fwy hyblyg trwy ddarparu offer i gefnogi opsiynau gweithio gartref a gweithio ystwyth.
- Rydym wedi cynnal dau arolwg ar weithio ystwyth gyda'r staff. Mae Fframwaith Gweithio Ystwyth sy'n rhyngweithiol ac yn rhoi arweiniad i staff a rheolwyr wedi'i ddatblygu a'i gyhoeddi ar y fewnwyd.
- Adolygu, monitro a chefnogi'r aelodau staff sydd wedi cael eu heithrio oherwydd rhesymau meddygol yn wythnosol. Roedd hyn yn galluogi staff i gael cyfathrebu rheolaidd, mynediad at wybodaeth gywir, a chael cefnogaeth bwrpasol, er enghraifft, trafodaethau ynghylch opsiynau cyflogaeth amgen.
- Ymrwymiad parhaus i weithio mewn partneriaeth â chynrychiolwyr ochr staff i sicrhau bod llais y gweithwyr yn cael ei ystyried wrth reoli absenoldebau.

Polisiâu staff a weithredwyd yn ystod y flwyddyn

Mae gan y Bwrdd Iechyd fframwaith polisi ar waith, sy'n cwmpasu'r holl bolisiâu, gweithdrefnau ac arweiniad sy'n berthnasol i'r Bwrdd Iechyd, ein staff a'r rhai sy'n gweithio mewn partneriaeth â'r sefydliad neu sydd wedi'u contractio i weithio i'r Bwrdd Iechyd. Mae hyn yn cynnwys polisiâu sy'n berthnasol i nodweddion gwarchodedig oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, hil, crefydd neu gred, rhyw a chyfeiriadedd rhywiol i sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn deg, yn agored ac yn gyfartal i bob aelod o staff ac i'r rhai sy'n gwneud cais i weithio i'r sefydliad. Mae'r polisiâu hyn yn cynnwys rhaglenni hyfforddi agored a hygyrch, sy'n hyrwyddo cyfle cyfartal ac yn codi ymwybyddiaeth o anghenion yr holl staff, ond yn enwedig y rhai sydd â nodweddion gwarchodedig. Datblygir polisiâu mewn partneriaeth â'n staff a chydweithwyr o'r undebau llafur. Mae gan y Bwrdd Iechyd gronfa ddata bolisi, sy'n cael ei rheoli a'i harwain yn weithredol gan Bolisi'r Bwrdd Iechyd ar Bolisiâu a Gweithdrefnau.

Gwariant ar ymgynghorwyr

Gwariant ar ymgynghorwyr 2020/21

Nodyn 3.3 o'r prif Gyfrifon

Ymgynghorydd	Manylion	£000
A2HLive LTD	Prosiect profi COVID a chefnogaeth rheoli weithredol	3
AKESO	Adolygu contract lechyd a Gofal Cymdeithasol	50
Autism Spectrum Connections Cymru	Asesu'r Gweithle	1
Avison Young (UK) LTD	Adroddiad gwerthuso cynllunio a phrisio ynglŷn â safle Llys Maindiff	12
Careful AI	Dysgu Peirianyddol/Llywodraethu Deallusrwydd Artiffisial	4
Castor Business Consulting LTD	Profi'r farchnad ar gyfer cytundeb PFI Cas-gwent	12
Channel 3 Consulting LTD	WCCIS	-10
Creative Incubation LTD	Cynllunio gweithlu ar gyfer cyfleuster gofal canolradd ac arfarnu opsiynau	2
Deloitte LLP	Treth cyflogaeth	12
Ernst & Young LLP	Cydymffurfio â TAW	27
Finegreen Associates	Arolwg Ystadau	14
GP Fire & security	Adolygiad o'r seilwaith diogelwch	4
KPMG	Cydymffurfio â TAW	-3
Mandatory Workplace Training LTD	Technoleg/y Rhaglen Teleiechyd	10
Awdurdod Gwasanaethau Busnes y GIG	Rhyngwyneb Cofnod Staff Electronig - Absenoldebau ac amserlenni	5
POD Point LTD	Astudiaeth ddichonoldeb pwynt gwefru ar gyfer Cerbydau Trydan ac Arolwg a chynnig ar gyfer Ysbyty Athrofaol y Faenor	2
Templar Executives LTD	G Cloud 12 - datblygu pecyn cymorth	23
CYFANSWM		168

Ymrwymadau oddi ar y Gyflogres

Tabl 1: Ar gyfer yr holl ymrwymadau oddi ar y Gyflogres ar 31 Mawrth 2021, am fwy na £245 y dydd

Nifer yr Ymrwymadau presennol ar 31 Mawrth 2021	5
O'r rhain, y nifer sydd wedi bodoli:	
am lai na blwyddyn ar adeg adrodd	3
am rhwng blwyddyn a dwy flynedd ar adeg adrodd	
am rhwng dwy a thair blynedd ar adeg adrodd	
am rhwng tair a phedair blynedd ar adeg adrodd	1
am bedair blynedd neu fwy ar adeg adrodd	1

Tabl 2: Ar gyfer yr holl ymrwymadau newydd oddi ar y Gyflogres rhwng 1 Ebrill 2020 a 31 Mawrth 2021, am fwy na £245 y diwrnod

	Nifer
Nifer yr ymrwymadau newydd rhwng 1 Ebrill 2020 a 31 Mawrth 2021	4
Ac o'r rheiny	
Nifer yr aseswyd eu bod wedi'u dal gan IR35	
Nifer yr aseswyd eu bod heb eu dal gan IR35	
Nifer yr ymgysylltwyd yn uniongyrchol (trwy gontract i'r adran) ac sydd ar gyflogres yr adran	
Nifer yr ymrwymadau a ailaseswyd at ddibenion cysondeb/ sicrwydd yn ystod y flwyddyn	
Nifer yr ymrwymadau a welodd newid i statws IR35 yn dilyn yr adolygiad cysondeb	

Tabl 3: Ar gyfer unrhyw ymrwymïadau oddi ar y gyflogres gan aelodau bwrdd, a/neu, uwch swyddogion sydd â chyfrifoldeb ariannol sylweddol, rhwng 1 Ebrill 2020 a 31 Mawrth 2021

Nifer yr ymrwymïadau oddi ar y gyflogres gan aelodau bwrdd, a/neu, uwch swyddogion sydd â chyfrifoldeb ariannol sylweddol, yn ystod y flwyddyn ariannol.	0
Nifer yr unigolion yr ystyriwyd eu bod yn "aelodau bwrdd, a/neu, uwch swyddogion â chyfrifoldeb ariannol sylweddol", yn ystod y flwyddyn ariannol. Dylai'r ffigur hwn gynnwys ymrwymïadau oddi ar y gyflogres ac ar y gyflogres.	10

Pecynnau Ymadael

Adrodd am gynlluniau iawndal eraill - pecynnau ymadael									
		2020-21		2020-21		2020-21		2020-21	2019-20
Band cost pecynnau ymadael (gan gynnwys unrhyw elfen taliad arbennig)		Nifer o ddiswyddiadau gorfodol		Nifer o ymadawiadau eraill		Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael		Nifer yr ymadawiadau lle gwnaed taliadau arbennig	Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael
llai na £10,000		0		0		0		0	0
£10,000 i £25,000		0		0		0		0	0
£25,000 i £50,000		0		0		0		0	0
£50,000 i £100,000		0		0		0		0	0
£100,000 i £150,000		0		0		0		0	0
£150,000 i £200,000		0		0		0		0	0
mwya na £200,000		0		0		0		0	0
Cyfanswm		0		0		0		0	0
		2020-21		2020-21		2020-21		2020-21	2019-20

Band cost pecynnau ymadael (gan gynnwys unrhyw elfen taliad arbennig)		Cost diswyddiadau gorfodol		Cost ymadawiadau eraill		Cyfanswm cost pecynnau ymadael		Cost elfennau arbennig wedi'u cynnwys mewn pecynnau ymadael		Cyfanswm cost pecynnau ymadael
		£'s		£'s		£'s		£'s		£'s
llai na £10,000		0		0		0		0		0
£10,000 i £25,000		0		0		0		0		0
£25,000 i £50,000		0		0		0		0		0
£50,000 i £100,000		0		0		0		0		0
£100,000 i £150,000		0		0		0		0		0
£150,000 i £200,000		0		0		0		0		0
mwy na £200,000		0		0		0		0		0
Cyfanswm		0		0		0		0		0
Costau ymadael a dalwyd yn y flwyddyn ymadael						Cyfanswm a dalwyd yn y flwyddyn				Cyfanswm a dalwyd yn y flwyddyn
						2020-21				2019-20
						£'s				£'s
Costau ymadael a dalwyd yn ystod y flwyddyn						0				0
Cyfanswm						0				0

Talwyd costau diswyddo a chostau ymadael eraill yn unol â darpariaethau Cynllun Rhyddhau Cynnar Gwirfoddol y GIG (VERS). Pan fydd y BILI wedi cytuno ar ymddeoliadau cynnar, mae'r BILI yn talu'r costau ychwanegol ac nid Cynllun Pensiynau'r GIG. Mae Cynllun Pensiynau'r GIG yn talu costau ymddeol oherwydd afiechyd ac nid ydynt yn cael eu cynnwys yn y tabl.

Ni chymeradwydd y Bwrdd Iechyd unrhyw VERS yn 2020/21.

Gofyniad ychwanegol yn unol â'r FReM

Talwyd £ 0 costau ymadael yn 2020-21, y flwyddyn ymadael (£ 0 - 2019-20).

Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol

Rheoleidd-dra Gwariant

Roedd gwariant y Bwrdd Iechyd yn ystod 2020/21 yn unol â'r dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Ffioedd a Thaliadau

Gwariodd y Bwrdd Iechyd £0.373m ar ddarparu'r archwiliad statudol gan Swyddfa Archwilio Cymru.

Rheoli arian cyhoeddus

Dyma'r Datganiad gofynnol ar gyfer Deiliaid Gwybodaeth y Sector Cyhoeddus fel y cyfeirir ato yn Adroddiad y Cyfarwyddwyr. Yn unol â chyrff eraill GIG Cymru, mae'r Bwrdd Iechyd wedi mabwysiadu cyfarwyddiadau ariannol sefydlog sy'n gorfodi'r egwyddorion a amlinellir yng nghanllaw Trysorlys EM 'Rheoli Arian Cyhoeddus' sy'n nodi'r prif egwyddorion ar gyfer delio ag adnoddau yn sector cyhoeddus y DU. O ganlyniad, dylai'r Bwrdd Iechyd fod wedi cydymffurfio â gofynion dyrannu costau a chodi tâl y canllaw hwn. Nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi cael gwybod am unrhyw achosion lle na wnaed hyn.

Rhwymedigaethau digwyddiadol annhebygol

Cyflwynwyd y datgeliad hwn am y tro cyntaf yn 2015-16. Mae'n dangos y rhwymedigaethau digwyddiadol hynny y bernir eu bod yn annhebygol iawn ac na chawsant eu datgelu o'r blaen yn y nodyn rhwymedigaethau digwyddiadol arferol yn y cyfrifon. Mae'n ymwneud â 2 achos o esgeulustod meddygol yn 2020/21 (3 achos esgeulustod meddygol yn 2019/20) ac adroddir arno yn Nodyn 21.2 i'r prif gyfrifon.

Judith Paget

Judith Paget

Prif Weithredwr

Dyddiad: 9 Mehefin 2021

Tystysgrif ac adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i'r Senedd

Barn ar ddatganiadau ariannol

Rwy'n tystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021 o dan Adran 61 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae'r rhain yn cynnwys y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, y Datganiad o Sefyllfa Ariannol, y Datganiad Llif Arian a'r Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr a nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiâu cyfrifyddu sylweddol. Mae'r fframwaith adrodd ariannol sydd wedi'i gymhwyso wrth baratoi yn gyfraith berthnasol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd a'u haddaswyd gan Lawlyfr Adroddiadau Ariannol Trysorlys EM.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi golwg wir a theg o sefyllfa Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan ar 31 Mawrth 2021 a'i gostau gweithredu net am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd a'u haddasu gan Lawlyfr Adroddiadau Ariannol Trysorlys EM; a
- wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 a chyfarwyddiadau a wnaed gan Weinidogion Cymru.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ymhob ffordd faterol, mae'r gwariant a'r incwm yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodiadau ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail barn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith gymwys a Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (ISAs (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol Endidau Sector Cyhoeddus yn y

Deyrnas Unedig'. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yn yr adran cyfrifoldebau'r archwilydd wrth archwilio datganiadau ariannol o fy adroddiad. Rwy'n annibynnol ar y Bwrdd yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio yr wyf wedi ei chael yn ddigonol ac yn briodol i roi sail ar gyfer fy marn.

Pwysleisio Mater

Tynnaf sylw at Nodyn 21.1 o'r datganiadau ariannol, sy'n disgrifio effaith Cyfarwyddyd Gweinidogol a gyhoeddwyd ar 18 Rhagfyr 2019 i Ysgrifennydd Parhaol Llywodraeth Cymru. Nid yw fy marn wedi'i haddasu mewn perthynas â'r mater hwn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, deuthum i'r casgliad bod defnyddio'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith rwyf wedi'i wneud, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd materol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r corff i barhau i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r adeg yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi. Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r cyfarwyddwyr mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

GWYBODAETH ARALL

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ac eithrio'r datganiadau ariannol ac adroddiad fy archwilydd arno. Mae'r Prif Weithredwr yn gyfrifol am y wybodaeth arall a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmparu'r wybodaeth arall ac, eithrio i'r graddau y nodir yn benodol fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arnynt. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn faterol anghyson â'r datganiadau ariannol neu wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu'n ymddangos fel ei bod wedi'i cham-ddatgan yn faterol fel arall. Os byddaf yn nodi anghysondebau materol o'r fath neu gamddatganiadau materol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad materol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os, ar sail y gwaith yr wyf wedi'i wneud,

y byddaf yn dod i'r casgliad bod cam-ddatgan sylweddol yn y wybodaeth arall yma, mae'n ofynnol i mi roi adroddiad am y ffaith honno. Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd yn hyn o beth.

Adroddiad ar ofynion eraill

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r rhan o'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol sydd i'w harchwilio wedi'i pharatoi'n briodol yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 a chyfarwyddiadau a wnaed yno gan Weinidogion Cymru.

Yn fy marn i, ar sail y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a roddir yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi'i baratoi yn unol â chanllawiau Gweinidogion Cymru; a
- mae'r wybodaeth a roddir yn y Rhagair ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac fe'i paratowyd yn unol â chanllawiau Gweinidogion Cymru.

Materion y byddaf yn adrodd arnynt drwy eithriad

O ystyried y wybodaeth a'r ddealltwriaeth o'r Bwrdd a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn y Rhagair na'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol yr adroddaf i chi, os, yn fy marn i:

- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol, neu ni dderbyniwyd ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad gan ganghennau na ymwelodd fy nhîm â hwy;
- nid yw'r datganiadau ariannol a'r rhan o'r Adroddiad Cydnabyddiaeth Ariannol sydd i'w harchwilio yn cytuno â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu;
- na ddatgelwyd gwybodaeth a ddynodwyd gan Drysorlys EM o ran cydnabyddiaeth ariannol a thrafodion eraill; neu
- os nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr am y datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr, y Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr

sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol sy'n rhoi golwg gwir a theg ac am y rheolaeth fewnol sy'n briodol ym marn y Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr er mwyn galluogi paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr yn gyfrifol am asesu gallu'r bwrdd i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio'r sail busnes gweithredol o gyfrifyddu oni fernir bod hynny'n amhriodol.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynglŷn ag a yw'r datganiadau ariannol, gyda'i gilydd, yn rhydd o unrhyw gamddatganiadau perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, ac i gyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli.

Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall, a chânt eu hystyried yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y gellid disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn enghreifftiau o ddiffyg cydymffurfiaid gyda deddfau a rheoliadau. Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, er mwyn canfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- Holi'r rheolwyr, pennaeth archwilio mewnol yr endid sy'n cael ei archwilio a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol sy'n ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan sy'n ymwneud â:
 - nodi, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau, ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o beidio â chydymffurfio;
 - canfod ac ymateb i beryglon twyll ac a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig; a'r
 - rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu beidio â chydymffurfio â deddfau a rheoliadau.

- Fel tîm archwilio, ystyried sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion twyll posibl. Fel rhan o'r drafodaeth hon, nodais botensial ar gyfer twyll yn y meysydd canlynol: cydnabod refeniw a phostio cyfnodolion anarferol ac adolygu amcangyfrifon cyfrifyddu ar gyfer rhagfarnau.
- Cael dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoliadol eraill y mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn gweithredu o fewn iddynt, gan ganolbwyntio ar y deddfau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu datgeliadau'r datganiad ariannol a phrofi dogfennau ategol i asesu cydymffurfiaeth â'r deddfau a'r rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi'r rheolwyr, y Pwyllgor Archwilio a chynghorwyr cyfreithiol am ymglyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r Bwrdd; a
- drwy fynd i'r afael â'r risg o dwyll wrth i reolwyr ddiystyru rheolaethau, profi priodoldeb cofnodion cyfnodolion a chywiriadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau a wneir wrth lunio amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o duedd bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodion arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i'r cwrs busnes arferol.

Cyfleais hefyd ddeddfau a rheoliadau perthnasol a nodwyd a risgiau twyll posibl i bob tîm archwilio ac fe wnes barhau i gadw llygaid barcud am unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau drwy gydol yr archwiliad.

Effeithir ar y graddau y gall fy ngweithdrefnau ganfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, gan anhawster cynhenid canfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan, a natur, amseriad a maint y gweithdrefnau archwilio a gyflawnir.

Mae disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol i'w gael ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn ffurfio rhan o'm hadroddiad archwilydd.

Cyfrifoldebau am reoleidd-dra

Y Prif Weithredwr sy'n gyfrifol am sicrhau rheoleidd-dra'r trafodiadau ariannol.

Mae'n ofynnol i mi gael digon o dystiolaeth i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Adroddiad

Gweler fy adroddiad ar y tudalennau canlynol.

Adrian Crompton 24 Heol y Gadeirlan

Archwilydd Cyffredinol Cymru Caerdydd CF11 9LJ
2021

15 Mehefin

Adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol i'r Senedd

Cyflwyniad

O dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2004, rwy'n gyfrifol am archwilio, ardystio ac adrodd ar ddatganiadau ariannol Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan. Rwy'n adrodd ar y datganiadau ariannol hyn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021 i dynnu sylw at un mater allweddol ar gyfer fy archwiliad. Y mater hwn yw oblygiad y Cyfarwyddyd Gweinidogol ar bensiynau uwch glinigwyr. Nid wyf wedi cymhwyso fy marn 'gwir a theg' mewn perthynas ag unrhyw ran o'r mater hwn.

Cyfarwyddyd gweinidogol ar bensiynau uwch glinigwyr

Nid yw Cynllun Pensiwn y GIG a deddfwriaeth treth pensiwn y GIG wedi eu datganoli i Gymru. Roedd newidiadau Trysorlys ei Mawrhydi i drefniadau treth ar gyfraniadau pensiwn yn y blynyddoedd diwethaf yn cynnwys gostyngiad yn y terfyn ar Lwfansau Blynyddol o dros £200,000 yn 2011-12 i £40,000 yn 2018-19. O ganlyniad, mewn achosion lle mae cyfraniadau pensiwn unigolyn yn mynd dros rai terfynau penodol ar gyfer lwfansau cyfraniadau pensiwn blynyddol a/neu oes, yna caiff yr unigolyn ei drethu ar gyfradd uwch ar ei holl gyfraniadau, gan greu cynnydd sydyn yn y dreth y mae'n atebol amdani.

Mewn Datganiad Ysgrifenedig ar 13 Tachwedd 2019, roedd y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wedi nodi bod cyrff y GIG yng Nghymru: 'yn adrodd yn rheolaidd bod staff clinigol uwch yn amharod i ymgymryd â gwaith a sesiynau ychwanegol oherwydd y gallent gael eu cosbi drwy faint y dreth yr oeddent yn atebol i'w thalu. Mewn rhai amgylchiadau gallai hyn arwain at gostau treth ychwanegol oedd yn uwch nag unrhyw incwm ychwanegol a enillid'.

Ar 18 Rhagfyr 2019, cyhoeddodd y Prif Weinidog (gan adlewyrchu gweithredoedd cynharach gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol dros Loegr) Gyfarwyddyd Gweinidogol i'r Ysgrifennydd Parhaol i fwrw ymlaen â chynlluniau i ymrwmo i wneud taliadau i staff clinigol i adfer gwerth eu pecynnau buddion pensiwn. Pe bai clinigwyr y GIG yn dewis defnyddio'r cyfleuster 'Cynllun yn Talu' i setlo taliadau treth lwfans blynyddol sy'n codi o'u cynilion pensiwn GIG 2019-20 (h.y. setlo'r tâl trwy bensiwn blynyddol gostyngedig, yn hytrach na thrwy wneud taliad untro), yna byddai eu cyflogwyr GIG yn cwrdd ag effaith y taliadau treth hynny ar eu pensiwn pan fyddant yn ymddeol.

Roedd angen y Cyfarwyddyd Gweinidogol oherwydd gallai Cyllid a Thollau EM ystyried bod yr ateb hwn yn gyfystyr â chynllunio treth ac o bosibl osgoi treth, a thrwy hynny wneud y gwariant yn afreolaidd. Mae Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru (sy'n adlewyrchu'r sefydliad cyfatebol yn Lloegr) yn nodi'n benodol 'na ddylai sefydliadau'r sector cyhoeddus gymryd rhan mewn... efadu trethi, osgoi trethi na chynllunio trethi'.

Nid yw Cyfarwyddyd Gweinidogol yn gwneud yn rheolaidd rhywbeth a fyddai fel arall yn afreolaidd, ond mae'n symud yr atebolrwydd ar gyfer penderfyniadau o'r fath oddi wrth y Swyddog Cyfrifol i'r Gweinidog sy'n cyhoeddi'r cyfarwyddyd.

Mae'r datrysiad yn berthnasol yn unig i gostau treth lwfans blynyddol sy'n codi o gynnydd yn y buddion a gronwyd yng Nghynllun Pensiwn GIG yn ystod y flwyddyn dreth a ddaeth i ben ar 5 Ebrill 2020. Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 5 Ebrill 2021, cynyddodd y Canghellor y trothwy ar gyfer y lwfans blynyddol graddedig ac, o ganlyniad, rhagwelir fod y risg i gyflenwad staff clinigol wedi'i liniaru.

Ar hyn o bryd, nid oes gan y BILL wybodaeth ddigonol i gyfrifo a chydabod amcangyfrif y gost posibl o ddigolledu uwch staff clinigol ar gyfer buddion pensiwn a fyddent fel arall wedi'u colli, gan ddefnyddio'r trefniant 'Cynllun yn Talu'. O ganlyniad ni chydabyddir unrhyw wariant yn y datganiadau ariannol ond fel sy'n ofynnol mae'r BILL wedi datgelu rhwymedigaeth ddigwyddiadol yn nodyn 21.1 o'i ddatganiadau ariannol.

Bydd pob corff GIG yn rhyddarbed ar gyfer effaith y Cyfarwyddyd Gweinidogol, fodd bynnag yn fy marn i, byddai unrhyw drafodion fyddai wedi'u cynnwys yn natganiadau ariannol y BILL i gydnabod y rhwymedigaeth hon yn anghyson a materol eu natur. Mae hyn oherwydd bod y taliadau yn groes i baragraff 5.6.1 o Reoli Arian Cyhoeddus ac yn creu ffurf o gynllunio treth a fydd yn gadael y Trysorlys ar y cyfan ar ei cholled. Nid yw cyfarwyddyd y Gweinidog ei hun yn rheoleiddio'r cynllun.

Ymhellach, mae'r trefniadau yn newydd a dadleuol ac o bosibl yn gosod cynsail.

Nid wyf wedi addasu fy marn rheoleidd-dra yn y cyswllt hwn eleni oherwydd fel yr amlinellir uchod, nid oes yna unrhyw wariant wedi'i gydnabod yn y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2021. Rwyf wedi, fodd bynnag gosod paragraff Pwyslais y Mater yn fy adroddiad archwilio i amlygu'r mater, ac wedi paratoi'r adroddiad hwn i ddod â'r trefniant i sylw'r Senedd.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
15 Mehefin 2021

Atodiad Un

Presenoldeb y Bwrdd Iechyd yng Nghyfarfodydd y Bwrdd Cyhoeddus ac Aelodaeth Pwyllgorau 2020/21:

Allwedd:

- Y Pwyllgor Archwilio
- ◆ Y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch Cleifion
- Y Pwyllgor Llywodraethu Gwybodaeth – wedi'i atal dros dro yn ystod llywodraethu wedi'i addasu
- ▲ Y Pwyllgor Partneriaethau Cyhoeddus a Lles - wedi'i atal dros dro yn ystod llywodraethu wedi'i addasu
- Y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol
- ✦ Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol a Thelerau Gwasanaeth (RATS)
- ⊙ Y Pwyllgor Cyllid a Pherfformiad – wedi'i atal dros dro yn ystod llywodraethu wedi'i addasu
- ⚙ Y Pwyllgor Cynllunio a Newid Strategol
- Y Grŵp Ymglyfreitha
- ✱ Y Pwyllgor Monitro'r Ddeddf Iechyd Meddwl
- Y Pwyllgor Pobl a Diwylliant – wedi'i atal dros dro yn ystod llywodraethu wedi'i addasu

Yr aelodau a ddangosir mewn blychau llwyd oedd y rhai a adawodd y sefydliad yn ystod 2020/21.

Enw	Swydd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd 2020/2021	Rolau Hyrwyddo	Cofnod Presenoldeb yng Nghyfarfodydd y Bwrdd 2020/21
Ann Lloyd CBE	Cadeirydd	⚙ Cadeirydd ✦ Cadeirydd		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl

Enw	Swydd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd 2020/2021	Rolau Hyrwyddo	Cofnod Presenoldeb yng Nghyfarfodydd y Bwrdd 2020/21
		 Cadeirydd Yn mynd i'r holl Bwyllgorau eraill fel sylwedydd ar sail gyfnodol yn ystod y flwyddyn.		
Judith Paget CBE	Prif Weithredwr	 Swyddog Arweiniol Yn mynd i'r holl bwyllgorau eraill ar sail gyfnodol		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Glyn Jones	Cyfarwyddwr Cyllid a Pherfformiad/Dirprwy Brif Weithredwr	 Swyddog Arweiniol Swyddog Arweiniol Swyddog Arweiniol		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Dr Paul Buss (tan 30 Ebrill 2020)	Cyfarwyddwr Meddygol	 Swyddog Arweiniol 		Wedi bod i 0 allan o 0 cyfarfod posibl
Dr Sarah Aitken (30 Mawrth 2020 tan 18 Ionawr 2021)	Cyfarwyddwr Meddygol Dros Dro	 Swyddog Arweiniol 		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Dr Sarah Aitken (o 18 Ionawr 2021)	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd a	 Swyddog Arweiniol 		

Enw	Swydd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd 2020/2021	Rolau Hyrwyddo	Cofnod Presenoldeb yng Nghyfarydydd y Bwrdd 2020/21
	Phartneriaethau Strategol			
Dr James Calvert (o 4 Ionawr 2021)	Cyfarwyddwr Meddygol	 Swyddog Arweiniol 		Wedi bod i 2 allan o 2 cyfarfod posibl
Mererid Bowley (10 Ebrill 2020 tan 18 Ionawr 2021)	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd a Phartneriaethau Strategol Dros Dro	 Swyddog Arweiniol 		Wedi bod i 4 allan o 5 cyfarfod posibl
Rhiannon Jones	Cyfarwyddwr Nyrso	 Swyddog Arweiniol 		Wedi bod i 6 allan o 7 cyfarfod posibl
Nick Wood	Cyfarwyddwr Gweithredol Cymuned Sylfaenol ac Iechyd Meddwl	 Swyddog Arweiniol		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Geraint Evans	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	 Swyddog Arweiniol Swyddog Arweiniol		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Philip Robson	Cynghorydd Arbennig i'r Bwrdd	Yn mynd i gyfarfodydd y Bwrdd ac ystod o gyfarfodydd pwyllgor yn rheolaidd. Mae Mr Robson hefyd yn Gadeirydd y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol o dan drefniadau'r Ddeddf		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl yn y rôl hon.

Enw	Swydd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd 2020/2021	Rolau Hyrwyddo	Cofnod Presenoldeb yng Nghyfarfodydd y Bwrdd 2020/21
		Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant yn ardal Gwent. ▲		
Emrys Elias	Is-gadeirydd y Bwrdd	● ◆ Cadeirydd ▲ Is-gadeirydd ⚙ ✱ Cadeirydd ● ✧ Is-gadeirydd □ Is-gadeirydd	• Hyrwyddwr Diogelu • Arweinydd Plant a Phobl Ifanc • Arweinydd/Hyrwyddwr Iechyd Meddwl	Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Nicola Prygodzicz	Cyfarwyddwr Cynllunio, Digidol a TG	■ Swyddog Arweiniol ⚙ Swyddog Arweiniol		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Katija Dew	Aelod Annibynnol (Trydydd Sector/Sector Gwirfoddol)	■ Is-gadeirydd ▲ Cadeirydd ✱ ■ ⚙	• Hyrwyddwr Cysylltu â Dinasyddion • Arweinydd/Hyrwyddwr Iechyd Meddwl • Arweinydd/Hyrwyddwr Casnewydd	Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Louise Wright	Aelod Annibynnol (Undeb Llafur)	◆ ■	• Hyrwyddwr/Arweinydd Cydraddoldeb • Hyrwyddwr/Arweinydd y Gymraeg	Wedi bod i 5 allan o 7 cyfarfod posibl

Enw	Swydd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd 2020/2021	Rolau Hyrwyddo	Cofnod Presenoldeb yng Nghyfarfodydd y Bwrdd 2020/21
		   	Hyrwyddwr/Arweinydd Lles y Staff	
Shelley Bosson	Aelod Annibynnol (Cymuned)	● Cadeirydd ▲ ⊕ ⚙	- Hyrwyddwr/Arweinydd Atgyfeiriadau y Tu Allan i'r Ardal - Hyrwyddwr/Arweinydd Caerffili - Hyrwyddwr/Arweinydd Ystadau - Cymwysiadau Fferyllol - Hyrwyddwr/Arweinydd	Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Pippa Britton	Aelod Annibynnol (Cymuned)	◆ ▲ ⚙ ▲ Cadeirydd	Hyrwyddwr/Arweinydd Torfaen	Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Y Cyngorydd Richard Clark	Aelod Annibynnol (Awdurdod Lleol)	⊕ Cadeirydd ⚙	Hyrwyddwr/Arweinydd Llywodraeth Leol	Wedi bod i 6 allan o 7 cyfarfod posibl
David Jones (Tan 6 Tachwedd 2020)	Aelod Annibynnol (TGCh)	● ■ Cadeirydd ⚙ ▲		Wedi bod i 3 allan o 4 cyfarfod posibl

Enw	Swydd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd 2020/2021	Rolau Hyrwyddo	Cofnod Presenoldeb yng Nghyfaryfodydd y Bwrdd 2020/21
Dave Street	Aelod Annibynnol (Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol)	▲ ✿		Wedi bod i 0 allan o 7 cyfarfod posibl
Keith Sutcliffe	Aelod Annibynnol Cyswllt (Cadeirydd y Grŵp Rhanddeiliaid)	▲ ■ ✿		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Richard Bevan (Tan 30 Tachwedd 2020)	Ysgrifennydd y Bwrdd	Yn mynd i ystod o gyfarfodydd pwyllgor yn rheolaidd. Swyddog Arweiniol ar gyfer y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid a'r Fforwm Gweithwyr Gofal Iechyd Proffesiynol ✿ ● Swyddog Arweiniol		Wedi bod i 4 allan o 4 cyfarfod posibl
Richard Howells (o 1 Tachwedd 2020)	Ysgrifennydd y Bwrdd Dros Dro	Yn mynd i ystod o gyfarfodydd pwyllgor yn rheolaidd. Swyddog Arweiniol ar gyfer y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid a'r Fforwm Gweithwyr Gofal Iechyd Proffesiynol ✿ ● Swyddog Arweiniol		Wedi bod i 3 allan o 3 cyfarfod posibl
Claire Birchall	Cyfarwyddwr Gweithrediadau	✿		Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Peter Carr	Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddorau Iechyd	◆ Swyddog Arweiniol □		Wedi bod i 6 allan o 7 cyfarfod posibl

Enw	Swydd	Aelodaeth Pwyllgor y Bwrdd 2020/2021	Rolau Hyrwyddo	Cofnod Presenoldeb yng Nghyfarfodydd y Bwrdd 2020/21
				
Chris Koehli	Cynghorydd Arbennig - Cyllid			Wedi bod i 6 allan o 7 cyfarfod posibl
Louise Taylor * (Tan fis Tachwedd 2020)	Aelod Annibynnol Cyswllt (Cadeirydd y Fforwm Gweithwyr Iechyd Proffesiynol)			Wedi bod i 0 allan o 4 cyfarfod posibl*
Paul Deneen	Aelod Annibynnol (Cymuned)	 	Cyfathrebu ac Ymgysylltu	Wedi bod i 7 allan o 7 cyfarfod posibl
Yr Athro Helen Sweetland (o 1 Ionawr 2021)	Aelod Annibynnol (Prifysgol)			Wedi bod i 2 allan o 2 cyfarfod posibl
Sylwch fod aelodau Gweithredol y Bwrdd yn swyddogion arweiniol ar gyfer rhai pwyllgorau, ond gall fod yn ofynnol iddynt fynd i bob cyfarfod pwyllgor.				

Cynhaliwyd y cyfarfod Bwrdd Cyhoeddus ym mis Mehefin 2020 i dderbyn y cyfrifon ar sail cworwm yn unig ac felly nid yw wedi'i gynnwys yn y tabl hwn

*Gweithiwr rheng flaen a ymddiheurodd am fod yn absennol yn ystod y pandemig

Atodiad Dau

Enw	Swydd	Archwiliad	Ansawdd a Diogelwch Cleifion	Cynllunio a Newid Strategol	Cydnabyddiaeth Ariannol a Thelerau Gwasanaeth	Monitro'r Ddeddf Iechyd Meddwl	Cronfeydd Elusennol
Ann Lloyd CBE	Cadeirydd			4/4	2/2		
Judith Paget CBE	Prif Weithredwr			4/4			2/2
Glyn Jones	Cyfarwyddwr Cyllid a Pherfformiad/Dirprwy Brif Weithredwr			2/4			2/2

Enw	Swydd	Archwiliad	Ansawdd a Diogelwch Cleifion	Cynllunio a Newid Strategol	Cydnabyddiaeth Ariannol a Thelerau Gwasanaeth	Monitro'r Ddeddf Iechyd Meddwl	Cronfeydd Elusennol
Dr Paul Buss	Cyfarwyddwr Meddygol			0/0			
Dr James Calvert (o 4 Ionawr 2021)	Cyfarwyddwr Meddygol			0/1			
Rhiannon Jones	Cyfarwyddwr Nyrsio			2/4			
Nick Wood	Cyfarwyddwr Gweithredol Cymuned Sylfaenol ac Iechyd Meddwl			4/4			
Geraint Evans	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol			4/4			
Dr Sarah Aitken	Cyfarwyddwr Meddygol Dros Dro (tan 18/1/21) Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd a Phartneriaethau Strategol (o 18/1/21)			3/4			
Philip Robson	Cynghorydd Arbennig i'r Bwrdd			3/4			
Emrys Elias	Is-gadeirydd y Bwrdd	7/8	5/5	3/4	2/2	1/1	
Nicola Prygodzicz	Cyfarwyddwr Cynllunio, Digidol a TG			4/4			
Katija Dew	Aelod Annibynnol (Trydydd Sector/Sector Gwirfoddol)			3/4		1/1	2/2
Louise Wright	Aelod Annibynnol (Undeb Llafur)		5/5	4/4	2/2		2/2

Enw	Swydd	Archwiliad	Ansawdd a Diogelwch Cleifion	Cynllunio a Newid Strategol	Cydnabyddiaeth Ariannol a Thelerau Gwasanaeth	Monitro'r Ddeddf Iechyd Meddwl	Cronfeydd Elusennol
Shelley Bosson	Aelod Annibynnol (Cymuned)	8/8		3/4	2/2		
Pippa Britton	Aelod Annibynnol (Cymuned)		5/5	3/4			
Y Cynghorydd Richard Clark	Aelod Annibynnol (Awdurdod Lleol)	4/8		0/4		1/1	
David Jones (tan 6 Tachwedd 2020)	Aelod Annibynnol (TGCh)	6/6		2/2			
Dave Street	Aelod Annibynnol (Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol)			0/4			
Keith Sutcliffe	Aelod Annibynnol Cyswllt (Cadeirydd y Grŵp Rhanddeiliaid)			2/4			1/2
Richard Bevan (Tan 30 Tachwedd 2020)	Ysgrifennydd y Bwrdd			3/3			
Richard Howells (o 1 Tachwedd 2020)	Ysgrifennydd y Bwrdd Dros Dro			1/1			
Claire Birchall	Cyfarwyddwr Gweithrediadau			1/4			
Peter Carr	Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddorau Iechyd			4/4			
Chris Koehli	Cynghorydd Arbennig - Cyllid	8/8		4/4			

Enw	Swydd	Archwiliad	Ansawdd a Diogelwch Cleifion	Cynllunio a Newid Strategol	Cydnabyddiaeth Ariannol a Thelerau Gwasanaeth	Monitro'r Ddeddf Iechyd Meddwl	Cronfeydd Elusennol
Louise Taylor	Aelod Annibynnol Cyswllt (Cadeirydd y Fforwm Gweithwyr Iechyd Proffesiynol)			0/4			
Paul Deneen	Aelod Annibynnol (Cymuned)			4/4			
Yr Athro Helen Sweetland (o 1 Ionawr 2021)	Aelod Annibynnol (Prifysgol)			1/1			

Atodiad Tri: Cylchlythyrau Iechyd Cymru

Cyfarwyddyd Gweinidogol/Dyddiad Cydydffurfio	Dyddiad/Blwyddyn Mabwysiadu	Camau i ddangos gweithrediad/ymateb
Cyfarwyddyd Gweinidogol ynghylch y Cynnig ar Dreth Pensiynau'r GIG 2019 i 2020	Rhagfyr 2019	Ar ddyddiad cymeradwyo'r cyfrifon ar gyfer 2020/21, nid oedd tystiolaeth bod ein staff clinigol wedi manteisio ar y cynllun ac nid oedd unrhyw wybodaeth ar gael i alluogi asesiad rhesymol o faint o staff fyddai'n manteisio ar y cynllun yn y dyfodol. Gan na ellir gwneud amcangyfrif dibynadwy felly i gefnogi creu darpariaeth ar 31 Mawrth 2021, mae bodolaeth rhwymedigaeth ddigwyddiadol anfesuredig yn cael ei datgelu yng nghyfrifon y Bwrdd Iechyd.
WHC/2020/006 Parhau â'r rhaglenni imiwneiddio yn ystod y pandemig COVID-19	3 Ebrill 2020	Wedi'i weithredu. Mae rhaglenni imiwneiddio wedi parhau yn ystod y pandemig.
WHC/2020/008 Ailddefnyddio meddyginiaethau diwedd oes mewn hosbisau a chartrefi gofal yn ystod COVID-19	30 Ebrill 2020	Datblygwyd canllawiau i gefnogi gweithredu'r Cylchlythyr Iechyd Cymru hwn gan Grŵp y Prif Fferyllwyr gyda chefnogaeth yr Arweinydd Clinigol Cenedlaethol, Gofal Lliniarol a Diwedd Oes, Cymru. Rhoddwyd hwn i'r holl gartrefi gofal a meddygfeydd a'i ddefnyddio fel rhan o'r ymateb i'r pandemig.
WHC/2020/009 Y Rhaglen Genedlaethol Imiwneiddio rhag y Ffliw 2020-2021	21 Mai 2020	Gwybodaeth wedi'i rhoi i feddygfeydd a'i rheoli trwy'r grŵp Ffliw
WHC/2020/011 Diwygiadau dros dro i reolau sefydlog enghreifftiol, cadw a dirprwyo pwerau	9 Gorffennaf 2020.	Rheolau Sefydlog a'r Cynllun Dirprwyo wedi'u diwygio a'u cymeradwyo gan y Bwrdd
WHC/2020/012 Asesiad clinigol o COVID-19 yn y gymuned	4 Awst 2020	Asesiad o effaith COVID-19 wedi'i gynnal ym mis Medi/ Hydref 2020. Effaith benodol o fewn lleoliad cartref gofal a datblygwyd cynllun gweithredu i fynd i'r afael â meysydd sy'n weddill.

Cyfarwyddyd Gweinidogol/Dyddiad Cydymffurfio	Dyddiad/Blwyddyn Mabwysiadu	Camau i ddangos gweithrediad/ymateb
WHC/2020/13 Y Rhaglen Genedlaethol Imiwneiddio rhag y Ffliw 2020-2021	14 Awst 2020	Gwybodaeth wedi'i rhoi i feddygfeydd a'i rheoli trwy'r grŵp Ffliw
WHC/2020/14 Llwybr Gofal Sylfaenol a Chymunedol ar gyfer rheoli cwyr clustiau	29 Medi 2020	Cyfarfod wedi'i drefnu ar 30 Ebrill 2021
WHC/2020/15 Polisi ar y defnydd o laryngosgopau untro ac aml dro	22 Medi 2020	Wedi'i weithredu, fodd bynnag mae angen ei fonitro'n barhaus. Mae carnau a llafnau laryngosgopau untro yn cael eu defnyddio. Ynglŷn â'r: defnydd o laryngosgopau fideo, mae'r llafnau'n rhai defnydd untro gan nad yw dyluniad y llafnau'n caniatáu diheintiad priodol. Defnyddir gweiniau dros y sgrin fideo.
WHC/2020/016 Y weithdrefn ar gyfer Rheoli Perfformiad, Diswyddo neu Atal Cadeiryddion y GIG, Is-gadeiryddion ac Aelodau Annibynnol/Cyfarwyddwyr Anweithredol, gan gynnwys Aelodau Cyswllt	10 Rhagfyr, 2020	Mae trefniadau ar waith ar gyfer adolygu perfformiad aelodau nad ydynt yn Swyddogion
WHC/2020/018 Cymorth ar gyfer rhwymedigaethau eiddo meddygon teulu	1 Hydref 2020	Mae'r Bwrdd Iechyd yn deall gofynion y Cylchlythyr Iechyd Cymru a bydd yn ystyried ceisiadau o'r fath yn unol â'r canllawiau. Adolygiad LPS wedi'i gynnal yn 2019 ac mae'n cael ei adnewyddu. Ni chafwyd unrhyw geisiadau cynaliadwyedd.
WHC/2020/019 Cymorth iechyd a lles i weithlu byrddau iechyd ac ymddiriedolaethau'r GIG	30 Hydref 2020	Mae cymorth iechyd a lles wedi'i gwella ar draws y Bwrdd Iechyd.

Cyfarwyddyd Gweinidogol/Dyddiad Cydydffurfio	Dyddiad/Blwyddyn Mabwysiadu	Camau i ddangos gweithrediad/ymateb
WHC/2020/022 Fframwaith cynllunio blynyddol GIG Cymru	14 Rhagfyr, 2020	Cynllun Blynyddol wedi'i baratoi, ei gymeradwyo gan y Bwrdd a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru
WHC/2020/023 Ymadael â'r UE: parhad cyflenwad meddyginiaethau ar ddiwedd y cyfnod pontio	22 Rhagfyr 2020	Mae gweithredoedd yn bennaf ar lefel y DU yn hytrach na chyfrifoldebau datganoledig. Y camau allweddol i Fyrddau Iechyd oedd ailadrodd i ragnodwyr a chleifion bwysigrwydd peidio â phentyrru meddyginiaeth ynghyd â chynnal hyd presgripsiynau. Ailadroddwyd y cyngor hwn er mwyn rheoli presgripsiynau rheolaidd. Mae gwaith wedi parhau i fonitro prinder presgripsiynau trwy waith y grŵp prinder meddyginiaethau cenedlaethol a darparwyd cyngor lleol lle bo hynny'n briodol.
WHC/2020/024 Asesiad clinigol o COVID-19 yn y gymuned	22 Rhagfyr 2020	Asesiad wedi'i gynnal a'i gyflwyno i gyfarfod yr Uwch Arweinwyr i'w gymeradwyo ym mis Mawrth 2021.
WHC/2020/025 Dyraniadau byrddau iechyd: 2021 i 2022	5 Ionawr 2021	Wedi'i weithredu.
WHC/2021/001 Llwybr cancer amheus: canllawiau	14 Ionawr 2021	Mae'r bwrdd iechyd wedi gweithredu'r canllawiau Llwybr Cancer Amheus newydd yn llawn. Mae prosesau gweithredol yn parhau i gael eu mireinio i reoli cleifion yn effeithiol yn unol â'r canllawiau newydd ac mae'r prosesau adrodd wedi'u hadolygu'n llwyr i sicrhau cywirdeb adrodd.
WHC/2021/002 Pencampwyr byrddau iechyd ac ymddiriedolaethau: asesu rolau	19 Ionawr 2021	Pencampwyr y Bwrdd Iechyd wedi'u dewis.
WHC/2021/003 Etholiad y Senedd 2021: llythyr at fyrddau iechyd ac ymddiriedolaethau'r GIG	11 March 2021	Gwybodaeth wedi'i chyhoeddi

Cyfarwyddyd Gweinidogol/Dyddiad Cydydffurfio	Dyddiad/Blwyddyn Mabwysiadu	Camau i ddangos gweithrediad/ymateb
WHC/2021/004 Rhaglen genedlaethol imiwneiddio rhag y ffliw 2021 i 2022	19 Chwefror 2021	Gwybodaeth wedi'i rhoi i feddygfeydd a'i rheoli trwy'r grŵp Ffliw
WHC/2021/006 Etholiad Senedd Cymru Mai 2021: canllawiau i GIG Cymru	10 Mawrth 2021	Gwybodaeth wedi'i chyhoeddi
WHC/2021/007 Rhaglen Plant Iach Cymru: Archwiliad corfforol babanod 6 wythnos ar ôl genedigaeth gan feddyg teulu	11 March 2021	Atgoffwyd meddygon teulu o bwysigrwydd cynnal archwiliad amserol o fabanod yn unol â'r rhaglen genedlaethol. Mae'r Isadrn Gofal Sylfaenol wedi dechrau proses gyda meddygon teulu a'r tîm Iechyd Plant i sicrhau bod archwiliadau sydd wedi'u cwblhau yn cael eu cysoni gyda'r niferoedd y disgwylir iddynt gael eu cwblhau.
WHC/2021/09 Llwybr Sgrinio Clyw Mynediad Ysgol	25 Mawrth 2021	Mae'r sefydliad mewn sefyllfa gref i'w weithredu gan fod y Llwybr Cenedlaethol newydd wedi'i seilio ar lwybr presennol BIPAB.

